

Ìwé Gẹ̀nẹ̀sisi

Ìbèrẹ̀ dídá ayé

¹ Ní ìbèrẹ̀ ohun gbogbo Ọlórún dá àwọn ọrun àti ayé. ² Ayé sì wà ní rúdurúdu, ó sì sọfo, òkùnkùn sì wà lójú ibú omi, Ẹmí Ọlórún sì n rábàbà lójú omi.

³ Ọlórún sì wí pé, “Jẹ́ kí ìmọ̀lẹ̀ kí ó wà,” ìmọ̀lẹ̀ sì wà. ⁴ Ọlórún rí i pé ìmọ̀lẹ̀ náà dára, ó sì ya ìmọ̀lẹ̀ náà sọtò kúrò lára òkùnkùn. ⁵ Ọlórún sì pe ìmọ̀lẹ̀ náà ní “òsán,” àti òkùnkùn ní “òru.” Àsálẹ̀ àti òwúrò sì jẹ ọjọ kìn-ín-ní.

⁶ Ọlórún sì wí pé, “Jẹ́ kí òfúrufú kí ó wà ní àárín àwọn omi, láti pààlà sí àárín àwọn omi.” ⁷ Ọlórún sì dá òfúrufú láti ya omi tí ó wà ní òkè òfúrufú kúrò lára omi tí ó wà ní orí ilẹ̀. Ó sì rí bẹ̀. ⁸ Ọlórún sì pe òfúrufú ní “ọrun.” Àsálẹ̀ àti òwúrò sì jẹ ọjọ kejì.

⁹ Ọlórún sì wí pé, “Jẹ́ kí omi abẹ ọrun wọ papọ̀ sí ojú kan, kí ilẹ̀ gbígbè sì farahàn.” Ó sì rí bẹ̀. ¹⁰ Ọlórún sì pe ilẹ̀ gbígbè náà ní “ilẹ̀,” àti àpapọ̀ omi ní “òkun.” Ọlórún sì rí i wí pé ó dára.

¹¹ Ọlórún sì wí pé, “Jẹ́ kí ilẹ̀ kí ó hu ọgbìn: ewéko tí yóò máa mú èso wá àti igi tí yóò máa so èso ní irú tirẹ̀, tí ó ní irúgbìn nínú.” Ó sì rí bẹ̀. ¹² Ilẹ̀ sì hù ọgbìn: ewéko tí ó n so èso ní irú tirẹ̀, àti igi tí n so

èso, tí ó ní irúgbìn nínú ní irú tirẹ̀. Ọlórún sì ri pé ó dára. ¹³ Àsálẹ̀ àti òwúrò sì jẹ̀ ojọ̀ kẹta.

¹⁴ Ọlórún sì wí pé, “Jẹ́ kí ìmọ̀lẹ̀ kí ó wà ní ojú ọ̀run, láti pààlà sí àárín ọ̀sán àti ọ̀ru, kí wọn ó sì máa wà fún àmì láti mọ̀ àwọn àsìkò, àti àwọn ojọ̀ àti àwọn ọ̀dún. ¹⁵ Kí wọn ó jẹ̀ ìmọ̀lẹ̀ ní ojú ọ̀run láti tan ìmọ̀lẹ̀ sí orí ilẹ̀.” Ó sì rí bẹ̀ẹ̀. ¹⁶ Ọlórún dá ìmọ̀lẹ̀ nílá nílá méjì, ìmọ̀lẹ̀ tí ó tóbi láti ẹ̀ àkóso ọ̀sán àti ìmọ̀lẹ̀ tí ó kéré láti ẹ̀ àkóso ọ̀ru. Ó sì dá àwọn iràwọ̀ pẹ̀lú. ¹⁷ Ọlórún sì ẹ̀ wọn lójọ̀ sí ojú ọ̀run láti máa tan ìmọ̀lẹ̀ sí orí ilẹ̀, ¹⁸ láti ẹ̀ àkóso ọ̀sán àti ọ̀ru àti láti pààlà sí àárín ìmọ̀lẹ̀ àti òkùnkùn. Ọlórún sì rí i pé ó dára. ¹⁹ Àsálẹ̀ àti òwúrò sì jẹ̀ ojọ̀ kẹrin.

²⁰ Ọlórún sì wí pé, “Jẹ́ kí omi kí ó kún fún àwọn ohun aláàyẹ̀, kí àwọn ẹ̀yẹ́ kí ó sì máa fò ní òfúrufú.” ²¹ Nítorí náà Ọlórún dá àwọn ẹ̀dá aláàyẹ̀ nílá nílá sí inú òkun, àwọn ohun ẹ̀lẹ̀míí àti àwọn ohun tí ń rìn ní onírúúrú tiwọn, àti àwọn ẹ̀yẹ́ abiyẹ́ ní onírúúrú tiwọn. Ọlórún sì rí i pé ó dára. ²² Ọlórún sùre fún wọn, ó sì wí pé, “È máa bí sí i, ẹ̀ sì máa pọ̀ sí i, ẹ̀ kún inú omi òkun, kí àwọn ẹ̀yẹ́ náà sì máa pọ̀ sí i ní orí ilẹ̀.” ²³ Àsálẹ̀ àti òwúrò sì jẹ̀ ojọ̀ karùn-ún.

²⁴ Ọlórún sì wí pé, “Kí ilẹ̀ kí ó mú ohun aláàyẹ̀ jáde ní onírúúrú wọn: ẹ̀ran ọ̀sìn, àwọn ohun afàyàfà àti àwọn ẹ̀ran inú igbó, ọ̀kọ̀ọ̀kan ní irú tirẹ̀.” Ó sì rí bẹ̀ẹ̀. ²⁵ Ọlórún sì dá ẹ̀ranko inú igbó àti ẹ̀ran ọ̀sìn gbogbo ní irú tirẹ̀ àti gbogbo ohun aláàyẹ̀ tí ń rìn ní ilẹ̀ ní irú tirẹ̀. Ọlórún sì rí i pé ó dára.

²⁶ Léyìn náà ni Ọlọrun wí pé, “È jẹ kí a dá ènìyàn ní àwòrán ara wa, gégé bí àwa ti rí, kí wọn kí ó jẹ ọba lórí eja òkun, eyẹ ojú ọrun, ẹran ọsìn, gbogbo ilẹ àti lórí ohun gbogbo tí ń rìn lórí ilẹ.”

²⁷ Nítórí náà, Ọlọrun dá ènìyàn ní àwòrán ara rẹ, ní àwòrán Ọlọrun ni ó dá a, akọ àti abo ni ó dá wọn.

²⁸ Ọlọrun sì sùre fún wọn, Ọlọrun sì wí fún wọn pé, “È máa bí sí i, kí ẹ sì máa pọ sí i, kí ẹ sì gbilẹ, kí ẹ ẹ ikápá ayé. Ẹ ẹ àkóso àwọn eja inú òkun, eyẹ ojú ọrun àti gbogbo ẹdà aláàyè tí ó ń rìn ní orí ilẹ.”

²⁹ Nígbà náà ni Ọlọrun wí pé, “Mo fi gbogbo ohun ọgbìn tí ń so èso fún un yín bí ounjẹ àti àwọn igi elésò pèlú. Gbogbo rẹ yóò jẹ ounjẹ fún un yín. ³⁰ Àti fún àwọn ẹranko inú igbó àti eyẹ ojú ọrun àti àwọn ohun afàyàfà, gbogbo ohun tó ní èémí iyè nínú ni mo fi ewéko fún bí ounjẹ.” Ó sì rí bẹẹ.

³¹ Ọlọrun sì rí àwọn ohun gbogbo tí ó dá, ó dára gidigidi. Àsálẹ àti òwúrò sì jẹ ojọ kẹfà.

2

¹ Báyií ni Ọlọrun parí dídá àwọn ọrun àti ayé, àti ohun gbogbo tí ó wà nínú rẹ.

² Ní ojọ keje Ọlọrun sì parí iṣẹ rẹ tí ó ti ń ẹ; ó sì sinmi ní ojọ keje kúrò nínú iṣẹ rẹ gbogbo tí ó ti ń ẹ. ³ Ọlọrun sì sùre fún ojọ keje, ó sì yà á sí mímọ, nítórí pé ní ojọ náà ni ó sinmi kúrò nínú iṣẹ dídá ayé tí ó ti ń ẹ.

1:26 Ge 5.1; Mt 19.4; Mk 10.6; Kl 3.10; Jk 3.9. **1:27** Ge 5.1,2.

1:27 Mt 19.4; Mk 10.6. **2:1** Ek 20.11. **2:2** Ek 20.11. **2:2**

Hb 4.4,10.

Adamu àti Efa

⁴ Èyí ni ìtàn bí Ọlọrun ṣe dá àwọn ọrun àti ayé nígbà tí ó dá wọn. Nígbà tí OLÚWA Ọlọrun dá ayé àti àwọn ọrun.

⁵ Kò sí igi igbó kan ní orí ilẹ̀, bẹ̀ẹ̀ ni kò sí ewéko igbó kan tí ó tí ì hù jáde ní ilẹ̀, nítorí OLÚWA Ọlọrun kò tí ì rọ̀jò sórí ilẹ̀, kò sì sí èniyàn láti ro ilẹ̀. ⁶ Şùgbọ̀n ìsun omi n̄ jáde láti ilẹ̀, ó sì n̄ bu omi rin gbogbo ilẹ̀. ⁷ OLÚWA Ọlọrun sì fi erùpẹ̀ ilẹ̀ mọ̀ èniyàn, ó sì mí èémí iyè sí ihò imú rẹ̀, èniyàn sì di aláàyè ọkàn.

⁸ OLÚWA Ọlọrun sì gbin ogbà kan sí Edeni ní ihà ilà-oòrùn, níbẹ̀ ni ó fi ọkùnrin nàà tí ó ti dá sí. ⁹ OLÚWA Ọlọrun sì mú kí onírúurú igi hù jáde láti inú ilẹ̀, àwọn igi tí ó dùn ún wò lójú, tí ó sì dára fún oúnjẹ. Ní àárín ogbà nàà ni igi iyè àti igi tí n̄ mú èniyàn mọ̀ rere àti búburú wà.

¹⁰ Odò kan sì n̄ ti Edeni sà̀n wá láti bu omi rin ogbà nàà, láti ibẹ̀ ni odò nàà gbé ya sí ipa m̀erin. ¹¹ Orúkọ èkínní ni Pisoni, òun ni ó sà̀n yí gbogbo ilẹ̀ Hafila ká, níbi tí wúra gbé wà. ¹² (Wúra ilẹ̀ nàà dára, òjíá* àti òkúta óníkìsì oníyebíye wà níbẹ̀ pèlú). ¹³ Orúkọ odò kejì ni Gihoni, òun ni ó sà̀n yí gbogbo ilẹ̀ Kuşi ká. ¹⁴ Orúkọ odò kẹta ni Tigirisi, òun ni ó sà̀n ní apá ilà-oòrùn ilẹ̀ Asiria. Odò kẹrin ni Eufurate.

¹⁵ OLÚWA Ọlọrun mú ọkùnrin nàà sínú ogbà Edeni láti máa ṣe iṣẹ̀ níbẹ̀, kí ó sì máa ṣe ìtójú rẹ̀. ¹⁶ OLÚWA Ọlọrun sì pàṣẹ̀ fún ọkùnrin nàà pé, “Ìwọ̀ lè jẹ̀ lára èyíkéyí èso àwọn igi inú ogbà; ¹⁷ şùgbọ̀n ìwọ̀ kò

2:7 1Kọ 15.45-47. **2:9** If 2.7; 22.2,14,19. * **2:12** tí ó tùmọ̀ sí, bedeliumu

gbodò jẹ nínú èso igi ìmò rere àti èso igi ìmò búburú, nítorí ní ojò tí ìwọ bá jẹ ẹ ni ìwọ yòò kùú.”

¹⁸ OLÚWA Ọlórún wí pé, “Kò dára kí ọkúnrin wà ní òun nìkan. Èmi yòò ẹ olùrànlọwọ tí ó rí bí i rẹ fún un.”

¹⁹ Lẹyìn tí OLÚWA Ọlórún ti dá àwọn ẹranko inú igbó àti gbogbo ẹyẹ ojú ọrun láti inú erùpẹ ilẹ. Ó sì kó wọn tọ ọkúnrin náà wá láti wo orúkọ tí yòò sọ wọn; orúkọ tí ó sì sọ gbogbo ẹdà aláàyè náà ni wọn n jẹ. ²⁰ Gbogbo ohun ọsìn, ẹyẹ ojú ọrun àti gbogbo ẹranko igbó ni ọkúnrin náà sọ ní orúkọ.

Şùgbọn fún Adamu ni a kò rí olùrànlọwọ tí ó rí bí i rẹ. ²¹ Nígba náà ni OLÚWA Ọlórún mú kí ọkúnrin náà sùn fọnfọn; nígba tí ó sì n sùn, Ọlórún yọ egungun ihà rẹ kan, ó sì fi ẹran-ara bò ó padà. ²² OLÚWA Ọlórún sì dá obìnrin láti inú egungun tí ó yọ ní ihà ọkúnrin náà, Ó sì mu obìnrin náà tọ ọ wá.

²³ Ọkúnrin náà sì wí pé,
 “Èyí ni egungun láti inú egungun mi
 àti ẹran-ara nínú ẹran-ara mi;
 ‘obìnrin’ ni a ó máa pè é,
 nítorí a mú un jáde láti ara ọkúnrin.”

²⁴ Nítorí ìdí èyí, ọkúnrin yòò fi baba àti iyá rẹ sílẹ, yòò sì dàpọ mọ aya rẹ, wọn yòò sì di ara kan.

²⁵ Ọkúnrin náà àti aya rẹ sì wà ní ìhòhò, ojú kò sì tì wọn.

3

Ìṣubú ènìyàn

¹ Ejò sá à ṣe alárekérekè ju àwọn ẹranko igbó yòókù tí OLÚWA Ọlórún dá lọ. Ó sọ fún obìnrin nàà pé, “Njé òtítọ ha ni Ọlórún wí pé, ‘Ẹyin kò gbọdọ jẹ èso èyíkéyí lára àwọn igi tí ó wà nínú ogbà?’”

² Obìnrin nàà dá ejò lóhùn pé, “Àwa lè jẹ lára àwọn èso igi tí ó wà nínú ogbà, ³ ṣùgbón Ọlórún sọ pé, ‘Ẹyin kò gbọdọ jẹ lára èso igi tí ó wà láàrín ogbà, ẹ kò sì gbọdọ fi ọwọ kàn án, bí ẹyin bá ṣe bẹẹ, ẹyin yòò kùú.’”

⁴ Ejò wí fún obìnrin nàà pé, “Ẹyin kì yóò kú ikúkíkú kan.” ⁵ “Nítorí Ọlórún mọ wí pé, bí ẹyin bá jẹ nínú rẹ, ojú yín yòò là, ẹyin yòò sì dàbí Ọlórún, ẹyin yòò sì mọ rere yàtò sí búburú.”

⁶ Nígbà tí obìnrin nàà rí i wí pé èso igi nàà dára fún oúnjẹ àti pé, ó sì dùn ún wò, àti pé ó n mú ni ní ogbón, ó mú diẹ níbẹ, ó sì jẹ ẹ. Ó sì mú diẹ fún ọkọ rẹ, ẹni tí ó wà pẹlú rẹ, òun nàà sì jẹ ẹ. ⁷ Nígbà nàà ni ojú àwọn méjèjì sì là, wọn sì mọ pé àwọn wà ní ìhòhò; wọn sì rán ewé ọpọtọ pọ, wọn sì fi bo ara wọn.

⁸ Nígbà nàà ni ọkùnrin nàà àti aya rẹ gbọ ìró OLÚWA Ọlórún bí ó ti n rìn nínú ogbà, nígbà tí ojú ọjọ tura, wọn sì fi ara pamọ kúrò níwájú OLÚWA Ọlórún sí àárín àwọn igi inú ogbà. ⁹ Ṣùgbón OLÚWA Ọlórún ké pe ọkùnrin nàà pé, “Níbo ni ìwọ wà?”

¹⁰ Ó dáhùn pé, “Mo gbúròó rẹ nínú ogbà, ẹrù sì bà mí, nítorí pé, mo wà ní ìhòhò, mo sì fi ara pamọ.”

¹¹ Ọlórún wí pé, “Ta ni ó wí fún ọ pé ìhòhò ni ìwọ wà? Ṣé ìwọ ti jẹ nínú èso igi tí mo pàṣẹ fún ọ pé ìwọ kò gbọdọ jẹ nínú rẹ ni?”

12 Ọkùnrin náà wí pé, “Obìnrin tí ìwọ fi fún mi, ni ó fún mi nínú èso igi náà, mo sì jẹ ẹ.”

13 Nígba náà ni OLÚWA Ọlórún wí pé, “Èwo ni èyí tí ìwọ ẹ yì?”

Obìnrin náà dáhùn pé, “Ejò ni ó tàn mí jẹ, mo sì jẹ ẹ.”

14 Nígba náà ni OLÚWA Ọlórún wí fún ejò náà pé, “Nítorí tí ìwọ ti ẹ èyí,

“Ègún ni fún ọ ju gbogbo ohun ọ̀sìn àti gbogbo ẹranko igbó tókù lọ!

Àyà rẹ ni ìwọ yòò fi máa wọ, ìwọ yòò sì máa jẹ erùpẹ ilẹ ní gbogbo ọjọ ayé rẹ.

15 Èmi yòò sì fi ọ́tá

sí àárín ìwọ àti obìnrin náà, àti sí àárín irú-ọmọ rẹ àti irú-ọmọ obìnrin náà; oun yòò fọ orí rẹ, ìwọ yòò sì bù ú jẹ ní gígísẹ.”

16 Ọlórún wí fún obìnrin náà pé,

“Èmi yòò fi kún ìrora rẹ ní àkókò ìbímọ; ni ìrora ni ìwọ yòò máa bí ọmọ.

Ọdọ ọkọ rẹ ni ìfẹ rẹ yòò máa fà sí, oun ni yòò sì máa ẹ àkóso rẹ.”

17 Ọlórún sì wí fún Adamu pé, “Nítorí pé ìwọ fetí sí aya rẹ, ìwọ sì jẹ nínú èso igi tí mo pàşẹ fún ọ pé, ‘Ìwọ kò gbọdọ jẹ nínú rẹ,’

“Ègún ni fún ilẹ nítorí rẹ; nínú ọ̀pọ làáláá ni ìwọ yòò jẹ nínú rẹ, ní gbogbo ọjọ ayé rẹ.

18 Ilẹ yòò sì hu ègún àti èşùşú fún ọ,

3:13 2Kọ 11.3; 1Tm 2.14.

3:14 If 12.9; 20.2.

3:15 If 12.17.

3:17 Hb 6.8.

ewéko igbó ni ìwọ yóò sì máa jẹ.

19 Nínú òógùn ojú rẹ
ni ìwọ yóò máa jẹun
títí tí ìwọ yóò fi padà sí ilẹ̀,
nítorí inú ilẹ̀ ni a ti mú ọ jade wá;
erùpẹ̀ ilẹ̀ sá à ni ìwọ,
ìwọ yóò sì padà di erùpẹ̀.”

20 Adamu sì sọ aya rẹ̀ ní Efa nítorí òun ni yóò di
ìyá gbogbo aláàyè.

21 OLÚWA Ọlórún, sì dá ẹ̀wù awọ fún Adamu àti
aya rẹ̀, ó sì fi wọ̀ wọ̀n. 22 OLÚWA Ọlórún sì wí pé,
“Okùnrin náà ti dàbí ọkan lára wa, ó mọ̀ rere àti
bùburú. A kò gbọdò jẹ́ kí ó na ọwọ̀ rẹ̀ kí ó mú lára èso
ìgì iyè kí ó sì jẹ́, kí ó sì wà láààyè títí láé!.” 23 Nítorí
náà, OLÚWA Ọlórún lé e kúrò nínú ọgbà Edeni láti lọ
máa ro ilẹ̀ nínú ẹ̀yí tí a ti mú un jade wá. 24 Lẹ̀yìn tí
ó ti lé ènìyàn jade tán, ó fi àwọ̀n kérébù àti idà iná tí
ó n kọ̀ mọ̀nà mọ̀nà síwájú àti sẹ̀yìn láti sọ̀ ọ̀nà tí ó lọ
sí ibi igì iyè, ní ìhà ilà-òdùn ọgbà Edeni.

4

Kaini àti Abeli

1 Adamu sì bá aya rẹ̀ Efa lẹ̀pẹ̀, ó sì lóyún, ó sì bí
Kaini. Ó wí pé, “Pẹ̀lú ìrànlọ́wọ̀ OLÚWA ni mo bí ọmọ
ọkùnrin.” 2 Lẹ̀yìn náà, ó sì bí ọmọkùnrin m̀ìràn tí a
pè ní Abeli.

Abeli jẹ́ darandaran, Kaini sì jẹ́ àgbẹ̀. 3 Ó sì sẹ̀
lẹ̀yìn ìgbà diẹ̀, Kaini mú ọrẹ̀ wá fún OLÚWA nínú èso
ilẹ̀ rẹ̀. 4 Sùgbọ̀n Abeli mú ẹ̀ran tí ó sanra wá fún
OLÚWA nínú àkọb́í ẹ̀ran ọ̀sìn rẹ̀. OLÚWA sì fi ojúrere
wo Abeli àti ọrẹ̀ rẹ̀, 5 sùgbọ̀n OLÚWA kò fi ojúrere wo

Kaini àti ẹbọ rẹ. Nítorí náà inú bí Kaini gidigidi, ojú rẹ sì fàro.

⁶ Nígba náà ni OLÚWA bi Kaini pé, “Èéṣe tí ìwọ n bínú? Èéṣe tí ojú rẹ sì fàro? ⁷ Bí ìwọ bá ṣe ohun tí ó tọ, ṣe ìwọ kò ní jẹ ìtẹwọgbà? Ṣùgbọ́n bí ìwọ kò bá ṣe ohun tí ó tọ, ẹṣe n bẹ ní ẹnu-ònà rẹ, ó fẹ ní ọ ní ìní, ṣùgbọ́n ìwọ gbọdò ṣe àkóso rẹ.”

⁸ Kaini wí fún Abeli arákùnrin rẹ pé, “Jẹ kí a lọ sí oko.” Ó sì ṣe, bí wọn ti wà ní oko; Kaini da ojú ìjà kọ Abeli arákùnrin rẹ, ó sì pa á.

⁹ Nígba náà ni OLÚWA béèrè lẹwọ Kaini pé, “Níbo ni Abeli arákùnrin rẹ wà?”

Ó sì dáhùn pé, “Èmi kò mọ ibi tí ó wà, èmi ha n ṣe olùṣọ arákùnrin mi bí?”

¹⁰ OLÚWA wí pé, “Kín ni ohun tí ìwọ ṣe yìí? Gbọ! Ejẹ arákùnrin rẹ n kígbe pè mí láti ilẹ wá. ¹¹ Láti ìsinsin yìi lọ, ìwọ ti wà lábẹ ègún, a sì ti lé ọ lórí ilẹ tí ó ya ẹnu gba ẹjẹ arákùnrin rẹ lẹwọ rẹ. ¹² Bí ìwọ bá ro ilẹ, ilẹ kì yòò fi agbára rẹ so èso rẹ fún ọ mọ. Ìwọ yòò sì jẹ ìsànsá àti alárìnkiri ní orí ilẹ ayé.”

¹³ Kaini wí fún OLÚWA pé, “Èrù ìyà ẹṣe mi pọ ju èyí tí mo le rù lọ. ¹⁴ Lónìí, ìwọ lé mi kúrò lórí ilẹ, mọ sì di ẹni tí ó fi ara pamọ kúrò ní ojú rẹ, èmi yòò sì di ìsànsá àti alárìnkiri ní ayé, ẹnikẹni tí ó bá rí mi, yòò sì pa mí.”

¹⁵ Ṣùgbọ́n, OLÚWA wí fún pé, “Bẹẹ kọ, bí ẹnikẹni bá pa Kaini, èmi yòò gbẹsan ní ara onítòhún ní ìgbà méje.” Nígba náà ni Olórun fi àmì sí ara Kaini, kí ẹnikẹni tí ó bá rí má ba à pa á. ¹⁶ Kaini sì kúrò níwájú OLÚWA, ó sì n gbé ilẹ Nodi ní ìhà ìlà-òrùn Edeni.

17 Kaini sị bá aya rẹ̀ lòpò, ó sị lóyún, ó sị bí Enoku. Kaini sị tẹ̀ ilú kan dọ́, ó sị fi orúko ọmọ rẹ̀ ọkùnrin Enoku sọ ilú náà. 18 Enoku sị bí Iradi, Iradi sị ni baba Mehujaeli, Mehujaeli sị bí Metuṣaeli, Metuṣaeli sị ni baba Lameki.

19 Lameki sị fẹ̀ aya méjì, orúko èkínní ni Adah, àti orúko èkejì ni Silla. 20 Adah sị bí Jabali, òun ni baba irú àwọn tí ń gbé inú àgọ́, tí wọn sị ń sin ẹran ọ̀sìn. 21 Orúko arákùnrin rẹ̀ ni Jubali, òun ni baba irú àwọn tí ń tẹ̀ dùrùrù tí wọn sị ń fọ́n fẹ̀rẹ̀. 22 Silla náà sị bí ọmọkùnrin tí ń jẹ̀ Tubali-Kaini, tí ó ń rọ́ oríṣìrìṣì ohun èlò láti ara idẹ̀ àti irin. Arábìnrin Tubali-Kaini ni Naama.

23 Lameki wí fún àwọn aya rẹ̀,
 “Adah àti Silla, ẹ̀ tẹ́tí sí mi;
 ẹ̀yin aya Lameki, ẹ̀ gbọ́ ọ̀rọ́ mi.
 Mo ti pa ọkùnrin kan tí ó kọ̀lù mí,
 ọ̀dọmọkùnrin tí ó pa mí lára.

24 Bí a ó bá gbẹ̀san Kaini ní ìgbà méje,
 òjẹ́ kí a gba ti Lameki nígbà mètádínlọ́gọ́rin
 (77).”

25 Adamu sị tún bá aya rẹ̀ lòpò, ó sị bí ọmọkùnrin kan tí ó pe orúko rẹ̀ ní Seti, tí ó túmọ́ sí pé, “Ọlọrun fún mi ní ọmọkùnrin miíràn ní ipò Abeli tí Kaini pa.” 26 Seti náà sị bí ọmọkùnrin kan, ó sị pe orúko rẹ̀ ní Enoṣi.

Láti àkókò náà lọ ni àwọn ènìyàn ti bèrẹ̀ sí ní ké pe orúko OLÚWA.

5

Ìran Adamu tí tí dé iran Noa

¹ Èyí ni àkọ̀sílẹ̀ iran Adamu.

Nígba tí Ọlórún dá ènìyàn, ní àwòrán Ọlórún ni ó dá a. ² Àti akọ àti abo ni Ó dá wọn, ó sì sùre fún wọn, ó sì pe orúkọ wọn ní Adamu ní ojọ tí ó dá wọn.

- ³ Nígba tí Adamu di ẹni àádóje ọdún, ó bí ọmọkùnrin kan tí ó jọ ọ, tí ó jẹ àwòrán ara rẹ, ó sì pe orúkọ rẹ ní Seti. ⁴ Ojọ Adamu, léyìn ìgbà tí ó bí Seti, jẹ ẹgbẹrin (800) ọdún, ó sì bí àwọn ọmọkùnrin àti ọmọbìnrin. ⁵ Àpapọ ọdún tí Adamu gbé ní orí ilẹ̀ jẹ ẹ̀dẹ̀dẹ̀gbẹ̀rún ọdún ó lé ọgbọn (930), ó sì kú.
- ⁶ Nígba tí Seti pé àrùnlélọ́górún-ún ọdún, ó bí Enoṣi. ⁷ Léyìn ìgbà tí ó bí Enoṣi, Seti sì gbé fún ẹgbẹrin ọdún ó lé méje (807), ó sì bí àwọn; ọmọkùnrin àti ọmọbìnrin. ⁸ Àpapọ ọdún Seti sì jẹ ẹ̀dẹ̀dẹ̀gbẹ̀rún ọdún ó lé méjílá (912), ó sì kú.
- ⁹ Nígba tí Enoṣi di ẹni àádọ́rún-ún ọdún ni ó bí Kenani. ¹⁰ Léyìn tí ó bí Kenani, Enoṣi sì wà láààyè fún ẹgbẹrin ọdún ó lé mḕẹ̀dógún (815), ó sì bí àwọn ọkùnrin àti obìnrin. ¹¹ Àpapọ ọdún Enoṣi jẹ ẹ̀dẹ̀dẹ̀gbẹ̀rún ọdún ó lé mārùn-ún (905), ó sì kú.
- ¹² Nígba tí Kenani di àádọ́rin ọdún ni ó bí Mahalaleli. ¹³ Léyìn tí ó bí Mahalaleli, Kenani wà láààyè fún ọ̀jìlẹ̀lẹ̀gbẹ̀rin ọdún (840), ó sì bí àwọn ọmọkùnrin àti ọmọbìnrin. ¹⁴ Àpapọ ojọ Kenani jẹ ẹ̀dẹ̀dẹ̀gbẹ̀rún ọdún ó lé mēwáá (910), ó sì kú.
- ¹⁵ Nígba tí Mahalaleli pé ọmọ àrùnlélọ́gọta ọdún ni ó bí Jaredi. ¹⁶ Mahalaleli sì gbé fún ẹgbẹrin ọdún ó lé ọgbọn (830) léyìn ìgbà tí ó bí Jaredi, ó sì bí àwọn ọmọkùnrin àti ọmọbìnrin. ¹⁷ Àpapọ

- iyẹ ọdún Mahalaleli jẹ èdédẹgbẹ̀rún ọdún ó dín márùn-ún (895), ó sì kú.
- 18 Nígba tí Jaredi pé ọmọ ọgọjọ ọdún ó lé méjì ni ó bí Enoku. 19 Lẹ̀yìn èyí, Jaredi wà láààyè fún ẹgbẹ̀rin (800) ọdún Enoku sì bí àwọn ọmọkùnrin àti ọmọ̀bìnrin. 20 Àpapọ ọdún Jaredi sì jẹ ẹgbẹ̀rún dín méjìdínlógójì (962), ó sì kú.
- 21 Nígba tí Enoku pé ọmọ ọgọta ọdún ó lé márùn ni ó bí Metusela. 22 Lẹ̀yìn tí ó bí Metusela, Enoku sì bá Ọlọrun rìn ní ọ̀dúnrún (300) ọdún, ó sì bí àwọn ọmọkùnrin àti ọmọ̀bìnrin. 23 Àpapọ ọjọ Enoku sì jẹ irinwó ọdún dín márùndínlógójì (365). 24 Enoku bá Ọlọrun rìn; a kò sì rí i mọ nítorí Ọlọrun mú un lọ.
- 25 Nígba tí Metusela pé igba ọdún dín mètálá ní o bí Lameki. 26 Lẹ̀yìn èyí Metusela wà láààyè fún ẹgbẹ̀rin ọdún dín méjìdínlógún (782), lẹ̀yìn igba tí ó bí Lameki, ó sì bí àwọn ọmọkùnrin àti ọmọ̀bìnrin. 27 Àpapọ ọdún Metusela jẹ ẹgbẹ̀rún ọdún dín mọ̀kànlélọ̀gbọ̀n (969), ó sì kú.
- 28 Nígba tí Lameki pé ọdún méjìlélọ̀gọ̀sàn án ni ó bí ọmọkùnrin kan. 29 Ó sì pe orúkọ rẹ ní Noa, ó sì wí pé, “Eléyíí ni yóò tù wá nínú ni iṣẹ̀ àti làáláá ọwọ̀ wa, nítorí ilẹ̀ tí OLÚWA ti fi gégùn ún.” 30 Lẹ̀yìn tí ó bí Noa, Lameki gbé fún ẹgbẹ̀ta ọdún dín márùn-ún (595), ó sì bí àwọn ọmọkùnrin àti ọmọ̀bìnrin. 31 Àpapọ ọdún Lameki sì jẹ ẹgbẹ̀rin ọdún dín mètálélógún (777), ó sì kú.
- 32 Lẹ̀yìn tí Noa pé ọmọ èdédẹgbẹ̀ta (500) ọdún ni ó bí Ṣemu, Hamu àti Jafeti.

6

Ìkún omi

¹ Nígba tí èniyàn bèrẹ sí ní pọ si ní orí ilẹ, wọn sí bí àwọn ọmọ̀bìnrin. ² Àwọn ọmọ̀ Ọlọrun rí i wí pé àwọn ọmọ̀bìnrin èniyàn lẹwà, wọn sì fẹ̀ èyíkẹyìí tí ó wù wọn ẹ aya. ³ Nígba náà ni OLÚWA wí pé, “Èémí iyè tí mo mí sínú èniyàn kò ní máa gbé inú èniyàn títí láé, nítorí ẹran-ara sá à ni òun, ọgófà ọdún ni ọjọ rẹ̀ yòò jẹ.”

⁴ Àwọn òmíràn wà láyé ní ọjọ wọn-ọn-nì, àti lẹyìn ìgbà náà; nígbà tí àwọn ọmọ̀ Ọlọrun lọ bá àwọn ọmọ̀bìnrin èniyàn lẹ̀pẹ̀ tí wọn sì bímọ̀ fún wọn. Àwọn náà ni ó di akọni àti olókíkí ìgbà náà.

⁵ OLÚWA sì rí bí iwà búburú èniyàn ti ń gbilẹ̀ si, àti pé gbogbo èrò inú rẹ̀ kíkì ibi ni, ní ìgbà gbogbo. ⁶ Inú OLÚWA sì bàjẹ̀ gidigidi nítorí pé ó dá èniyàn sí ayé, ọkàn rẹ̀ sì gbọgbẹ̀. ⁷ Nítorí náà, OLÚWA wí pé, “Èmi yòò pa èniyàn tí mo ti dá run kúrò lórí ilẹ̀, èniyàn àti ẹranko, àti ohun tí ń rákò, àti ẹyẹ ọjú ọrun, nítorí inú mi bàjẹ̀ pé mo ti dá wọn.” ⁸ Şùgbọ̀n, Noa rí ojúrere OLÚWA.

Noa àti ikún omi

⁹ Wọnyí ni itàn Noa.

Noa nìkan ni ó jẹ̀ olóòótọ̀ èniyàn àti ẹni tí ó pé ní ìgbà ayé rẹ̀, ó sì fi òtítọ̀ bá Ọlọrun rìn. ¹⁰ Noa sì bí ọmọ̀kùnrin mẹ́ta, Şemu, Hamu àti Jafeti.

¹¹ Ayé sì kún fún ibàjẹ̀ gidigidi ní ojú Ọlọrun, ó sì kún fún iwà ipá pẹ̀lú. ¹² Ọlọrun sì rí bí ayé ti bàjẹ̀ tó, nítorí àwọn èniyàn inú ayé ti bá ara wọn

jẹ ní gbogbo ọ̀nà wọn. ¹³ Ọlórún sì wí fún Noa pé, “Èmi yóò pa gbogbo ènìyàn run, nítorí ilẹ̀ ayé kún fún ìwà ipá nípasẹ̀ wọn. Èmi yóò pa wọn run àti ayé pẹ̀lú. ¹⁴ Nítorí náà fi igi ọ̀mọ̀ kan ọ̀kọ̀, kí o sì yọ̀ yàrá sí inú rẹ̀, kí o sì fi ọ̀dà ilẹ̀ rẹ̀ ẹ̀ tinú-tẹ̀yìn. ¹⁵ Báyií ni ìwọ̀ yóò ẹ̀ kan ọ̀kọ̀ náà: Gígùn rẹ̀ ní ọ̀ró yóò jẹ̀ ọ̀dúnrún (300) ìgbọ̀nwọ̀, ìbú rẹ̀ yóò jẹ̀ àádóta ìgbọ̀nwọ̀, nígbà tí gíga rẹ̀ yóò jẹ̀ ọ̀gbọ̀n ìgbọ̀nwọ̀. ¹⁶ Ẹ̀ ọ̀rùlé sí orí ọ̀kọ̀ náà ní ìgbọ̀nwọ̀ kan, sì ẹ̀ ọ̀kọ̀ náà ní alájà mẹ̀ta, ipá kan ní isàlẹ̀, ọ̀kan ní àárín àti ọ̀kan tí ó kù ní ọ̀kẹ̀, ẹ̀gbẹ̀ ní kí ó ẹ̀ ẹ̀nu-ọ̀nà ọ̀kọ̀ náà sí. ¹⁷ Èmi yóò mú ìkún omi wá sí ayé láti pa gbogbo ohun ẹ̀lẹ̀míí run lábẹ̀ ọ̀run. Gbogbo ẹ̀dá tí ó ní èémí ìyè ní inú. Gbogbo ohun tí ó wà nínú ayé yóò parun. ¹⁸ Ẹ̀gbọ̀n èmi ó dá májẹ̀mú mi pẹ̀lú rẹ̀, ìwọ̀ yóò sì wọ̀ ọ̀kọ̀, ìwọ̀ àti àwọn ọ̀mọ̀ rẹ̀ pẹ̀lú aya rẹ̀. ¹⁹ Ìwọ̀ yóò mú gbogbo ohun aláàyè takọ̀ tabo wá sí inú ọ̀kọ̀, kí wọn le wà láààyè pẹ̀lú rẹ̀. ²⁰ Mú onírúurú àwọn ẹ̀yẹ, ẹ̀ranko àti àwọn ohun tí ń rákò ní méjì méjì, kí a bá lè pa wọn mọ̀ láààyè. ²¹ Mú onírúurú oúnjẹ̀ wá sínú ọ̀kọ̀, kí o pa wọn mọ̀ fún jíjẹ̀ gbogbo ẹ̀yìn tí ẹ̀ wà nínú ọ̀kọ̀ àti ènìyàn àti ẹ̀ranko.”

²² Noa sì ẹ̀ ohun gbogbo bí Ọlórún ti pàşẹ̀ fún un.

7

¹ Nígbà náà ni OLÚWA wí fún Noa pé, “Wọ̀ inú ọ̀kọ̀ lọ̀ ìwọ̀ àti gbogbo ìdílẹ̀ rẹ̀, nítorí ìwọ̀ nìkan ni mo rí bí olódodo nínú ìran yií. ² Mú méje méje nínú àwọn ẹ̀ran tí ó mọ̀, akọ̀ àti abo, mú méjì méjì takọ̀ tabo nínú àwọn ẹ̀ran aláímọ̀. ³ Sì mú méje méje pẹ̀lú nínú onírúurú ẹ̀yẹ, takọ̀ tabo ni kí o mú wọn, wọ̀lé sínú

ọkọ pẹ̀lú rẹ, kí á ba à lè pa wọn mọ láààyè ní gbogbo ayé. ⁴ Nítorí ní ọjọ méje sí ìhín, èmi yòò rọ ọjò sórí ilẹ̀ fún ogóji ọsán àti ogóji ọru, èmi yòò sì pa gbogbo ohun aláàyè tí mo ti dá run kúrò lórí ilẹ̀.”

⁵ Noa sì ẹ̀ ohun gbogbo tí OLÚWA pàṣẹ̀ fún un.

⁶ Noa jẹ ọmọ ẹgbẹ̀ta (600) ọdún nígbà tí ìkún omi dé sórí ilẹ̀. ⁷ Noa àti iyàwó rẹ̀ pẹ̀lú àwọn ọmọ rẹ̀ àti àwọn aya ọmọ rẹ̀ sì wọ inú ọkọ láti sá àsàlá fún ìkún omi. ⁸ Méjì méjì ni àwọn ẹran tí ó mọ̀ àti aláìmọ̀, ti ẹyẹ̀ àti ti gbogbo àwọn ẹ̀dá afàyàfà, ⁹ akọ̀ àti abo ni wọn wọlé pẹ̀lú Noa sínú ọkọ̀ bí Ọlọrun ti pàṣẹ̀ fún Noa. ¹⁰ Lẹ́yìn ọjọ̀ keje, ìkún omi sì dé sí ayé.

¹¹ Ní ọjọ̀ ketàdínlógún oṣù kejì, tí Noa pé ọmọ ẹgbẹ̀ta (600) ọdún, ni gbogbo ìsun ibú ya, fẹ̀rèsé ìṣà̀n omi ọrun sì sí sílẹ̀. ¹² Ọ̀jò àròìròdá sì rọ̀ fún ogóji ọsán àti ogóji ọru.

¹³ Ní ọjọ̀ tí ìkún omi yòò bèrẹ̀ gan an ni Noa àti Ẹmu, Hamu àti Jafeti pẹ̀lú aya Noa àti aya àwọn ọmọ rẹ̀ wọ inú ọkọ̀. ¹⁴ Wọn mú ẹranko igbó àti ohun ọ̀sìn ní onírúurú wọn, àwọn ẹ̀dá afàyàfà àti ẹyẹ̀ àti àwọn ohun abiyẹ̀ ni onírúurú wọn. ¹⁵ Méjì méjì ni gbogbo ẹ̀dá tí ó ní èémí iyè nínú wọlé pẹ̀lú Noa sínú ọkọ̀. ¹⁶ Gbogbo wọn wọlé ní takọ̀ tabo bí Ọlọrun ti pàṣẹ̀ fún Noa, OLÚWA sì tì wọn mọ̀ inú ọkọ̀.

¹⁷ Ọ̀jò náà sì rọ̀ ní àròìròdá fún ogóji ọsán àti ogóji ọru, ọkọ̀ náà sì ń léfòó lórí omi, kúrò lórí ilẹ̀ bí omi náà ti ń pọ̀ sí i. ¹⁸ Bí omi náà ti ń pọ̀ sí i, bèẹ̀ náà ni ọkọ̀ náà sì ń léfòó lójú omi. ¹⁹ Omi náà pọ̀ tó bèẹ̀ tí ó bo gbogbo àwọn ọ̀kẹ̀ gíga tí ó wà lábẹ̀ ọrun. ²⁰ Omi náà kún bo àwọn ọ̀kẹ̀, bí ìwọn igbònwọ̀ mẹ̀ẹ̀dógún.

21 Gbogbo ohun alààyè tí ó wà lórí ilẹ̀ parun: eye, ohun ọ̀sìn, ẹ̀ranko igbó, àwọn ẹ̀dà afàyàfà àti ènìyàn.

22 Gbogbo ohun tí ó wà lórí iyàngbẹ̀ ilẹ̀ tó ní eémí iyè ní ihò imú wọn ni ó kú. 23 Gbogbo ohun alààyè tí ó wà lórí ilẹ̀ ayé ni a paré: ènìyàn àti ẹ̀ranko, àwọn ohun tí n rìn nílẹ̀, àwọn ẹ̀yẹ ojú ọ̀run pátápátá ló ẹ̀gbé. Noa àti àwọn tí ó wà pẹ̀lú rẹ̀ nínú ọ̀kọ̀ ni ó ẹ̀kù.

24 Omi náà sì bo ilẹ̀ fún àádọ́jọ̀ ojọ̀.

8

Ìkún omi gbẹ̀

1 Olọ̀run sì rántí Noa àti ohun alààyè gbogbo tí ó wà pẹ̀lú rẹ̀, bí àwọn ẹ̀ranko igbó àti ohun ọ̀sìn, ó sì mú kí afẹ́fẹ́ fẹ̀ sórí ilẹ̀, omi náà sì fà. 2 Gbogbo ìsun ibú àti fẹ̀rèsé ìsàn ọ̀run tì, ọ̀jò pẹ̀lú sì dáwọ̀ rírọ̀ dúró. 3 Omi sì bẹ̀rẹ̀ sí ní gbẹ̀ kúrò lórí ilẹ̀, lẹ̀yìn àádọ́jọ̀ ojọ̀, ó sì tí n fà. 4 Ní ojọ̀ ketàdínlógún oṣù kejì ni ọ̀kọ̀ náà gúnlẹ̀ sórí òkè Ararati. 5 Omi náà sì n gbẹ̀ sí títí di oṣù kẹwàá. Ní ojọ̀ kìn-ín-ní oṣù kẹwàá, orí àwọn òkè sì farahàn.

6 Lẹ̀yìn ogójì ojọ̀, Noa sí fẹ̀rèsé tí ó ẹ̀ sára ọ̀kọ̀. 7 Ó sì rán ẹ̀yẹ̀ iwò kan jáde, tí ó n fò káàkiri síwá àti sẹ̀yìn títí omi fi gbẹ̀ kúrò ní orí ilẹ̀. 8 Ó sì rán àdàbà kan jáde látí wò ó bóyá omi ti gbẹ̀ kúrò lórí ilẹ̀. 9 Ẹ̀gbẹ̀n àdàbà náà kò rí iyàngbẹ̀ ilẹ̀ bà lé nítorí omi kò tí ì tan lórí ilẹ̀, ó sì padà sọ̀dọ̀ Noa. Noa na ọ̀wọ̀ rẹ̀ jáde ó sì mú ẹ̀yẹ̀ náà wọ̀lé sọ̀dọ̀ ara rẹ̀ nínú ọ̀kọ̀. 10 Ó sì dúró fún ojọ̀ méje sí ì; ó sì tún rán àdàbà náà jáde látí inú ọ̀kọ̀. 11 Nígba tí àdàbà náà padà sọ̀dọ̀ rẹ̀ ní àṣálẹ̀, ó já ewé igi olifi tútù há ẹ̀nu! Nígba náà ni Noa mọ̀ pé omi ti n gbẹ̀ kúrò lórí ilẹ̀. 12 Noa tún mú sùúrù fún

ojọ méje, ó sì tún rán àdàbà nàà jáde, sùgbọn àdàbà nàà kò padà sọdò rẹ mọ.

¹³ Ní ojọ kìn-ín-ní oṣù kìn-ín-ní, ní oḍún kọkànlélégbẹta (601) ni omi nàà gbẹ kúrò lórí ilẹ; Noa sì sí ọkọ, ó sì ri pé ilẹ ti gbẹ. ¹⁴ Ní ojọ ketàdínlọgbọn oṣù kejì, ilẹ ti gbẹ pátápátá.

¹⁵ Nígba nàà ni Ọlọrun wí fún Noa pé. ¹⁶ “Jáde kúrò nínú ọkọ, iwọ àti aya rẹ, pẹlú àwọn ọmọ rẹ àti àwọn aya wọn. ¹⁷ Kó gbogbo àwọn ẹdá aláàyè tí ó wà pẹlú rẹ jáde: àwọn ẹyẹ, ẹranko àti gbogbo àwọn ẹdá tí n rìn nílẹ, kí wọn lè bí sí i, kí wọn sì pọ sí i, kí wọn sì máa gbá yìn lórí ilẹ.”

¹⁸ Noa, àwọn ọmọ rẹ, aya rẹ àti àwọn aya ọmọ rẹ sì jáde. ¹⁹ Gbogbo àwọn ẹranko àti àwọn ẹdá tí n rìn nílẹ àti gbogbo ẹyẹ pátápátá ni ó jáde kúrò nínú ọkọ, ní ọwọọwọ ní irú tiwọn.

²⁰ Noa sì mọ pepe fún OLÚWA, ó sì mú lára àwọn ẹran tí ó mọ àti ẹyẹ tí ó mọ, ó sì fi rú ẹbọ sísun lórí pepe. ²¹ OLÚWA sì gbọ ọòrùn dídùn; ó sì wí ní ọkàn rẹ pé, “Èmi kì yòò tún fi ilẹ ré nítorí ènìyàn mọ, bí ó tilẹ jẹ pé gbogbo èrò inú rẹ jẹ ibi láti ìgbà èwe rẹ wá, èmi kì yòò pa gbogbo ohun aláàyè run mọ láé, bí mo ti ẹ.

²² “Níwọn ìgbà tí ayé bá sì wà,
ìgbà ọgbìn àti ìgbà ìkórè
ìgbà ọtútù àti ìgbà oorú,
ìgbà ẹẹrùn àti ìgbà ọjò,
ìgbà ọsán àti ìgbà ọru,
yòò wà tí tí láé.”

9

Májẹmú Ọlọrun pẹlú Noa

¹ Olórún sì sùré fún Noa àti àwọn ọmọ rẹ wí pé, “È máa bí sí i, kí ẹ̀ sì pọ̀ ní iye, kí ẹ̀ sì kún ayé. ² Èrù yín yóò mú ojo wà lára gbogbo ẹranko àti gbogbo ẹyẹ ojú ọrun, àti gbogbo àwọn ẹ̀dá tí ń rìn nílẹ̀; àti gbogbo ẹja òkun; a fi wọn lé e yín lẹwọ. ³ Gbogbo ohun tó wà láààyè tí ó sì ń rìn, ni yóò jẹ ọúnjẹ fún un yín, bí mo ẹ̀ fi ewéko fún un yín náà ni mo fi ohun gbogbo fún un yín.

⁴ “Sùgbọ̀n ẹyin kò gbọdọ̀ jẹ ẹran toun-tẹjẹ rẹ. ⁵ Nítòótọ̀ ẹjẹ yín, àní ẹmí yín, ni ẹmi yóò sì béèrè; lẹwọ̀ gbogbo ẹranko ni ẹmí yóò béèrè rẹ, àti lẹwọ̀ ẹ̀niyàn, lẹwọ̀ arákùnrin olúkúlùkù ẹ̀niyàn ni ẹmi yóò béèrè ẹmí ẹ̀niyàn.

⁶ “Ènikẹni tí ó bá ta ẹjẹ ẹ̀niyàn sílẹ̀, láti ọwọ̀ ẹ̀niyàn ni a ó gbà ta ẹjẹ rẹ sílẹ̀. Nítórí ní àwòrán Olórún ni Olórún dá ẹ̀niyàn.

⁷ Sùgbọ̀n ní tiyín, ẹ máa bí sí i, kí ẹ̀ sì máa pọ̀ sí i, ẹ máa gbá yìn lóri ilẹ̀, kí ẹ̀ sì pọ̀ sí i lóri rẹ.”

⁸ Olórún sì wí fún Noa àti àwọn ọmọ rẹ pé, ⁹ “Mo dá májẹmú mi pẹ̀lú yín àti pẹ̀lú àwọn ìran yín tí ń bọ̀ lẹyìn. ¹⁰ Àti pẹ̀lú gbogbo ẹ̀dá aláàyè tí ó wà pẹ̀lú yín, ìbá à ẹ̀ ẹyẹ, ẹja, ẹran ọ̀sìn, ẹranko igbó, gbogbo ohun tí ó jáde kúrò nínú ọkọ̀ pẹ̀lú yín, àní gbogbo ẹ̀dá aláàyè ní ayé. ¹¹ Mo dá májẹmú mi pẹ̀lú yín láéláé, Èmi kì yóò fi ìkún omi pa ayé run kúrò mọ̀ láéláé, a kì yóò fi omi pa ayé run.”

¹² Olórún sì wí pé, “Èyí ni àmì májẹmú tí mo ń dá yìí láàrín ẹmi àti ẹyin àti ẹ̀dá aláàyè tí ó wà pẹ̀lú yín, májẹmú àtìrandíran tó ń bọ̀: ¹³ Mo ti fi ọ̀ṣùmàrẹ̀ sí

9:1 Ge 1.28.

9:4 Le 7.26,27; 17.10-14; De 12.16,23.

9:6 Ek

20.13; Ge 1.26.

9:7 Ge 1.28.

àwọsánmọ, yóò sì jẹ àmì májẹmú láàrín èmi àti ayé.
¹⁴ Nígbàkígbà tí mo bá mú kí òjò sù, tí òṣùmàrè bá farahàn ní àwọsánmọ. ¹⁵ Èmi yóò rántí májẹmú mi, tí ó wà láàrín èmi àti èyin àti gbogbo èdá aláàyè, kì yóò sì tún sí ikún omi mọ láti pa gbogbo èdá run.
¹⁶ Nígbàkígbà tí òṣùmàrè bá yọ ní àwọsánmọ, èmi yóò rí i, èmi yóò sì rántí májẹmú ayérayé tí ń bẹ láàrín Ọlórún àti gbogbo èdá aláàyè tí ń bẹ ní ayé.”

¹⁷ Ọlórún sì wí fún Noa pé, “Èyí ni àmì májẹmú tí mo ti fi ìdí rẹ múlẹ láàrín èmi àti gbogbo aláàyè ní ayé.”

Àwọn ọmọ Noa

¹⁸ Àwọn ọmọ Noa tí ó jáde nínú ọkọ ni Şemu, Hamu àti Jafeti. (Hamu ni baba Kenaani.) ¹⁹ Láti ọdọ àwọn ọmọ Noa mètẹ̀tẹ̀ta yìí ni gbogbo èniyàn ti tàn ká gbogbo ilẹ̀ ayé.

²⁰ Noa bèrẹ̀ iṣẹ̀ àgbẹ̀, ó sì gbín ọgbà àjàrà. ²¹ Ó mu àmupara nínú ọ̀tí wáìnì àjàrà rẹ̀, ó sì tú ara rẹ̀ sí ìhòhò, ó sì sùn nínú àgọ̀ rẹ̀. ²² Hamu tí í ṣe baba Kenaani sì rí baba rẹ̀ ní ìhòhò bèẹ̀ ni ó sì lọ sọ fún àwọn arákúnrin rẹ̀ méjèjèjì ní ìta. ²³ Şùgbọ̀n Şemu àti Jafeti mú aṣọ̀ lé èjìkà wọ̀n, wọ̀n sì fi èyìn rìn, wọ̀n sì bo ìhòhò baba wọ̀n. Wọ̀n kojú sẹ̀yìn kí wọ̀n kí ó má ba à rí ìhòhò baba wọ̀n.

²⁴ Nígbà tí Noa kúrò ní ojú ọ̀tí, tí ó sì mọ̀ ohun tí ọmọ̀ rẹ̀ kékeré ṣe sí i. ²⁵ Ó wí pé,
 “Ègún ni fún Kenaani.

Ìránṣẹ̀ àwọ̀n ìránṣẹ̀ ni yóò máa ṣe fún àwọ̀n arákúnrin rẹ̀.”

²⁶ Ó sì tún wí pé,
 “Olùbùkún ni OLÚWA, Ọlórún Şemu

Kenaani yóò máa ʃe erú fún ʃemu.

²⁷ Olórun yóò mú Jafeti gbilè,
Jafeti yóò máa gbé ní àgọ ʃemu
Kenaani yóò sì jẹ erú fún un.”

²⁸ Noa wà láààyè fún irinwó ọdún dín àádọta
(350) lẹyìn ikún omi. ²⁹ Àpapọ ojọ ayé Noa jẹ
ẹgbèrún ọdún dín làádọta (950), ó sì kú.

10

Ìran àwọn ọmọ Noa

¹ Èyí ni ìran àwọn ọmọ Noa: ʃemu, Hamu
àti Jafeti, tí àwọn náà sì bí ọmọ lẹyìn ikún
omi.

Ìran Jafeti

² Àwọn ọmọ Jafeti ni:
Gomeri, Magogu, Madai, Jafani, Tubali,
Meʃeki àti Tirasi.

³ Àwọn ọmọ Gomeri ni:
Aʃkenasi, Rifati àti Togarma.

⁴ Àwọn ọmọ Jafani ni:
Eliʃa, Tarʃiʃi, Kittimu, àti Dodanimu. ⁵ (Láti
ọdọ àwọn wọnyí ni àwọn tí n gbé agbègbè tí
omi wà ti tàn ká agbègbè wọn, gégé bí èyà
wọn, idílé wọn ní orílẹ̀-èdè wọn, olúkúlùkù
pèlú èdè tirè).

Ìran Hamu

⁶ Àwọn ọmọ Hamu ni:
Kuʃi, Ejibiti, Puti àti Kenaani.

⁷ Àwọn ọmọ Kuʃi ni:
Seba, Hafila, Sabta, Raama, àti Sabteka.

Àwọn ọmọ Raama ni:

Ṣeba àti Dedani.

⁸ Kuṣi sì bí Nimrodu, ẹnì tí ó di alágbára jagunjagun ní ayé. ⁹ Ó sì jẹ ògbójú ọḍẹ níwájú OLÚWA; nítorí náà ni a ẹ ń wí pé, “Bí Nimrodu, ògbójú ọḍẹ níwájú OLÚWA.” ¹⁰ Ijọba rẹ bẹrẹ ni Babeli, Ereki, Akkadi, Kalne, gbogbo wọn wà ní ilẹ Ṣinari. ¹¹ Láti ilẹ náà ni ó ti lọ sí Asiria, níbi tí ó ti tẹ ilú Ninefe, Rehoboti àti Kala, ¹² àti Resini, tí ó wà ní àárín Ninefe àti Kala, tí ó jẹ ilú olókíkí.

¹³ Ejibiti sì bí

Ludimu, Anamimu, Lehabimu, Naftuhimu.

¹⁴ Patrusimu, Kasluhimu (láti ọḍọ ẹnì tí àwọn ará Filistini ti wá) àti àwọn ará Kaftorimu.

¹⁵ Kenaani sì bí Sidoni àkọbí rẹ,

àti Heti. ¹⁶ Àti àwọn ará Jebusi, àti àwọn ará Amori, àti àwọn ará Girgaṣi, ¹⁷ àti àwọn ará Hifi, àti àwọn ará Arki, àti àwọn ará Sini, ¹⁸ àti àwọn ará Arfadi, àti àwọn ará Semari, àti àwọn ará Hamati.

Léyìn èyí ni àwọn ẹyà Kenaani tànkálẹ. ¹⁹ Ààlà ilẹ àwọn ará Kenaani sì dé Sidoni, lọ sí Gerari tí tí dé Gasa, lọ sí Sodomu, Gomorra, Adma àti Seboimu, tí tí dé Laṣa.

²⁰ Àwọn wònyí ni àwọn ọmọ Hamu, gégé bí ẹyà wọn, àti èdè wọn, ní ipínlẹ wọn àti ní orílẹ-èdè wọn.

- 21 A bí àwọn ọmọ fún Şemu tí Jafeti jẹ ẹgbọn rẹ ọkùnrin: Şemu sì ni baba gbogbo àwọn ọmọ Eberi.
- 22 Àwọn ọmọ Şemu ni:
Elamu, Aşuri, Arfakşadi, Ludi àti Aramu.
- 23 Àwọn ọmọ Aramu ni:
Usi, Huli, Geteri àti Meşeki.
- 24 Arfakşadi sì bí Şela,
Şela sì bí Eberi.
- 25 Eberi sì bí ọmọ méjì:
ọkan n jẹ Pelegi, nítorí ní ìgbà ọjọ rẹ ni ilẹ ya;
orúkọ arákùnrin rẹ ni Joktani.
- 26 Joktani sì bí
Almodadi, Şelefi, Hasarmafeti, Jera.
27 Hadoramu, Usali, Dikla, 28 Obali,
Abimaeli, Şeba. 29 Ofiri, Hafila àti Jobabu.
Gbogbo àwọn wònyí ni ọmọ Joktani.
- 30 Agbègbè ibi tí wọn n gbé bèrè láti Meşa tí tí dé Sefari, ní àwọn ilẹ tó kún fún òkè ní ilà-oòrùn.
- 31 Àwọn wònyí ni àwọn èyà ọmọ Şemu gégé bí ìdílẹ wọn, ní èdè wọn, ní ilẹ wọn àti ní orílẹ-èdè wọn.
- 32 Àwọn wònyí ni àwọn èyà ọmọ Noa gégé bí ìran wọn, ní orílẹ-èdè wọn. Ní ipasẹ wọn ni àwọn èniyàn ti tàn ká ilẹ ayé léyìn ikún omi.

11

¹ Lẹ̀yìn náà, gbogbo àgbáyé sì n sọ èdè kan soṣo.

² Bí àwọn ènìyàn ẹ̀ n tẹ̀síláwájú lọ sí ìhà ìlẹ̀-òrùn, wọn rí pẹ̀tẹ̀lẹ̀ kan ní ilẹ̀ Şinari,* wọn sì tẹ̀dó síbẹ̀.

³ Wọn sì wí fún ara wọn pé, “E wá, ẹ̀ jẹ́ kí a mọ́ bíríkì kí a sì sún wọn jìná.” Bíríkì ni wọn n ló ní ipò òkúta, àti ọ̀dà ilẹ̀ tí wọn n ló láti mú wọn papọ́ dípọ́ ẹ̀fun (òkúta láìmù tí wọn fi n ẹ̀ símẹ̀ntì àti omi).

⁴ Nígbà náà ni wọn wí pé, “E wá, ẹ̀ jẹ́ kí a tẹ̀ ilú kan dó fún ara wa, kí a sì kọ́ ilẹ̀ ìṣọ́ kan tí yòò kan ọ̀run, kí a ba à lẹ̀ ní orúko,† kí a má sì tú káákiri sórí gbogbo ilẹ̀ ayé.”

⁵ Şùgbọ̀n, OLÚWA sọkalẹ̀ láti wo ilú àti ilẹ̀ ìṣọ́ tí àwọn ènìyàn náà n kọ́. ⁶ OLÚWA wí pé, “Bí àwọn ènìyàn bá n jẹ́ ọ̀kan àti èdè kan tí wọn sì bèrẹ̀ sí í ẹ̀ ịṣẹ̀ yìí, kò sí ohun tí wọn gbèrò tí wọn kò ní le ẹ̀ yorí. ⁷ E wá, ẹ̀ jẹ́ kí a sọkalẹ̀ lọ, kí a da èdè wọn rú kí èdè wọn má ba à yé ara wọn mọ́.”

⁸ OLÚWA sì tú wọn ká sórí ilẹ̀ gbogbo, wọn sì síwọ́ ilú náà tí wọn n tẹ̀dó. ⁹ Ìdí èyí ni a fi pé é ní Babeli‡ nítorí ní ibẹ̀ ni OLÚWA ti da èdè gbogbo ayé rú. OLÚWA tí sì tú àwọn ènìyàn ká sí gbogbo orí ilẹ̀ ayé.

Iran Şemu tó fi dé ti Abramú

¹⁰ Wọ̀nyí ni Iran Şemu.

Ọ̀dún méjì lẹ̀yìn ikún omi, tí Şemu pé ọ̀górùn-ún ọ̀dún ni ó bí Arfakşadi. ¹¹ Lẹ̀yìn tí ó bí Arfakşadi, Şemu tún wà láààyè fún ẹ̀dẹ̀gbẹ̀ta ọ̀dún (500), ó sì bí àwọn ọ̀mọ̀kùnrin àti àwọn ọ̀mọ̀bìnrin mìíràn.

* **11:2** tí ó túmọ̀ sí, Babeli † **11:4** tí ó túmọ̀ sí, òkìkì ‡ **11:9** Èyí ní Babiloni; Babeli ni èdè Heberu tí a mọ́ sí idàrúdapọ̀.

- 12 Nígba tí Arfakṣadi pé ọdún mǎrùndínlógójì ni ó bí Şela. 13 Arfakṣadi sì wà láààyè fún ọdún mètálénírinwó (403) lẹyìn tí ó bí Şela, ó sì bí àwọn ọmọ̀bìnrin àti àwọn ọmọ̀kùnrin mǐíràn.
- 14 Nígba tí Şela pé ọmọ ọgbọ̀n ọdún ni ó bí Eberi. 15 Şela sì wà láààyè fún ọdún mètálénírinwó (403) lẹyìn tí ó bí Eberi tán, ó sì bí àwọn ọmọ̀kùnrin àti àwọn ọmọ̀bìnrin mǐíràn.
- 16 Eberi sì jẹ ọmọ ọdún mérénlélọgbọ̀n, ó sì bí Pelegi. 17 Eberi sì wà láààyè fún irinwó ọdún ó lé ọgbọ̀n (430) lẹyìn tí ó bí Pelegi, ó sì bí àwọn ọmọ̀kùnrin àti àwọn ọmọ̀bìnrin mǐíràn.
- 18 Nígba tí Pelegi pé ọmọ ọgbọ̀n ọdún ni ó bí Reu. 19 Pelegi sì tún wà láààyè fún igba ọdún ó lé mèsàn-án (209) lẹyìn tí ó bí Reu, ó sì bí àwọn ọmọ̀kùnrin àti àwọn ọmọ̀bìnrin mǐíràn.
- 20 Nígba tí Reu pé ọdún méjìlélọgbọ̀n ni ó bí Serugu. 21 Reu tún wà láààyè lẹyìn tí ó bí Serugu fún igba ọdún ó lé méje (207), ó sì bí àwọn ọmọ̀kùnrin àti ọmọ̀bìnrin mǐíràn.
- 22 Nígba tí Serugu pé ọmọ ọgbọ̀n ọdún ni ó bí Nahori. 23 Serugu sì wà láààyè fún igba ọdún lẹyìn tí ó bí Nahori, ó sì bí àwọn ọmọ̀kùnrin àti àwọn ọmọ̀bìnrin mǐíràn.
- 24 Nígba tí Nahori pé ọmọ ọdún mọ̀kàndínlọgbọ̀n, ó bí Tera. 25 Nahori sì wà láààyè fún ọdún mọ̀kàn dín lógófà lẹyìn ìbí Tera, ó sì bí àwọn ọmọ̀kùnrin àti àwọn ọmọ̀bìnrin mǐíràn.
- 26 Lẹyìn tí Tera pé ọmọ àádọ̀rin ọdún ó bí Abramụ, Nahori àti Harani.

Ìgbé ayé Abrahamu

- 27 Wònyí ni ìran Tera.

Tera ni baba Abram, Nahori àti Harani. Harani sì bí Loti. ²⁸ Harani sì kú ǵájú Tera baba rẹ ní ilẹ̀ ibí rẹ ní Uri ti ilẹ̀ Kaldea. ²⁹ Abram àti Nahori sì gbéyàwó. Orúkọ aya Abram ni Sarai, nígbà tí aya Nahori n jẹ Milka, tí ẹ ọmọ Harani. Harani ni ó bí Milka àti Iska. ³⁰ Sarai sì yàgàn, kò sì bímọ.

³¹ Tera sì mú ọmọ rẹ Abram àti Loti ọmọ Harani, ọmọ ọmọ rẹ, ó sì mú Sarai tí i ẹ aya ọmọ rẹ. Abram pẹ̀lú gbogbo wọn sì jáde kúrò ní Uri ti Kaldea láti lọ sí ilẹ̀ Kenaani. Ẹ̀gbọ̀n nígbà tí wọn dé Harani wọn tẹ̀dó síbẹ̀.

³² Nígbà tí Tera pé ọmọ igba ọdún ó lé mǎrùn-ún (205) ni ó kú ní Harani.

12

Ìpẹ̀ Abram

¹ OLÚWA sì wí fún Abram, “Jáde kúrò ní orílẹ̀-èdè rẹ̀ àti kúrò lódò àwọn ènìyàn rẹ̀, lọ sí ilẹ̀ kan tí èmi yóò fihàn ọ̀.

² “Èmi yóò sọ ọ̀ di orílẹ̀-èdè nílá,
èmi yóò sì bùkún fún ọ̀;
èmi yóò sọ orúkọ rẹ̀ di nílá,
ìbùkún ni ìwọ̀ yóò sì já sí.

³ Èmi yóò bùkún fún àwọn tí ó sùre fún ọ̀,
eni tí ó fi ọ̀ ré ni Èmi yóò fi ré;
nínú rẹ̀ ni a ó bùkún
gbogbo ìdílẹ̀ ayé.”

⁴ Bẹ̀ẹ̀ ni Abram lọ bí OLÚWA ti sọ fún un. Loti náà sì bá a lọ. Abram jẹ̀ eni àrùndínlọ́górín ọdún

12:1 Ap 7.3; Hb 11.8. **12:2** Gẹ 15.5; 17.4,5; 18.18; 22.17; 28.14; 32.12; 35.11; 46.3. **12:3** Gẹ 18.18; 22.17,18; 26.4; 28.14; Ga 3.8.

nígba tí ó jáde kúrò ní Harani. ⁵ Abramú sì mú Sarai aya rẹ, àti Lọti ọmọ arákùnrin rẹ: gbogbo ohun ìní tí wọn ti kọjọ àti àwọn ènìyàn tí wọn ní ní Harani. Wọn sì jáde lọ sí ilẹ Kenaani. Wọn sì gúnlẹ síbẹ.

⁶ Abramú sì rìn la ilẹ náà já tí tí dé ibi igi òlá kan tí à n pè ni More ní Şekemu. Àwọn ará Kenaani sì wà ní ilẹ náà. ⁷ OLÚWA sì farahan Abramú, ó sì wí fún un pé, “Irú-ọmọ rẹ ni Èmi yóò fi ilẹ yìi fún.” Abramú tẹ pepe kan síbẹ fún OLÚWA tí ó fi ara hàn án.

⁸ Ó sì kúrò níbẹ lọ sí agbègbè àwọn òkè kan ní ìhà ìlà-òòrùn Beteli, ó sì pàgọ rẹ síbẹ. Beteli wà ní ìwọ-òòrùn, Ai wà ní ìlà-òòrùn. Ó tẹ pepe kan níbẹ fún OLÚWA, ó sì ké pe orúkọ OLÚWA.

⁹ Nígba náà ni Abramú tèsíwájú sí ìhà guúsù.

Abramú ní Ejibiti

¹⁰ Ìyàn kan sì mú ní ilẹ náà, Abramú sì sọkalẹ lọ sí Ejibiti láti ẹ àtípó níbẹ fún igbà diẹ, nítorí ìyàn náà mú gidigidi. ¹¹ Bí ó ti ku diẹ kí ó wọ Ejibiti, ó wí fún Sarai, aya rẹ pé, “Mo mọ pé arẹwà obìnrin ni ìwọ, ¹² nígba tí àwọn ará Ejibiti bá rí ọ, wọn yóò wí pé, ‘Aya rẹ nìyí.’ Wọn yóò sì pa mí, sùgbọ́n wọn yóò dá ọ sí. ¹³ Nítorí náà, sọ pé, arábirin mi ni ìwọ, wọn yóò sì ẹ mí dádára, a ó sì dá ẹmí mi sí nítorí tírẹ.”

¹⁴ Nígba tí Abramú dé Ejibiti, àwọn ará Ejibiti ri i pé aya rẹ rẹwà gidigidi. ¹⁵ Nígba tí àwọn ìjòyè Farao sì rí i, wọn rọ̀yìn rẹ níwájú Farao, wọn sì mú un lọ sí ààfin. ¹⁶ Ó sì ké Abramú dádára nítorí Sarai, Abramú sì ní àgùntàn àti màlúù, ako

12:7 Ge 13.15; 15.18; 17.8; 24.7; 26.3; 28.4,13; 35.12; 48.4; Ap 7.5; Ga 3.16. **12:10** Ge 20.1-18; 26.7-11.

àti abo kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀, ìránṣẹ̀kùnrin àti ìránṣẹ̀bìnrin, pẹ̀lú ìbákasẹ̀.

¹⁷ OLÚWA sì rán àjàkálẹ̀-ààrùn búburú sí Farao àti ilẹ̀ rẹ̀, nítorí Sarai aya Abramú. ¹⁸ Nítorí náà Farao ránṣẹ̀ pe Abramú, ó sì wí fun pé, “Èwo ni ìwọ̀ ẹ̀ se sí mi yíí? Kí ló dé tí ìwọ̀ kò sọ̀ fún mi pé aya rẹ̀ ní í ẹ̀?” ¹⁹ Èéṣe tí o fi wí pé, ‘Arábìnrin mi ni,’ tí èmi sì fi fẹ̀ ẹ̀ gẹ̀gẹ̀ bí aya? Nítorí náà nísinsin yíí, aya rẹ̀ náà nìyí, mú un kí o sì máa lọ.” ²⁰ Nígba náà ni Farao pàṣẹ̀ fún àwọn ìránṣẹ̀ rẹ̀ nípa Abramú, wọn sì lé e jáde tí òun ti aya rẹ̀ àti ohun gbogbo tí ó ní.

13

Ìpinyà Abramú àti Lọ̀ti

¹ Abramú sì gòkè láti Ejibiti lọ̀ sí ìhà guúsù, pẹ̀lú aya rẹ̀ àti ohun gbogbo tí ó ní àti Lọ̀ti pẹ̀lú.

² Abramú sì ti di ọ̀lọ̀rọ̀ gidigidi; ní ẹ̀ran ọ̀sìn, ó ní fàdákà àti wúrà.

³ Láti guúsù, ó n lọ̀ láti ibìkan sí ibòmíràn tí tí ó fi dé ilẹ̀ Beteli, ní ibi tí àgọ̀ rẹ̀ ti wà ní ìṣáájú rí, lágbedeméjì Beteli àti Ai. ⁴ Ní ibi pẹ̀pẹ̀ tí ó ti tẹ̀ síbẹ̀ ní ìṣáájú, níbẹ̀ ni Abramú sì n kẹ̀ pe orúkọ OLÚWA.

⁵ Àti Lọ̀ti pẹ̀lú, tí ó n bá Abramú rìn kiri, ní agbo ẹ̀ran, ọ̀wọ̀ ẹ̀ran àti àgọ̀. ⁶ Sùgbọ̀n ilẹ̀ náà kò le gbà wọn tí wọn bá n gbé pọ̀, nítorí, ohun ìní wọn pọ̀ tó bẹ̀ẹ̀ gẹ̀gẹ̀, dé bi wí pé wọn kò le è gbé pọ̀. ⁷ Èdè-àiyedè sì bẹ̀rẹ̀ láàrín àwọn darandaran Abramú àti ti Lọ̀ti. Àwọn ará Kenaani àti àwọn ará Peresi sì n gbé ní ilẹ̀ náà nígbà náà.

⁸ Abramú sì wí fún Lọ̀ti pé, “Èmi bẹ̀ ọ̀, má ẹ̀ jẹ̀ kí èdè-àiyedè kí ó wà láàrín èmi àti ìrẹ̀, àti láàrín

àwọn darandaran wa, nítorí pé ebí kan ni àwa ṣe. ⁹ Gbogbo ilẹ̀ ha kọ̀ nìyí níwájú rẹ̀? Jẹ́ kí a pínnya. Bí iwọ̀ bá lọ sí apá ọ̀tún, èmi yóò lọ sí apá òsì, bí ó sì ṣe òsì ni iwọ̀ lọ, èmi yóò lọ sí apá ọ̀tún.”

¹⁰ Lọ̀ti sì gbójú sókè, ó sì ri wí pé gbogbo pètélé̀ Jordani ni omi rin dárádára bí ọ̀gbà OLÚWA, bí ilẹ̀ Ejibiti, ní ọ̀nà Soari. (Èyí ní iṣáájú kí OLÚWA tó pa Sodomu àti Gomorra run.) ¹¹ Nítorí náà Lọ̀ti yan gbogbo pètélé̀ Jordani yìi fún ara rẹ̀, ó sì n lẹ́ sí ọ̀nà ilà-oòrùn. Ọ̀n àti Abramù sì pínnya. ¹² Abramù n gbé ni ilẹ̀ Kenaani, Lọ̀ti sì jókòó ní ilú agbègbè àfónífojì náà, ó sì pàgọ̀ rẹ̀ títí dé Sodomu. ¹³ Ẹ̀mì yóò àwọn ọ̀kùnrin Sodomu jẹ́ èniyàn búburú, wọn sì n dẹ̀ṣẹ̀ gidigidi ni iwájú OLÚWA.

¹⁴ OLÚWA sì wí fún Abramù léyìn ìpinya ọ̀n àti Lọ̀ti pé, “Gbé ojú rẹ̀ sókè nísinsin yìi, kí o sì wò láti ibi tí o gbé wà a nì lẹ́ sí ihà àríwá àti sí ihà guúsù, sí ilà-oòrùn àti sí iwọ̀ rẹ̀. ¹⁵ Gbogbo ilẹ̀ tí iwọ̀ n wò o nì ni èmi ó fi fún ọ̀ àti irú-ọ̀mọ̀ rẹ̀ láéláé. ¹⁶ Èmi yóò mú kí irú-ọ̀mọ̀ rẹ̀ kí ó pọ̀ bí erùpẹ̀ ilẹ̀, tó bèẹ̀ tí ó bá ṣe pé ẹ̀nikẹ̀ni bá le è ka erùpẹ̀ ilẹ̀, nígbà náà ni yóò tó lè ka irú-ọ̀mọ̀ rẹ̀. ¹⁷ Dìde, rìn ọ̀ró àti ìbú ilẹ̀ náà já, nítorí iwọ̀ ni Èmi yóò fi fún.”

¹⁸ Nígbà náà ni Abramù kó àgọ̀ rẹ̀, ó sì wá, ó sì jókòó ní ẹ̀gbẹ̀ igi nílá igbó Mamre, tí ó wà ní Hebroni. Níbẹ̀ ni ó gbé tẹ̀ pẹ̀pẹ̀ kan sí fún OLÚWA.

14

Abramu gba Lọti là

¹ Ní àsikò yìí ni Amrafeli ọba Şinari, Arioku ọba Ellasari, Kedorlaomeri ọba Elamu àti Tidali ọba Goyimu ² jáde lọ láti bá Bera ọba Sodomu, Birşa ọba Gomorra, Şenabu ọba Adma, Şemeberi ọba Seboimu àti ọba Bela (èyí ni Soari) jagun. ³ Gbogbo àwọn ọba wọn yí ni ó kó ogun wọn jọ pọ sí àfonífojì Siddimu (ti o túmọ sí Òkun Iyọ). ⁴ Fún ọdún méjilá gbáko ni wọn ti n sin Kedorlaomeri bí ẹrú. Şugbọn nígbà tí ó di ọdún ketàlá wọn şòtẹ sí i.

⁵ Ní ọdún kerínlá, ni Kedorlaomeri àti àwọn ọba tí wọn ti jọ ni májẹmú àşepọ wá, wọn şıgun, wọn sì şẹgun ará Refaimu ní Aşteroti-Karnaimu, àwọn ará Susimu ni Hamu, àwọn ará Emimu ní pètẹlẹ Kiriataimu, ⁶ àti àwọn ará Hori ní orí òkè wọn-ọn-nì Seiri, tí tí ó fi dé Eli-Parani ní eti ijù. ⁷ Wọn sì tún yípadà lọ sí En-Mişpati (ti o túmọ sí Kadeşi), wọn sì şẹgun gbogbo ilẹ àwọn Amaleki, àti àwọn ará Amori tí ó tẹdó sí Hasason Tamari pẹlú.

⁸ Nígbà náà ni ọba Sodomu, ọba Gomorra, ọba Adma, ọba Seboimu àti ọba Bela (èyí ni Soari), kó àwọn ọmọ-ogun wọn, wọn sì pa ibùdó ogun wọn sí Àfonífojì Siddimu, ⁹ láti kojú ìjà sí Kedorlaomeri ọba Elamu, Tidali ọba Goyimu, Amrafeli ọba Şinari àti Arioku ọba Ellasari (ọba méréin kojú ìjà sí ọba márùn-ún). ¹⁰ Àfonífojì Siddimu sì kún fún kòtò ọdà ilẹ, nígbà tí ọba Sodomu àti ọba Gomorra sì sá, díẹ nínú àwọn ọkúnrin ogun náà şubú sínú àwọn kòtò náà, àwọn tókù sì sálo sì orí òkè. ¹¹ Àwọn ọba méréşerin náà sì kó gbogbo ẹrú Sodomu àti Gomorra àti ọúnjẹ wọn; wọn sì lọ. ¹² Wọn sì mú Lọti ọmọ arákúnrin Abramú tí n gbé ní Sodomu àti gbogbo ohun iní rẹ.

13 Ẹ̀nikan tí ó sá àsàlà sì wá rọ̀yìn fún Abramụ, ará Heberu ni. Abramụ sá ti tẹ̀dọ́ sí ẹ̀gbẹ́ igi nílá igbó Mamre ará Amori, arákùnrin Eşkolu àti Aneri: àwọn ẹ̀ni tí ó n b́ Abramụ ní àşepọ́. 14 Nígba tí Abramụ gbọ́ wí pé, a di Lọti ní igbẹ̀kùn, ó kó àwọn ọmọ ọ̀dọ̀ rẹ̀ tí a b́ sí ilẹ̀ rẹ̀ tí ó sì ti kọ́ ni ogun jíjà jáde, wọn jẹ́ okòò lé lẹ̀dúnrún ó dín méjì (318) èniyàn, ó sì lépa wọn tí tí dé Dani. 15 Ní ọ̀gànjọ́ ọ̀ru, Abramụ pín àwọn ọmọ-ogun rẹ̀ sí méjì, ó sì kọ̀lù wọn, ó sì şẹ̀gun wọn, ó sì lé wọn tí tí dé Hoba tí ó wà ní apá ọ̀sì Damasku. 16 Gbogbo ikógun ni ó rí gbà padà àti ọmọ arákùnrin rẹ̀, Lọti pẹ̀lú ohun iní rẹ̀, àti àwọn obìnrin pẹ̀lú àwọn èniyàn tókù.

17 Nígba tí Abramụ ti şẹ̀gun Kedorlaomeri àti àwọn ọ̀ba tí ó pẹ̀lú rẹ̀, ọ̀ba Sodomu lọ padé rẹ̀ ní àfonífojì Şafe (èyí ni àfonífojì Ọ̀ba).

18 Melkisedeki ọ̀ba Salemu* sì mú oúnjẹ́ àti ọ̀tí wáinì jáde wá. Ọ̀un ni àlùfàà Ọ̀lọrun Ọ̀gá-ògo. 19 Ó sì sùre fún Abramụ, wí pé,

“Ìbùkún ni fún Abramụ ti Ọ̀lọrun Ọ̀gá-ògo,
Ẹ̀ni tí ó dá ọ̀run ọ̀un ayé.

20 Ìbùkún sì ni fún Ọ̀lọrun Ọ̀gá-ògo jùlọ,
tí ó fi àwọn ọ̀tá rẹ̀ lé ọ̀ lówọ́.”

Abramụ sì fún un ní idámẹ̀wàá ohun gbogbo.

21 Ọ̀ba Sodomu sì wí fún Abramụ pé, “Kó àwọn èniyàn mi fún mi, şùgbọ́n mú àwọn ẹ̀rù fún ara rẹ̀.”

22 Şùgbọ́n Abramụ dá ọ̀ba Sodomu lóhùn pé, “Mo ti búra fún OLÚWA, Ọ̀lọrun Ọ̀gá-ògo, tí ó dá ọ̀run àti ayé, mo sì ti gbọ́wọ́ sókè, 23 pé, èmi kí yóò mú láti fọ̀nrán ọ̀wú tí tí dé okùn bàtà, àti pé, èmi kí yóò mú

14:17 Hb 7.1-10. * 14:18 tí ó túmọ́ sí, Jerusalẹmu

ohun kan tí ẹ̀ tìrẹ̀, kí ìwọ́ kí ó má ba à wí pé, ‘Mo sọ Abramú di ọ̀lọ̀rọ̀.’ ²⁴ Èmi kì yóò gba ohunkóhun yàtò sí ohun tí àwọ̀n ọ̀kùnrin mi ti jẹ́, sùgbọ̀n fi ìpín fún àwọ̀n ọ̀kùnrin tí ó bá mi lọ, Aneri, Eṣkolu àti Mamre. Jẹ́ kí wọ̀n kí ó gba ìpín wọ̀n.”

15

Májẹ̀mú Ọ̀lọ̀run pẹ̀lú Abramú

¹ Lẹ̀yìn èyí, ọ̀rọ̀ OLÚWA tọ Abramú wá lójú ìran pé, “Abramú má ẹ̀ bẹ̀rù.

Èmi ni ààbò rẹ̀,
Èmi sì ni èrè òlá rẹ̀.”

² Sùgbọ̀n Abramú wí pé, “OLÚWA Olódùmarè, kí ni ìwọ́ yóò fi fún mi níwọ̀n ìgbà tí èmi kò bímọ̀, Elieseri ará Damasku ni yóò sì jogún mi,” ³ Abramú sì tún tẹ̀sìwájú pé, “Ìwọ́ kò fún mi ní ọ̀mọ̀, nítorí náà ẹ̀rú nínú ilẹ̀ mi sì ni yóò jẹ́ àrólé mi.”

⁴ Ọ̀rọ̀ OLÚWA sì tún tọ wá pé, “Ọ̀kùnrin yí kọ̀ ni yóò jẹ́ àrólé rẹ̀ bí kò ẹ̀ ọ̀mọ̀ tí ìwọ́ bí fúnra rẹ̀ ni yóò jẹ́ àrólé rẹ̀.” ⁵ OLÚWA sì mú Abramú jáde sí ìta ó sì wí fún un pé, “Gbé ojú sókè sí ọ̀run kí o sì ka àwọ̀n ìràwọ̀ bí ó bá ẹ̀ pé ìwọ́ le è kà wọ̀n.” Ó sì wí fun un pé, “Nítorí náà, bá yí ni irú-ọ̀mọ̀ rẹ̀ yóò rí.”

⁶ Abramú gba OLÚWA gbọ̀, a sì kà á sí ọ̀dodo fún un.

⁷ Ó sì tún wí fún un pé, “Èmi ni OLÚWA tí ó mú ọ̀ jáde láti Uri ti Kaldea láti fún ọ̀ ní ilẹ̀ yí láti jogún.”

⁸ Sùgbọ̀n Abramú wí pé, “OLÚWA Olódùmarè, báwo ni mo ẹ̀ lè mọ̀ pé ilẹ̀ náà yóò jẹ́ ohun ìní mi?”

15:4 Ọ̀ 17.16,21; 18.10; 21.2.
Ro 4.3; Ga 3.6; Jk 2.23.

15:5 Ro 4.18; Hb 11.12.

15:6

⁹ Nítorí náà, OLÚWA wí fún un pé, “Mú abo màlúù, ewúré àti àgbò olòdún méta méta wá, àti àdàbà kan àti ọmọ ẹyélé kan.”

¹⁰ Abramú sì mú gbogbo nńkan wọnyí wá, ó sì là wọn sí méjì méjì, ó sì fi ẹlẹ̀ ẹ̀kínní kojú sí ẹ̀kẹ̀jì, şùgbọ̀n kò la àwọn ẹyẹ ní tiwọ̀n. ¹¹ Àwọn ẹyẹ igún sì n wá sórí òkú ẹran náà, Abramú sì n lé wọ̀n.

¹² Bí oòrùn tí n wọ̀, Abramú sùn lọ fonfon, òkùnkùn biribiri tí ó kún fún ẹ̀rù sì bò ó. ¹³ Nígba náà ni OLÚWA wí fún Abramú pé, “Mọ ẹ̀yí dájú pé, irú-ọmọ ẹyẹ yóò ẹ̀ àtípó ní ilẹ̀ àjẹ̀jì, wọ̀n ó sì sọ wọ̀n di ẹ̀rú, wọ̀n ó sì pọ̀n wọ̀n lójú fún irinwó (400) ọ̀dún. ¹⁴ Şùgbọ̀n orílẹ̀-èdè náà tí wọ̀n yóò máa sìn, ni èmi ó dá lẹ́jọ̀, lẹ́yìn náà ni wọ̀n ó sì jáde pẹ̀lú ọ̀rọ̀ púpọ̀. ¹⁵ Şùgbọ̀n ìwọ̀ yóò tọ̀ àwọ̀n baba ẹyẹ lọ̀ ni àlàáfíà, bẹ̀ẹ̀ ni ìwọ̀ yóò sì di arúgbó kí a tó gbé ọ̀ sìn. ¹⁶ Ní ìran kẹ̀rìn àwọ̀n ìran ẹyẹ yóò padà wá sí ibi. Nítorí ẹ̀şẹ̀ àwọ̀n ará Amori kò ì tí ì kún òsùwọ̀n.”

¹⁷ Nígba tí oòrùn wọ̀ tí ilẹ̀ sì şú, ìkòkò iná tí n şèéfin àti ọ̀wọ̀ iná sì n kojá láàrín ẹ̀lẹ̀ ẹ̀ran náà. ¹⁸ Ní ojọ̀ náà gan an ni OLÚWA dá májẹ̀mú pẹ̀lú Abramú, ó sì wí pé, “Àwọ̀n ìran ẹyẹ ni èmi yóò fi ilẹ̀ yìí fún, láti odò Ejibiti dé odò nílá Eufurate: ¹⁹ ilẹ̀ àwọ̀n ará Keni, àti tí ará Kenissiti, àti ará Kadmoni, ²⁰ àti tí ará Hiti, àti tí ará Peresi, àti tí ará Refaimu. ²¹ Àti tí ará Amori, àti tí ará Kenaani, àti tí ará Girgaşì àti tí ará Jebusi.”

16

Hagari àti Işmaeli

15:12 Jb 4.13,14. **15:13** Ek 1.1-14; Ap 7.6. **15:13** Ek 12.40,41; Ap 7.7. **15:18** Geş 17.2,7,9-14,21.

¹ Sarai, aya Abramụ kò bímọ fún un, sùgbọ́n ó ní ọmọ ọ̀dọ obìnrin ará Ejibiti kan tí ń jẹ Hagari. ² Nítorí náà, Sarai wí fún Abramụ pé, “Kíyèsì i OLÚWA tí sé mi ní inú, èmi kò sì bímọ, wọlé tọ ọmọ ọ̀dọ mi lọ, bóyá èmi yóò le ti ipasẹ rẹ ní ọmọ.”

Abramụ sì gba ohun tí Sarai sọ. ³ Lẹyìn ọ̀dún mẹwàà tí Abramụ ti ń gbé ni Kenaani ni Sarai mú ọmọbìnrin, ọmọ ọ̀dọ rẹ Hagari, tí í ẹ ará Ejibiti fún Abramụ ọkọ rẹ láti fi ẹ aya. ⁴ Abramụ sì bá Hagari lópọ, ó sì lóyún.

Nígba tí ó sì ti mọ pé ọ̀un lóyún, ó bẹrẹ̀ sì ní kẹgàn ọ̀gá rẹ. ⁵ Nígba náà ni Sarai wí fún Abramụ pé, “Ìwọ ni ó jẹ kí ẹgbìn yìí máa jẹ mí, mo fa ọmọ ọ̀dọ mi lé ọ lówọ, nígbà tí ó sì rí i pé ọ̀un lóyún, mo di ẹni ẹgàn ní ojú rẹ. Kí OLÚWA kí ó ẹ idájọ láàrín tẹmi tìrẹ.”

⁶ Abramụ dáhùn pé, “Ìwọ ló ni ọmọ ọ̀dọ rẹ, ẹ ohunkóhun tí ó bá tọ ní ojú rẹ sí i.” Nígba náà ni Sarai fi ìyà jẹ Hagari, ó sì sálo.

⁷ Angẹli OLÚWA sì rí Hagari ní ẹgbẹ̀ ìsun omi ní ijù, ìsun omi tí ó wà ní ẹgbẹ̀ ọ̀nà tí ó lọ sí Şuri. ⁸ Ó sì wí pé, “Hagari, ìránşẹ Sarai, níbo ni o ti ń bọ, níbo sì ni ìwọ ń lọ?”

Ó sì dáhùn pé, “Mo ń sálo kúrò lódọ ọ̀gá mi Sarai ni.”

⁹ Angẹli OLÚWA sì wí fún un pé, “Padà lọ sí ọ̀dọ ọ̀gá rẹ kí o sì tẹrìba fún un.” ¹⁰ Angẹli OLÚWA náà sì fi kún fún un pé, “Èmi yóò sọ ọ di orílẹ̀-èdè ńlá, ìran rẹ kí yóò sì lónkà.”

¹¹ Angẹli OLÚWA náà sì wí fún un pé,
 “Ìwọ ti lóyún,
 ìwọ yóò sì bí ọmọkùnrin kan.
 Ìwọ yóò sì pe orúkọ rẹ ní Işmaeli,

nítorí tí OLÚWA ti rí ìpọ̀njú rẹ.

¹² Ọun yóò jẹ oníjàgídíjàgan èniyàn
 ọwọ rẹ yóò wà lára èniyàn gbogbo,
 ọwọ èniyàn gbogbo yóò sì wà lára rẹ,
 yóò sì máa gbé ní ìkanra
 pẹ̀lú àwọn arákùnrin rẹ.”

¹³ Ó sì pe orúkọ OLÚWA tí o bá sọrọ ní, “Ìwo ni Ọlọrun tí ó rí mi,” nítorí tí ó wí pé, “Mo ti ri ẹnì tí ó rí mi báyí.” ¹⁴ Nítorí náà ni a ẹ ní pe kànga náà ní Beeri-Lahai-Roi; kànga ẹnì aláàyè tí ó rí mi. Ó wà ní agbede-méjì Kadeṣi àti Beredi.

¹⁵ Hagari sì bí ọmọkùnrin kan fún Abramụ, Abramụ sì pe orúkọ rẹ ní Iṣmaeli. ¹⁶ Abramụ jẹ ẹnì ọdún méréndínláàádọ̀rùn-ún nígbà tí Hagari bí Iṣmaeli fún un.

17

Májẹmú Ilà abẹ kíkọ

¹ Ní ìgbà tí Abramụ di ẹnì ọkàndínlọgọ̀rùn-ún ọdún, OLÚWA farahàn án, ó sì wí pé, “Èmi ni Ọlọrun alágbára,* máa rìn níwájú mi, kí o sì jẹ aláìlábùkù.

² Èmi yóò sì fi ìdí májẹmú mi múlẹ̀ pẹ̀lú rẹ. Èmi yóò sì sọ ọ di púpọ̀ gidigidi.”

³ Abramụ sì dojúbolẹ̀, Ọlọrun sì wí fún un pé.

⁴ “Ní ti èmi, májẹmú mi pẹ̀lú rẹ nìyí. Ìwo yóò di baba orílẹ̀-èdè púpọ̀. ⁵ A kì yóò pe orúkọ rẹ ní Abramụ mọ, bí kò ẹ Abrahamụ, nítorí, mo ti sọ ọ di baba orílẹ̀-èdè púpọ̀. ⁶ Èmi yóò mú ọ bí si lọpọ̀lọpọ̀, ọpọ̀ orílẹ̀-èdè ni èmi yóò sì mú ti ara rẹ jáde wá, àwọn

16:15 Ga 4.22. * **17:1** tí ó túmọ̀ sí, El-Şaddai **17:5** Ro 4.17.

ọba pèlú yòò sì ti inú rẹ jáde. ⁷ Èmi yòò sì gbé májèmú mi kalẹ láàrín tẹmi tìrẹ, ní májèmú ayérayé àti láàrín irú-ọmọ rẹ ní ìran-ìran wọn, láti máa ẹ Olórún rẹ àti ti irú-ọmọ rẹ lẹyìn rẹ. ⁸ Gbogbo ilẹ Kenaani níbi tí ìwọ ti ẹ àjẹ̀jì ni èmi yòò fi fún ọ àti fún irú-ọmọ rẹ lẹyìn rẹ láéláé. Èmi yòò sì jẹ Olórún wọn.”

⁹ Nígbà náà ni Olórún wí fún Abrahamu pé, “Ìwọ máa pa májèmú mi mọ, ìwọ àti irú-ọmọ rẹ lẹyìn rẹ àti àwọn ìran tí ó n bọ. ¹⁰ Èyí ni májèmú mi pèlú rẹ àti ìran rẹ lẹyìn rẹ, májèmú tí ẹyin yòò máa pamọ. Gbogbo ọkùnrin yín ni a gbọdọ kọ ní ilà. ¹¹ Ẹyin yòò kọ ara yín ní ilà, èyí ni yòò jẹ àmì májèmú láàrín tẹmi tiyín. ¹² Ní gbogbo ìran tí n bọ lẹyìn, gbogbo ọkùnrin ni a gbọdọ kọ ni ilà ní ojọ kejọ tí a bí wọn, àti àwọn tí a bí ní ilé rẹ, tàbí tí a fi owó rà lówọ àwọn àjẹ̀jì, àwọn tí kì í ẹ ọmọ rẹ. Èyí yòò sì jẹ májèmú láéláé tí yòò wà láàrín Èmi àti irú-ọmọ rẹ. ¹³ Íbá à ẹ ẹni tí a bí nínú ilé rẹ, tàbí ẹni tí o fi owó rà, a gbọdọ kọ wọn ní ilà; májèmú mí lára yín yòò jẹ májèmú ayérayé. ¹⁴ Gbogbo ọmọkùnrin tí kò bá kọ ilà, tí a kò kọ ní ilà abẹ, ni a ó gé kúrò láàrín àwọn ènìyàn rẹ, nítorí pé ó da májèmú mi.”

¹⁵ Olórún wí fún Abrahamu pé, “Ní ti Sarai, aya rẹ, ìwọ kì yòò pé é ní Sarai mọ, bí kò ẹ Sara. ¹⁶ Èmi yòò bùkún fún un, èmi yòò sì fun ọ ní ọmọkùnrin kan nípasẹ rẹ. Èmi yòò bùkún un, yòò sì di iyá àwọn orílẹ̀-èdè, àwọn ọba àwọn orílẹ̀-èdè yòò sì ti ara rẹ jáde wá.”

¹⁷ Abrahamu si dojúbolè, ó rẹ̀rìn-ín, ó si wí fún ara rẹ̀ pé, “A ó ha bí ọ̀mọ́ fún ẹ̀ni ọ̀gọ̀rùn-ún ọ̀dún? Sara tí í ẹ̀ ẹ̀ni àádọ̀rùn-ún ọ̀dún yóò ha bímọ́ bí?”

¹⁸ Abrahamu si wí fún Ọ̀lọ̀run pé, “Sá à jẹ́ kí Iṣmaeli kí ó wà láààyè lábẹ́ ìbùkún rẹ̀.”

¹⁹ Nígba náà ni Ọ̀lọ̀run wí pé, “Mo gbọ́, sùgbọ̀n Sara aya rẹ̀ yóò bí ọ̀mọ̀kùnrin kan fún ọ, ìwọ́ yóò si pe orúkọ rẹ̀ ní Isaaki, èmi yóò fi ìdí májẹ̀mú mi múlẹ̀ pẹ̀lú rẹ̀ ní májẹ̀mú ayérayé àti àwọn irú-ọ̀mọ́ rẹ̀ lẹ̀yìn rẹ̀. ²⁰ Sùgbọ̀n ní ti Iṣmaeli, mo gbọ́ ohun tí ìwọ́ wí, èmi yóò bùkún fún un nítòótọ́, èmi ó si mú un bí sí i, yóò si pọ́ sí i, òun yóò si jẹ́ baba fún àwọn ọ̀mọ́ ọ̀ba méjìlá, bẹ̀ẹ̀ ni èmi yóò si sọ ọ́ di orílẹ̀-èdè nílá. ²¹ Sùgbọ̀n èmi yóò fi ìdí májẹ̀mú mi múlẹ̀ pẹ̀lú Isaaki, ẹ̀ni tí Sara yóò bí fún ọ́ ni ìwòyí àmọ́dún.”

²² Nígba tí ó ti bá Abrahamu sọ̀rọ́ tán, Ọ̀lọ̀run si gòkè lọ kúrò lódò rẹ̀.

²³ Ní ọ̀jọ́ náà gan an ni Abrahamu mú Iṣmaeli ọ̀mọ́ rẹ̀ àti àwọn ẹ̀rú tí a bí ní ilé rẹ̀ àti àwọn tí ó fi owó rà, ó si kọ́ wọn ní ilà. Bẹ̀ẹ̀ ni ó si kọ́ gbogbo ọ̀kùnrin tí n bẹ̀ ní ilé rẹ̀ ní ilà gẹ́gẹ́ bí àṣẹ Ọ̀lọ̀run. ²⁴ Abrahamu jẹ́ ẹ̀ni ọ̀kàndínlọ̀gọ̀rùn-ún ọ̀dún nígba tí a kọ́ ọ́ ní ilà. ²⁵ Iṣmaeli ọ̀mọ́ rẹ̀ jẹ́ ẹ̀ni ọ̀dún mètálá. ²⁶ Ní ọ̀jọ́ náà gan an ni a kọ́ Abrahamu ní ilà pẹ̀lú Iṣmaeli ọ̀mọ́ rẹ̀ ọ̀kùnrin. ²⁷ Àti gbogbo ọ̀kùnrin tí ó wà ní ilé Abrahamu, ìbá à ẹ̀ ẹ̀yí tí a bí ní ilé rẹ̀ tàbí ẹ̀yí tí a fi owó rà lówọ́ àlejò ni a kọ́ ní ilà pẹ̀lú rẹ̀.

18

Àwọn àlejò mọ́ta

¹ OLÚWA sì farahan Abrahamu nítòsí àwọn igi ńlá Mamre, bí ó ti jókòó ní ẹ̀nu-òṅà àgọ̀ rẹ̀, nígbà tí ojọ̀-kanrí tí oòrùn sì mú. ² Abrahamu gbójú sókè, ó sì rí àwọn ọ̀kùnrin mẹ́ta tí wọn dúró nítòsí rẹ̀. Nígbà tí ó rí wọn, ó sáré láti lọ padé wọn, ó sì teríba bí ó ti ń kí wọn.

³ Ó wí pé, “Bí mo bá rí ojúrere yín Olúwa mi, ẹ̀ má ẹ̀se lọ láí yà sọdò ìránṣẹ̀ yín. ⁴ Ẹ̀ jẹ́ kí a bu omi diẹ̀ wá kí ẹ̀yin kí ó wẹ̀ ẹ̀sẹ̀ yín, kí ẹ̀ sì sinmi lábẹ̀ igi níhìn-ín. ⁵ Ẹ̀ jẹ́ kí n wá oúnjẹ̀ wá fún un yín, kí ẹ̀yin kí ó lè jẹ̀, kí ara sì tù yín, kí ẹ̀ sì tẹ̀síwájú ní ọ̀nà yín, nígbà tí ẹ̀ ti yà ní ọ̀dò ìránṣẹ̀ yín.”

Wọn sì wí pé “Ó dára.”

⁶ Abrahamu sì yára tọ̀ Sara aya rẹ̀ lọ nínú àgọ̀, ó wí pé, “Tètè mú òsùwọn ìyẹ̀fun dádára mẹ́ta kí o sì pò ó pò, kí o sì ẹ̀se oúnjẹ̀.”

⁷ Abrahamu sì tún sáré lọ sí ibi agbo ẹ̀ran, ó sì mú ọ̀mọ̀ màlúù kan fún ìránṣẹ̀ rẹ̀, ìránṣẹ̀ náà sì tètè ẹ̀sẹ̀ é. ⁸ Ó sì mú wàrà àti mílùkì àti màlúù tí ó ti pèsè, ó sì gbé síwájú wọn. Ó sì dúró nítòsí wọn lábẹ̀ igi bí wọn ti ń jẹ̀ ẹ̀.

⁹ Wọn béèrè pé, “Sara aya rẹ̀ ń kọ̀?”

Ó dáhùn pé, “Ó wà nínú àgọ̀.”

¹⁰ Nígbà náà ni OLÚWA wí fún un pé, “Èmi yòò sì tún padà tọ̀ ọ̀ wá nítòótọ̀ ní ìwòyí àmọ̀dún; Sara aya rẹ̀ yòò sì bí ọ̀mọ̀kùnrin kan.”

Sara sì ń deṣi gbọ̀ láti ẹ̀nu-òṅà àgọ̀ tí ó wà léyìn ọ̀kùnrin náà. ¹¹ Abrahamu àti Sara sì ti di arúgbó, Sara sì ti kojá àsìkò ìbímọ̀. ¹² Nítorí náà, Sara rẹ̀rìn-ín nínú ara rẹ̀ bí ó ti ń rò ó lókàn rẹ̀ pé, “Léyìn

ìgbà tí mo ti di arúgbó tán tí olúwa mi pèlù sì ti gbó jòkújòkú, èmi yòò ha tún lè bímọ?”

¹³ Nígbà náà ni OLÚWA wí fún Abrahamu pé, “Kín ló dé tí Sara fi rẹrìn-ín tí ó sì wí pé, ‘Èmi yòò ha bímọ nítòótọ, nígbà tí mo di ẹni ogbó tán?’ ¹⁴ Njẹ ohunkóhun wà tí ó sòro jù fún OLÚWA? Èmi ó padà tọ ọ wá ní iwòyí àmódún, Sara yòò sì bí ọmọkùnrin.”

¹⁵ Ẹrù sì ba Sara, ó sì sẹ pé ọ̀n kò rẹrìn-ín.

Şùgbọ̀n OLÚWA wí fún un pé, “Dájúdájú iwọ rẹrìn-ín.”

Abrahamu bẹ OLÚWA nítorí Sodomu

¹⁶ Nígbà tí àwọ̀n ọ̀kùnrin náà dídè láti máa lọ, wọ̀n kojú sí ọ̀nà Sodomu, Abrahamu sì sìn wọ̀n dé ọ̀nà.

¹⁷ Nígbà náà ni OLÚWA wí pé, “Njẹ èmi yòò ha pa ohun tí mo fẹ ẹ mọ fún Abrahamu bí? ¹⁸ Dájúdájú Abrahamu yòò sá à di orílẹ-èdè nílá àti alágbára, àti gbogbo orílẹ-èdè ayé ni a ó bükún fún nípasẹ rẹ.

¹⁹ Nítorí tí èmi ti yàn án láti kọ àwọ̀n ọ̀mọ rẹ àti àwọ̀n ará ilé rẹ lẹyìn rẹ, láti máa pa ọ̀nà OLÚWA mọ nípa síşe olóótító àti olódodo: kí OLÚWA le è mú ilé rẹ fún Abrahamu ẹ.”

²⁰ OLÚWA sì wí pé, igbe Sodomu àti Gomorra pọ púpọ àti pé ẹşẹ wọ̀n burú jojo. ²¹ “Èmi yòò sọkalẹ síbẹ láti ẹ iwádíí igbe tí ó dé sí etí ìgbọ mi nípa wọ̀n, kí èmi sì mọ ọ̀tító tí ó wà níbẹ.”

²² Àwọ̀n ọ̀kùnrin náà yí padà, wọ̀n sì n lọ sí ihà Sodomu. Şùgbọ̀n Abrahamu dúró níbẹ níwájú OLÚWA. ²³ Nígbà náà ni Abrahamu sún mọ ọ̀dọ OLÚWA, ó sì wí pé, “Iwọ yòò ha pa olódodo èniyàn àti

èniyàn búburú run papọ bí?” ²⁴ “Bí ó bá ẹ pé ìwọ rí àádọta olódodo nínú ìlú náà, ìwọ yóò ha run ún, ìwọ kì yóò ha dá ìlú náà sí nítorí àwọn àádọta olódodo tí ó wà nínú rẹ náà? ²⁵ Kò jẹ rí bẹẹ! Dájúdájú ìwọ kì yóò ẹ ohun tí ó jọ bẹẹ, láti pa olódodo pẹlú àwọn èniyàn rere àti àwọn èniyàn búburú. Dájúdájú, ìwọ kì yóò ẹ èyí tí ó tọ bí?”

²⁶ OLÚWA wí pé, “Bí mo bá rí àádọta olódodo ní ìlú Sodomu, èmi yóò dá ìlú náà sí nítorí tiwọn.”

²⁷ Abrahamu sì tún tẹsíwájú pé, “Wò ó nísinsin yìi, níwọn bí èmi ti ní ìgboyà láti bẹrẹ sí sọrọ níwájú OLÚWA, èmi ẹni tí í ẹ erùpẹ àti eérú, ²⁸ bí ó bá ẹ pe olódodo márùndínláàádọta ni ó wà nínú ìlú, ìwọ yóò ha pa ìlú náà run nítorí èniyàn márùn-ún bí?”

OLÚWA dáhùn pé, “Èmi kì yóò pa ìlú náà run bí mo bá rí olódodo márùndínláàádọta nínú rẹ.”

²⁹ Òun sì tún wí lẹ̀ẹkan si pé, “Bí ó bá ẹ pé ogóji ni n kọ?”

OLÚWA sì tún wí pé, “Èmi kì yóò pa ìlú náà run bí mo bá rí olódodo ogóji nínú rẹ.”

³⁰ Abrahamu sì tún bẹ OLÚWA pé, “Kí Olúwa má ẹ bínú, ẹ̀gbọn èmi yóò sọrọ. Bí ó bá ẹ pé ẹgbọn ni a rí nìbẹ n kọ?”

OLÚWA dáhùn pé, “Bí mó bá rí ẹgbọn, èmi kì yóò pa ìlú run.”

³¹ Abrahamu wí pé, “Níwọn bí mo ti ní ìgboyà láti bá Olúwa sọrọ báyìi, jẹ kí n tẹsíwájú. Bí o bá ẹ pé olódodo ogún pére ni ó wà nínú ìlú náà n kọ?”

OLÚWA sì dáhùn pé, “Èmi kì yóò pa á run nítorí ogún èniyàn náà.”

³² Abrahamu sì wí pé, “Jòwọ má ẹe bínú OLÚWA. Jẹ kí n béèrè lẹ̀ẹkan sì. Bí ó bá ẹe pé ènìyàn mẹwàá ni ó jẹ olódodo n kọ?”

OLÚWA wí pé, “Nítorí ènìyàn mẹwàá náà, èmi kì yóò pa á run.”

³³ OLÚWA sì bá tirẹ lọ, nígbà tí ó bá Abrahamu sọrọ tán, Abrahamu sì padà sílé.

19

Ìparun Sodomu àti Gomorra

¹ Ní àṣálẹ̀, àwọn àngẹli méjì sì wá sí ilú Sodomu, Lọti sì jókòó ní ẹnu ibodè ilú. Bí ó sì ti rí wọn, ó sì dide láti padé wọn, ó kí wọn, ó sì foríbalẹ̀ fún wọn.

² Ó wí pé, “Ẹyin olúwa mi, èmi bẹ̀ yín, ẹ̀ yà sí ilé iránsẹ̀ yín kí ẹ̀ sì wẹ̀ ẹ̀sẹ̀ yín, kí n sì gbà yín lálẹ̀jò, ẹ̀yin ó sì dide ní kùtùkùtù òwúrọ̀ láti máa bá ìrìnàjò yín lọ.”

Wọn sì wí pé, “Rára o, àwa yóò dúró ní ìgboro ní òru òní.”

³ Şùgbọ̀n Lọti rọ̀ wọn gidigidi tó bẹ̀ẹ̀ tí wọn gbà láti bá a lọ sì ilé. Ó sì ẹe àsẹ̀ fún wọn, ó sì dín àkàrà aláìwú fún wọn, wọn sì jẹ. ⁴ Şùgbọ̀n kí ó tó di pé wọn lọ sùn, àwọn ọ̀kùnrin ilú Sodomu tòmọ̀dẹ̀ tàgbà yí ilé náà ká. ⁵ Wọn pe Lọti pé, “Àwọn ọ̀kùnrin tí ó wọ̀ sí ilé rẹ̀ lálẹ̀ yí n kọ̀? Mú wọn jáde fún wa, kí a le ní ìbálòpọ̀ pẹ̀lú wọn.”

⁶ Lọti sì jáde láti padé wọn, ó sì ti ilẹ̀kùn lẹ̀yìn rẹ̀ bí ó ti jáde. ⁷ Ó sì wí pé, “Rára, ẹ̀yin ará mi, ẹ̀ má ẹe ẹe ohun búburú yí, ⁸ kiyèsì i, mo ní ọ̀mọ̀bìnrin méjì tí kò mọ̀ ọ̀kùnrin rí, ẹ̀ jẹ̀ kí n mú wọn tọ̀ yín wá kí ẹ̀ sì ẹe ohun tí ẹ̀ fẹ̀ pẹ̀lú wọn. Şùgbọ̀n ẹ̀ má ẹe ẹe

àwọn ọkùnrin wònyí ní ibi kan nítorí wọn wá wò lábẹ ààbò ní ilé mi.”

⁹ Wọn sì wí fún pé, “Bì sẹyìn fún wa. Èyí yìí wá ẹ àtìpó láàrín wa, òun sì fẹ ẹ onídàájọ! Aburú tí a ó fi ẹ ọ yòò pọ ju tí wọn lọ.” Wọn rọ lu Lọti, wọn sì súnmọ ọn láti fọ ilẹkùn.

¹⁰ Sùgbọn àwọn ọkùnrin náà nawọ fa Lọti wolé, wọn sì ti ilẹkùn. ¹¹ Wọn sì bu ifọjú lu àwọn ọkùnrin tí ó wà ní ẹnu-ọ̀nà ilé náà, àti èwe àti àgbà: wọn kò sì rí ẹnu-ọ̀nà mọ.

¹² Àwọn ọkùnrin náà sì wí fún Lọti pé, “Njẹ ó ní ẹlòmíràn ní ilú yìí bí? Àna rẹ ọkùnrin, àwọn ọmọ rẹ lẹkùnrin àti lóbìnrin, tàbí ẹnikẹni tí iwọ ní ní ilú yìí, kó wọn jáde kúrò ní ibi yìí, ¹³ nítorí a ó pa ilú yìí run, nítorí igbe iṣẹ búburú wọn n dí púpọ níwájú OLÚWA, OLÚWA sì rán wa láti pa á run.”

¹⁴ Nígbà náà ni Lọti jáde, ó sì wí fún àwọn àna rẹ ọkùnrin tí ó ti bá jẹ ẹjẹ láti fẹ àwọn ọmọ rẹ pé, “È ẹ kánkán, kí ẹ jáde ní ilú yìí, nítorí OLÚWA fẹ pa ilú yìí run!” Sùgbọn àwọn ọkọ ọmọ rẹ wònyí rò pé àwàdà ló ń ẹ.

¹⁵ Ní àfẹmọjúmọ, àwọn angẹli náà rọ Lọti pé, “Ẹ wéré, mú aya rẹ àti àwọn ọmọbìnrin rẹ méjèjèì tí ó wà nínìn-ín, àìṣe bẹẹ, iwọ yóò parun pẹlú ilú yìí nígbà tí wọn bá ń jiyà ẹṣẹ wọn.”

¹⁶ Nígbà tí ó ń jáfara, àwọn ọkùnrin náà nawọ mú un lẹwọ, wọn sì nawọ mú aya rẹ náà lẹwọ àti àwọn ọmọbìnrin rẹ méjèjèì, wọn sì mú wọn jáde sẹyìn odi ilú, nítorí OLÚWA Ẹáánú fún wọn. ¹⁷ Ní kété tí wọn mú wọn jáde sẹyìn odi tán, ọkan nínú wọn wí pé, “Sá àsàlà fún ẹmí rẹ! Má ẹ wo ẹyìn rẹ, bẹẹ ni kí iwọ

kí ó má ʒe dúró ní gbogbo pètélè! Sá àsàlà lọ sí orí òkè, kí ìwọ ó má ba ʒègbé!”

¹⁸ ʒùgbọ̀n Lọti wí fún wọ̀n pé, “Rárá, èyin Olúwa mi, e jọwọ! ¹⁹ Nígba tí ìránʒé rẹ̀ tí rí ojúrere rẹ̀, tí o sì tí fi àánú rẹ̀ hàn nípa gbígba èmí mi là, èmi kò le è sálo sórí òkè, kí búburú yìí má ba à lé mi bá, kí n sì kú. ²⁰ Wò ó, ilú kékeré kan niyí ní tòsí láti sá sí: jẹ́ kí n sálo síbẹ̀, ilú kékeré ha kọ? Èmí mi yóò sì yè.”

²¹ Ó sì wí fún un pé, “Ó dára, mo gba èbẹ̀ rẹ̀. Èmi kì yóò run ilú náà tí ìwọ sọ̀rọ̀ rẹ̀. ²² Tètè! Sálo síbẹ̀, nítorí èmi kò le ʒe ohun kan àyàfi tí ó bá dé ibẹ̀.” (ìdí niyí tí a fi n pé ilú náà ní Soari).

²³ Nígba tí Lọti yóò fi dé ilú Soari, òrùn ti yọ.

²⁴ Nígba náà ni OLÚWA rọ̀jò iná àti sulfuru* sórí Sodomu àti Gomorra láti ọ̀run lódò OLÚWA wá.

²⁵ Báyií ni ó run àwọ̀n ilú náà àti gbogbo ilẹ̀ pètélè, pẹ̀lú gbogbo àwọ̀n tí ó wà ní ilú nílá nílá wọ̀n-ọ̀n-nì àti ohun gbogbo tí ó hù jáde nílẹ̀. ²⁶ ʒùgbọ̀n aya Lọti bojú wo èyin, ó sì di ọ̀wọ̀n iyọ̀.

²⁷ Ní kùtùkùtù òwúrọ̀ ọ̀jọ̀ kejì, Abrahamu sì dide ó sì padà lọ sí ibi tí ó gbé dúró níwájú OLÚWA. ²⁸ Ó sì wo ìhà Sodomu àti Gomorra àti àwọ̀n ilẹ̀ pètélè wọ̀n-ọ̀n-nì, ó sì rí èéfin tí nì ti ibẹ̀ jáde bí èéfin iná iléru.

²⁹ Ọ̀lọ̀run sì rántí Abrahamu, nígbà tí ó run ilú pètélè wọ̀n-ọ̀n-nì tan, ó sì mú Lọti jáde kúrò láàrin ọ̀parun náà, tí ó kọ̀lu ilú tí Lọti ti gbé.

Lọti àti àwọ̀n ọ̀mọ̀ rẹ̀ obìnrin

19:24 Mt 10.15; 11.23,24; Lk 10.12; 17.29; 2Pt 2.6; On 7. * **19:24**
tí ó túmọ̀ sí, òkúta iná **19:26** Lk 17.32. **19:28** If 9.2.

³⁰ Lọti àti àwọn ọmọ rẹ obìnrin méjèèjì sì kúrò ní Soari, wọn sì n lọ gbé ní orí òkè ní inú ihò àpáta, nítorí ó bẹ̀rù láti gbé ní ilú Soari. ³¹ Ní ojọ kan, èyí ègbọn sọ fún àbúrò rẹ pé, “Baba wa ti dàgbà, kò sì sí ọkùnrin kankan ní agbègbè yìí tí ìbá bá wa lẹ̀pọ̀, bí iṣe gbogbo ayé. ³² Wá, jẹ́ kí a mú baba wa mu ọ̀tí yó, kí ó ba à le bá wa lẹ̀pọ̀, kí àwa kí ó lè bí ọmọ, kí iran wa má ba à paré.”

³³ Ní òru ojọ náà, wọn rọ baba wọn ní ọ̀tí yó. Èyí ègbọn sì wolé tọ ọ, ó sì bá a lẹ̀pọ̀, baba wọn kò mọ̀ ìgbà tí ó sùn ti òun àti ìgbà tí ó dídè.

³⁴ Ní ojọ kejì èyí ègbọn wí fún àbúrò rẹ pé, “Ní ànà mo sùn ti baba mi. Jẹ́ kí a tún wolé tọ ọ, kí a lè ní irú-ọmọ láti ọ̀dọ̀ baba wa.” ³⁵ Bẹ̀ẹ̀ ni wọn tún fún baba wọn ní ọ̀tí mu yó ni alẹ̀ ojọ náà, èyí àbúrò náà sì wolé tọ ọ lẹ̀, ó sì bá a lẹ̀pọ̀, kò sì tún mọ̀ ìgbà tí ó wolé sùn ti òun tàbí ìgbà tí ó dídè.

³⁶ Àwọn ọmọbìnrin Lọti méjèèjì sì lóyún fún baba wọn. ³⁷ Èyí ègbọn sì bí ọmọkùnrin, ó sì pe orúkọ rẹ ní Moabu. Òun ni baba nílá àwọn ará Moabu lóní. ³⁸ Èyí àbúrò náà sì bí ọmọkùnrin, ó sì pe orúkọ rẹ ní Bene-Ami. Òun ni baba nílá àwọn ará Ammoni lóní.

20

Abrahamu àti Abimeleki

¹ Abrahamu sì kó kúrò nìbẹ̀ lẹ̀ sí ihà guúsù ó sì n gbé ní agbede-méjì Kadeṣi àti Şuri; ó sì gbé ní ilú Gerari fún ìgbà díẹ̀. ² Abrahamu sì sọ ní ti Sara aya rẹ̀ nìbẹ̀ pé, “Arábìnrin mi ni.” Abimeleki ọ̀ba Gerari sì ránṣẹ̀ mú Sara wá sí ààfin rẹ̀.

³ Şùgbõn Olórùn tọ Abimeleki wá ní ojú àlá lójó kan, ó sì wí fún un pé, “Kíyèsì, kò sí ohun tí o fi sànnu ju òkú lọ, nítorí obìnrin tí ìwọ mú sọdọ n nì, aya ẹnì kan ní íṣe.”

⁴ Şùgbõn Abimeleki kò tí ìbá obìnrin náà lòpọ, nítorí náà ó wí pé, “Olúwa ìwọ yóò run orílẹ̀-èdè aláìlẹ̀bí bí? ⁵ Njẹ̀ òun kò sọ fún mi pé, ‘Arábìnrin mi ni,’ obìnrin náà pèlú sì sọ pé, ‘Arákùnrin mí ni?’ Ní òtítọ̀ pèlú ọkàn mímọ̀ àti ọwọ̀ mímọ̀, ni mo ṣe èyí.”

⁶ Nígba náà ni Olórùn wí fún un nínú àlá náà pé, “Bẹ̀ẹ̀ ni, mo mọ̀ pé pèlú òtítọ̀ inú ni ìwọ ṣe èyí, èyí ni mo fi pa ọ̀ mọ̀ tí n kò jẹ́ kí o ṣe sí mi. Ìdí nìyí tí n kò fi jẹ́ kí o ní ìbálòpọ̀ pèlú obìnrin náà. ⁷ Nísinsin yìí, dá aya ọkùnrin náà padà, nítorí pé wòlúú ni, yóò sì gbàdúrà fún ọ, ìwọ yóò sì yè. Şùgbõn bí ìwọ kò bá dá a padà, mọ̀ dájú pé ìwọ àti gbogbo ẹnì tí í ṣe tírẹ̀ yóò kú.”

⁸ Ní òwúrọ̀ kùtùkùtù ọjọ̀ kejì, Abimeleki pe gbogbo àwọn ìjòyè rẹ̀. Nígba tí ó sì sọ gbogbo ohun tí ó ṣelẹ̀ fún wọn, èrù bà wọn gidigidi. ⁹ Nígba náà ni Abimeleki pe Abrahamu ó sì wí fún un pé, “Èwo ni èyí tí ìwọ ṣe sí wa yí? Èṣẹ̀ wo ni mo ṣe ọ̀ tí ìwọ fi mú ìdálẹ̀bí nílá wá sí orí èmi àti ìjọba mi? Kò yẹ́ kí ìwọ hu irú ìwà yìí sí mi.” ¹⁰ Abimeleki sì bi Abrahamu pé, “Kín ló dé tí ìwọ fi ṣe èyí?”

¹¹ Abrahamu sì dáhùn pé, “Mo ṣe èyí nítorí mo rò nínú ara mi pé, èyin tí ẹ̀ wà níhìn-ín, ẹ̀ kò bẹ̀rù Olórùn, pé, ẹ̀ sì le pa mí nítorí aya mi. ¹² Yàtọ̀ fún iye, òtítọ̀ ni pé arábìnrin mi ni. Ọmọ̀ baba kan ni wá, bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé, a kì í ṣe ọmọ̀ iyá kan. Mo sì fẹ́ ẹ̀ ní aya. ¹³ Nígba tí Olórùn sì mú mi rìn kiri kúrò ní ilé baba mi, mo wí fún un pé, ‘Èyí ni ọ̀nà tí ó lè gbà

fi hàn pé ó fẹràn mi. Gbogbo ibi tí a bá dé máa sọ pé, “Arákùnrin rẹ ni mí.””

¹⁴ Nígbà náà ni Abimeleki mú àgùntàn àti màlúù wá, àti ẹrúkùnrin àti ẹrúbìnrin, ó sì kó wọn fún Abrahamu, ó sì dá Sara aya rẹ padà fún un. ¹⁵ Abimeleki sì tún wí fún un pé, “Gbogbo ilẹ mí nìyí níwájú rẹ, máa gbé ní ibikíbi tí o fẹ níbẹ.”

¹⁶ Abimeleki sì wí fún Sara pé, “Mo fi ẹgbẹrún (1,000) owó ẹyọ fàdákà fún arákùnrin rẹ. Èyí ni owó ìtánràn ẹṣẹ mì sí ọ níwájú gbogbo ẹni tí ó wà pẹlú rẹ àti pé, a dá ọ láre pátápátá.”

¹⁷ Nígbà náà, Abrahamu gbàdúrà sí Ọlórùn, Ọlórùn sì wo Abimeleki àti aya rẹ àti àwọn ẹrúbìnrin rẹ sà. Wọn sì tún ń bímọ, ¹⁸ nítorí OLÚWA tí sé gbogbo ará ilẹ Abimeleki nínú nítorí Sara aya Abrahamu.

21

Ìbí Isaaki

¹ OLÚWA sì bẹ Sara wò bí ó ti wí, OLÚWA sì ẹ fún Sara gégé bí ó ti ṣèlérí. ² Sara sì lóyún, ó sì bí ọmọkùnrin kan fún Abrahamu ní ojọ ogbó rẹ, ní àkókò náà gan an tí Ọlórùn ti ṣèlérí fún un. ³ Abrahamu sì sọ orúkọ ọmọ náà tí Sara bí fun un ní Isaaki. ⁴ Nígbà tí Isaaki pé ọmọ ojọ méjọ, Abrahamu sì kọ ọ ní ilà gégé bí Ọlórùn ti pàṣẹ fún un. ⁵ Ẹni ọgórùn-ún ọdún ni Abrahamu nígbà tí ó bí Isaaki.

⁶ Sara sì wí pé, “Ọlórùn ti pa mí lẹrìn-ín. Gbogbo ẹni tí ó bá sì gbọ pé mo bímọ yòò rẹrìn-ín pẹlú mi.”

⁷ Ó sì fi kún un pé, “Ta ni ó le sọ fún Abrahamu pé,

Sara yòò di ọlọmọ? Síbèsíbẹ̀, mo sì tún bí ọmọ fún Abrahamu ní ìgbà ogbó rẹ̀.”

A lé Hagari àti Iṣmaeli jáde

⁸ Nígbà tí ọmọ náà dàgbà, ó sì gbà á lẹnu ọmú, ní ọjọ tí a gba Isaaki lẹnu ọmú, Abrahamu ẹ̀ ẹ̀sẹ̀ ńlá. ⁹ Ẹ̀gbọ̀n Sara rí ọmọ Hagari ará Ejibiti tí ó bí fún Abrahamu tí ó fi ẹ̀ ẹ̀lẹ̀yà, ¹⁰ ó sì wí fún Abrahamu pé, “Lé ẹ̀rúbìnrin yí àti ọmọ rẹ̀ jáde, nítorí ọmọ ẹ̀rú yí kò ní bá ọmọ mi Isaaki pín ogún.”

¹¹ Ọ̀rọ̀ náà sì ba Abrahamu lẹ̀kàn jẹ̀ gidigidi nítorí ọmọ rẹ̀ náà sá à ni Iṣmaeli i ẹ̀. ¹² Ẹ̀gbọ̀n Ọ̀lọ̀run wí fun Abrahamu pé, “Má ẹ̀ ba ọ̀kàn jẹ̀ nítorí ọmọ náà àti ẹ̀rúbìnrin rẹ̀. Gbọ̀ ohun tí Sara wí fún ọ̀, nítorí nínú Isaaki ni a ó ti pe irú-ọmọ rẹ̀. ¹³ Èmi yòò sọ ọmọ ẹ̀rúbìnrin náà di orílẹ̀-èdè pẹ̀lú, nítorí ọmọ rẹ̀ ni.”

¹⁴ Abrahamu sì dide ní kùtùkùtù òwúrò ọjọ kejì, ó sì mú ọ̀únjẹ̀ àti ìgò omi kan, ó sì kó wọ̀n fún Hagari, ó kó wọ̀n lé e lẹ̀jìkà, ó sì lé e jáde pẹ̀lú ọmọ náà. Ó sì lọ̀ lònà rẹ̀, ó sì ń ẹ̀ alárìnkiri ní ijù Beerṣeba.

¹⁵ Nígbà tí omi inú ìgò náà tan, ó gbé ọmọ náà sí abẹ̀ igbó. ¹⁶ Ó sì lọ̀, ó sì jókòó nítòsí ibẹ̀, níwọ̀n bí itafà kan, nítorí, ó rò ó nínú ara rẹ̀ pé, “Èmi kò fẹ̀ wo bí ọmọ náà yòò ẹ̀ kú.” Bí ó sì ti jókòó sí tòsí ibẹ̀, ó bèrẹ̀ sí ní sọkún.

¹⁷ Ọ̀lọ̀run gbọ̀ ohun ẹ̀kún náà, Àngẹ̀lì Ọ̀lọ̀run sì pe Hagari láti ọ̀run, ó sì wí fun un pé, “Hagari, kín ni ó ẹ̀ ọ̀? Má bèrù nítorí Ọ̀lọ̀run tí gbọ̀ ẹ̀kún ọmọ náà níbi tí o tẹ̀ ẹ̀ sí. ¹⁸ Dìde, gbé ọmọ náà sókè, kí

o sì diímú (tù ú nínú) nítorí èmi yóò sọ ọmọ náà di orílẹ̀-èdè rílá.”

¹⁹ Ọlórún sì sí ọjú Hagari, ó sì rí kànga kan, ó lọ síbẹ̀, ó rọ omi kún inú ìgò náà, ó sì fún ọmọ náà mu.

²⁰ Ọlórún sì wà pẹ̀lú ọmọ náà bí ó ti ń dàgbà, ó ń gbé nínú ijù, ó sì di tafàtafà. ²¹ Nígba tí ó ń gbé ni aginjù ní Parani, iyá rẹ̀ fẹ̀ iyàwó fún un láti ilẹ̀ Ejibiti wá.

Májẹ̀mú ní Beerseba

²² Ní àkókò yìí ni ọba Abimeleki àti Fikoli, olórí ogun rẹ̀ wí fún Abrahamu pé, “Ọlórún wà pẹ̀lú rẹ̀ nínú gbogbo ohun tí ó ń ẹ̀. ²³ Njẹ̀ nísinsin yìí, fi Ọlórún búra fún mi, ìwọ̀ kì yóò tàn mí àti àwọn ọmọ mi àti àwọn ìran mi, ìwọ̀ yóò fi inú rere hàn fún mi àti orílẹ̀-èdè tí ìwọ̀ ti ẹ̀ àtìpọ̀, bí mo ti fihàn fún ọ̀ pẹ̀lú.”

²⁴ Abrahamu sì wí pé, “Èmi búra.”

²⁵ Nígba náà ni Abrahamu fi ẹ̀dùn ọkàn rẹ̀ hàn fún Abimeleki nípa kànga tí àwọn ọmọ ọ̀dọ̀ rẹ̀ gbà lẹ́wọ̀ rẹ̀. ²⁶ Şùgbọ̀n Abimeleki dáhùn pé, “Èmi kò mọ̀ ẹ̀ni tí ó ẹ̀ nńkan yìí. Ìwọ̀ kò sì sọ̀ fún mi, bẹ̀ẹ̀ ni èmi kò gbọ̀, bí kò ẹ̀ lónìí.”

²⁷ Abrahamu sì mú àgùntàn àti màlúù wá, ó sì kó wọn fún Abimeleki. Àwọn méjèjèì sì dá májẹ̀mú. ²⁸ Abrahamu sì ya abo ọ̀dọ̀-àgùntàn méje nínú agbo àgùntàn rẹ̀ sọ̀tọ̀. ²⁹ Abimeleki sì béèrè lẹ́wọ̀ Abrahamu pé, “Kín ni ìtumọ̀ yíyà tí ìwọ̀ ya àwọn ọ̀dọ̀-àgùntàn méje wònyí sọ̀tọ̀ sí.”

³⁰ Ó dalóhùn pé, “Gba àwọn abo ọ̀dọ̀-àgùntàn méje wònyí lówọ̀ mi gẹ́gẹ́ bí ẹ̀rí pé èmi ni mo gbé kànga yíi.”

³¹ Nítorí náà ni a ẹ̀ ní pe ibẹ̀ náà ni Beerşeba nítorí níbẹ̀ ni àwọn méjèjèjì gbé búra.

³² Lẹ́yìn májẹmú tí wọn dá ní Beerşeba yíi, ni Abimeleki àti Fikoli olórí ogun rẹ̀ padà sí ilẹ̀ àwọn ará Filistini. ³³ Abrahamu lọ̀ igi tamariski kan sí Beerşeba, níbẹ̀ ni ó sì pe orúkọ̀ OLÚWA Ọ̀lọ̀run ayérayé. ³⁴ Abrahamu sì gbé ilẹ̀ àwọn ará Filistini fún ojọ̀ pípé.

22

Ọ̀lọ̀run dán Abrahamu wò

¹ Nígbà tí ó ẹ̀, Ọ̀lọ̀run dán Abrahamu wò, ó pè é, ó sì wí pé, “Abrahamu.”

Abrahamu sì dáhùn pé, “Èmi niyí.”

² Ọ̀lọ̀run sì wí pé, “Mú ọ̀mọ̀ rẹ̀, àní Isaaki ọ̀mọ̀ rẹ̀ kan ọ̀so nì, tí ìwọ̀ fẹ̀ràn, lọ̀ sí ilẹ̀ Moria, kí o sì fi rú ẹ̀bọ̀ sísun níbẹ̀ lórí ọ̀kan nínú àwọn ọ̀kè tí èmi yòò sọ fún ọ̀.”

³ Abrahamu sì dìde ní kùtùkùtù ọ̀wúrọ̀ ojọ̀ kejì, ó sì di kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ rẹ̀ ní gaàrì, ó sì mú méjì nínú àwọn ìránşẹ̀ rẹ̀ àti Isaaki ọ̀mọ̀ rẹ̀, ó sì ẹ̀ igi fún ẹ̀bọ̀ sísun, ó sì gbéra lọ̀ sí ibi tí Ọ̀lọ̀run ti sọ̀ fún un. ⁴ Nígbà tí ó di ojọ̀ kẹ̀ta, Abrahamu gbé ojú sókè, ó sì rí ibi tí ó ní lọ̀ ní ọ̀kèrè, ⁵ Abrahamu sì wí fún àwọn ìránşẹ̀ rẹ̀ pé, “Èyin, ẹ̀ dúró níhìn-ín pẹ̀lú kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀, èmi àti ọ̀mọ̀ yíi yòò lọ̀ sí ohunkóhun láti sin Ọ̀lọ̀run, a ó sì tún padà wá bá a yín.”

⁶ Abrahamu sì gbé igi ẹbọ sísun náà ru Isaaki, òun fúnra rẹ̀ sì mú iná àti ọ̀bẹ. Bí àwọn méjèjèì ti ń lọ, ⁷ Isaaki sì sọ fún Abrahamu baba rẹ̀ wí pé, “Baba mi.”

Abrahamu sì dalóhùn pé, “Èmi nìyí ọmọ mi.”

Isaaki sì tún wí pé, “Wò ó iná àti igi nìyí, sùgbọ̀n níbo ni ọ̀dọ̀-àgùntàn fún ẹbọ sísun náà wà?”

⁸ Abrahamu sì dáhùn pé, “Ọmọ mi, Ọlórún fúnra rẹ̀ ni yóò pèsè ọ̀dọ̀-àgùntàn fún ẹbọ sísun náà.” Bẹ̀ẹ̀ ni àwọn méjèjèì jùmọ̀ ń lọ.

⁹ Nígba tí wọn sì dé ibi tí Ọlórún sọ fún Abrahamu, ó mọ̀ pẹ̀pẹ̀ kan, ó sì to igi lé e lórí, ó sì di Isaaki ọmọ̀ rẹ̀, ó sì da dùbúlẹ̀ lórí pẹ̀pẹ̀ náà.

¹⁰ Abrahamu sì nawọ̀ mú ọ̀bẹ, láti dúnbú ọmọ̀ rẹ̀.

¹¹ Sùgbọ̀n angẹ̀li OLÚWA ké sí i láti ọ̀run wá wí pé “Abrahamu! Abrahamu!”

Abrahamu sì dáhùn pé, “Èmi nìyí.”

¹² Angẹ̀li OLÚWA sì wí pé, “Má ẹ̀ fowọ̀ kan ọmọ̀ náà, ìwọ̀ kò sì gbọ̀dọ̀ ẹ̀ é ni ohun kan. Nísinsin yíì ni mo mọ̀ pé o bẹ̀rù Ọlórún, nítorí pé ìwọ̀ kò fi ọmọ̀ rẹ̀, àní, ọmọ̀ rẹ̀ kan soṣo dù mí.”

¹³ Abrahamu sì gbójú sókè, ó sì rí àgbò kan tí ó fi ìwo há pàntírí, ó sì lọ mú un, ó sì fi rú ẹbọ sísun dípò ọmọ̀ rẹ̀. ¹⁴ Abrahamu sì pe orúkọ̀ ibẹ̀ ni, Jehofah Jire.*

Bẹ̀ẹ̀ ni a sì ń wí tí tí di òní olóní pé, “Ní orí òkè OLÚWA, ni a ó ti pèsè.”

¹⁵ Angẹ̀li OLÚWA sì tún pe Abrahamu láti ọ̀run wá lẹ̀ẹ̀kẹ̀jì. ¹⁶ Ó sì wí pé, OLÚWA wí pé, “Mo fi ara mi búra, níwọn bí ìwọ̀ ti ẹ̀ èyí, tí ìwọ̀ kò fi ọmọ̀ rẹ̀, àní, ọmọ̀ rẹ̀ kan soṣo dù mí, ¹⁷ nítòótọ̀, ní bíbùkún èmi ó

22:9 Jk 2.21. * **22:14** Jehofah Jire tí ó tùmọ̀ sí, Olúwa Yóò Pèsè
22:16 Lk 1.73; Hb 6.13,14; 11.12. **22:17** Hb 11.12.

bùkún fún ọ, àti ní bíbísí èmi ó sì mú ọ bí sí i bí i iràwọ̀ ojú ọrun àti bí iyanrìn etí Òkun. Irú-omọ rẹ yòò sì gba ẹnu ibodè àwọn ọtá wọn, ¹⁸ àti nípasẹ̀ irú-omọ rẹ ni a ó ti bùkún fún gbogbo orílẹ̀-èdè ayé nítorí tí iwọ gbọ̀rọ̀ sí mi lẹnu.”

¹⁹ Nígba náà ni Abrahamu padà tọ àwọn iránṣẹ̀ rẹ lọ. Gbogbo wọn sì padà lọ sí Beerṣeba. Abrahamu sì jókòó ní Beerṣeba.

Àwọn omọ Nahori

²⁰ Lẹyin nńkan wọnyí ni a wí fún Abrahamu pé, “Milka aya Nahori bí àwọn omọkúnrin fún un.

²¹ Usi àkóbí rẹ, Busi arákúnrin rẹ, Kemueli (baba Aramu).

²² Kesedi, Haso, Pildasi, Jidlafi, àti Betueli.”

²³ Betueli sì ni baba Rebeka.

Milka sì bí àwọn omọ méjọ wọnyí fún Nahori arákúnrin Abrahamu.

²⁴ Àlè rẹ tí n jẹ Reuma náà bí àwọn omọkúnrin wọnyí fun un:

Teba, Gahamu, Tahasi àti Maaka.

23

Ikú Sara

¹ Sara sì pé omọ ọdún mètàdínláàádóje (127).

² Ó sì kú ní Kiriati-Arba (iyẹn ní Hebroni) ní ilẹ̀ Kenaani, Abrahamu lọ láti ṣọfọ̀ àti láti sọkún nítorí Sara.

³ Abrahamu sì dìde légbẹ̀ẹ̀ òkú aya rẹ, ó sì sọ fún àwọn ará Hiti wí pé, ⁴ “Èmi jẹ àtìpó àti àlẹjò láàrín

yín, ẹ ta ilẹ̀ isínkú fún mi kí èmi le sin òkú tí ó kú fún mi sí.”

⁵ Àwọn ọmọ Hiti dá Abrahamu lóhùn pé, ⁶ “Olúwa mi, gbọ́ tiwa, ó jẹ alágbára ọmọ-aládé láàrín wa, sin òkú rẹ sí ibojì tí ó dára jù nínú àwọn ibojì wa, kò sí ẹnì tí yòò fi ibojì rẹ dù ọ láti sin òkú rẹ sí.”

⁷ Nígba náà ni Abrahamu dide, ó sì tẹ́riba níwájú àwọn ará ilẹ̀ náà, àwọn ará Hiti. ⁸ Ó sì wí fún wọn pé, “Bí ó bá ẹ pé, lóòótọ́ ni ẹ fẹ́ kí n sin òkú mi kúrò nílẹ̀, ẹ gbọ́ tẹ̀mi, ẹ bá mi bẹ Efroni ọmọ Sohari, ⁹ kí ó ta ihò àpáta Makpela tí ó jẹ tirẹ́ fún mi, èyí tí ó wà ni orí oko rẹ, kí ó tà á fún mi ni iye owó tí à n ta irú rẹ́ fún ilẹ̀ isínkú láàrín yín.”

¹⁰ Efroni ará Hiti sì wà níbẹ̀ pẹ̀lú, ó sì dá Abrahamu lóhùn lójú gbogbo àwọn ará ilú tí ó wà níbẹ̀, lẹnu ibodè ilú, ¹¹ pé, “Rára, olúwa mi. Gbọ́ tẹ̀mi; mo fún ọ ní ilẹ̀ náà àti ihò àpáta tí ó wà níbẹ̀. Mo fún ọ níwájú gbogbo àwọn ènìyàn mi. Sin òkú rẹ síbẹ̀.”

¹² Abrahamu sì tún tẹ́riba níwájú àwọn ènìyàn ilú náà, ¹³ ó sì wí fún Efroni lójú gbogbo wọn pé, “Bí iwọ́ bá fẹ́, gbọ́ tẹ̀mi, èmi yòò san owó ilẹ̀ náà, gbà á lẹ́wọ́ mi kí n lè sin òkú mi síbẹ̀.”

¹⁴ Efroni sì dá Abrahamu lóhùn pé, ¹⁵ “Gbọ́ tẹ̀mi Olúwa mi, irinwó (400) òsùwọn owó fàdákà ni ilẹ̀ náà, sùgbọ́n kín ni iye n jà mọ́ láàrín àwa méjèjì? Sá à sin òkú rẹ.”

¹⁶ Abrahamu sì gbọ́ tí Efroni wí, Abrahamu sì wọn iye fàdákà náà fún Efroni, tí ó sọ ní etí àwọn ọmọ Hiti, irinwó (400) òsùwọn ẹ́kẹ̀lì fàdákà, tí ó kojá lẹ́dọ́ àwọn oníṣòwò.

17 Báyií ni ilẹ̀ Efroni tí ó wà ni Makpela nítòsì Mamre, ilẹ̀ nàà àti ihò àpáta tí ó wà nínú rẹ̀ àti gbogbo igi tí ó wà nínú ilẹ̀ nàà ni a ẹ̀tò rẹ̀ dájú, 18 bí ohun ìní fún Abrahamu níwájú gbogbo ará Hiti tí ó wá sí ẹ̀nu ibodè ilú nàà. 19 Lẹ̀yìn nàà ni Abrahamu sin aya rẹ̀ Sara sínú ihò àpáta ní ilẹ̀ Makpela nítòsì Mamre (tí í ẹ̀ Hebroni) ní ilẹ̀ Kenaani. 20 Ilẹ̀ nàà àti ihò àpáta tí ó wà nínú rẹ̀ ni àwọn ará Hiti fi fún Abrahamu gégé bí ohun ìní tí tí láé, bí ilẹ̀ ìsínkú fún àwọn òkú tí ó bá kú fun un.

24

Isaaki àti Rebeka

1 Abrahamu sì ti di arúgbó ní àkókò yìí, OLÚWA sì ti bùkún fún un ni gbogbo ọ̀nà, 2 Abrahamu wí fún olórí àwọn ìránṣẹ̀ ilẹ̀ rẹ̀, tí ó jẹ̀ alábojútó ohun gbogbo tí ó ní pé, “Fi ọ̀wọ̀ rẹ̀ sí abẹ̀ itan mi. 3 Èmi yòò mú ọ̀ búra lórúkọ OLÚWA Ọ̀lọ̀run ọ̀run àti ayé, pé, ìwọ̀ kì yòò fẹ̀ aya fún ọ̀mọ̀ mi nínú àwọn ọ̀mọ̀bìnrin ará Kenaani, láàrín àwọn ẹ̀ni tí èmi n gbé. 4 Sùgbón, ìwọ̀ yòò lọ̀ sí orilẹ̀-èdè mi, láàrín àwọn ará mi láti fẹ̀ aya fún Isaaki, ọ̀mọ̀ mi.”

5 Ìránṣẹ̀ nàà bi í wí pé, “Njẹ̀ bí ọ̀mọ̀bìnrin nàà bá kọ̀ láti bá mi wá sí ilẹ̀ yìí n kọ̀? Njẹ̀ mo lè mú ọ̀mọ̀ rẹ̀ padà lọ̀ sí orilẹ̀-èdè níbi tí ìwọ̀ ti wá?”

6 Abrahamu sì wí fún un pé, “Rí i dájú pé ìwọ̀ kò mú ọ̀mọ̀ mi padà lọ̀ sí ibẹ̀.” 7 “OLÚWA, Ọ̀lọ̀run ọ̀run tí ó mú mi jáde láti ilẹ̀ baba mi àti ní ilẹ̀ tí a bí mi, tí ó bá mi sọ̀rọ̀ tí ó sì búra fún mi pé, ‘Ìrú-ọ̀mọ̀ rẹ̀ ni n ó fi ilẹ̀ yìí fún,’ yòò rán àngẹ̀li rẹ̀ ẹ̀sájú rẹ̀, kí ìwọ̀ kí ó lè rí aya fẹ̀ wá fún ọ̀mọ̀ mi láti ibẹ̀. 8 Bí ọ̀bìnrin nàà kò bá fẹ̀ tẹ̀lẹ̀ ọ̀ wá, nígbà nàà ni a tú ọ̀ sílẹ̀ kúrò nínú ìbúra

yii, ṣùgbọ̀n pàtàkì ni pé ìwọ̀ kò gbọ̀dò mú ọ̀mọ̀ mi padà lọ sí ibẹ̀.” ⁹ Ìránṣẹ̀ náà sì fi ọ̀wọ̀ rẹ̀ sí abẹ̀ itan Abrahamu olúwa rẹ̀, ó sì búra fún nítorí ọ̀rọ̀ náà.

¹⁰ Ìránṣẹ̀ náà sì mú ìbákasẹ̀ mẹ̀wàá, pẹ̀lú onírúurú ohun dáradára láti ọ̀dọ̀ olúwa rẹ̀, ó sì dide ó sì lọ sí Aramu-Naharaimu, sí ilú Nahori, ¹¹ ó sì mú àwọn ìbákasẹ̀ náà kúnlẹ̀ nítòsí kànga lẹ̀yìn ilú, ó ti n di ọ̀wọ̀ irẹ̀lẹ̀ ní àkókò tí àwọn obìnrin máa n lọ pọ̀n omi.

¹² Ó sì gbàdúra wí pé, “OLÚWA, Olorun Abrahamu olúwa à mi; jẹ́ kí n ṣe àṣeyọ̀rí lónií, sì fi àánú hàn fún Abrahamu olúwa mi. ¹³ Kíyèsì i, mo dúró ní èbá kànga omi yii, àwọn ọ̀mọ̀bìnrin ilú yii sì n jáde wá pọ̀n omi. ¹⁴ Jẹ́ kí ó ṣe pé nígbà tí mo bá wí fún ọ̀kan nínú àwọn ọ̀mọ̀bìnrin pe, ‘Jẹ̀wọ̀ sọ ládugbó rẹ̀ kalẹ̀, kí n le mu omi,’ tí ó bá sì wí pé, ‘Mu ún, èmi ó sì fún àwọn ìbákasẹ̀ rẹ̀ náà mu pẹ̀lú,’ jẹ́ kí ó ṣe èyí tí o yàn fún ìránṣẹ̀ rẹ̀ Isaaki. Nípa èyí ni n ó fi mọ̀ pé o ti fi àánú hàn fún olúwa mi.”

¹⁵ Kí o tó di pé, ó parí àdúra, Rebeka dé pẹ̀lú ìkòkò omi rẹ̀ ní èjìká rẹ̀. Ọ̀mọ̀ Betueli ni. Betueli yii ni Milka bí fún Nahori arákùnrin Abrahamu.

¹⁶ Ọ̀mọ̀bìnrin náà rẹ̀wà, wúndiá ni, kò sì tí i mọ̀ ọ̀kùnrin, ó lọ sí ibi ìsun omi náà, ó sì pọ̀n omi sínú ìkòkò omi, ó sì gbé e, ó n gòkè bọ̀ kúrò níbi omi.

¹⁷ Ìránṣẹ̀ náà sùré lọ pàdé rẹ̀, ó sì wí fun un pé, “Jẹ̀wọ̀ fún mi ni omi díẹ̀ nínú ìkòkò omi rẹ̀.”

¹⁸ Ọ̀un náà dáhùn pé, “Mu, olúwa mi,” ó sì yára sọ ìkòkò omi náà ka ọ̀wọ̀ rẹ̀, ó sì fún un mu.

¹⁹ Lẹ̀yìn tí ó ti fún un ni omi mu tán, ó wí pé, “Èmi ó bu omi fún àwọn ìbákasẹ̀ rẹ̀ pẹ̀lú tití wọ̀n yóò fi mu àmutẹ̀rùn.” ²⁰ Ó sì yára da omi inú ìkòkò omi rẹ̀ sínú ìbùmu, ó sàré padà lọ sí ibi omi láti pọ̀n sí i

wá fún àwọn ìbákasẹ, tí tí ó fi pọn fún gbogbo wọn. ²¹ Láìsọ ọrọ kan, ìránşẹ yìí n wo ọmọ̀bìnrin náà fínní fínní látí mọ̀ bóyá OLÚWA ti ẹ̀ ̀rìnàjò òun ní rere tàbí bẹ̀ẹ̀ kọ.

²² Lẹ̀yìn tí àwọn ìbákasẹ náà ti mu omi tán, ni ọ̀kùnrin náà mú ọ̀rùka wùrà ààbọ̀ ìwọn ẹ̀kéli àti jùfù méjì fún ọ̀wọ̀ rẹ̀, tí ìwọn ẹ̀kéli wùrà mẹ̀wáá. ²³ Lẹ̀yìn náà, ó béèrè pé, “Ọ̀mọ̀ ta ni ìwọ̀ í ẹ̀? Jòwọ̀ wí fún mi, ìjẹ̀ ààyè wà ní ilé baba rẹ̀ látí wọ̀ sí ní alẹ̀ yìí?”

²⁴ Ó dáhùn pé, “Betueli ọ̀mọ̀ tí Milka bí fún Nahori ni baba mi.” ²⁵ Ó sì fi kún un pé, “Àwa ní koríko àti şakaşaka tó pẹ̀lú, àti ààyè látí wọ̀ sí.”

²⁶ Nígba náà ni ọ̀kùnrin náà tẹ̀ríba, ó sì sin OLÚWA, ²⁷ wí pé, “Olùbùkún ni fún OLÚWA, Ọ̀lọ̀run Abrahamu olúwa mi ti kò jẹ̀ kí àánú àti ọ̀títọ̀ rẹ̀ kí ó yẹ̀ lódò olúwa mi. Ní ti èmi OLÚWA ti darí ìrìnàjò mi sí ilé ìbátan olúwa mi.”

²⁸ Ọ̀mọ̀bìnrin náà sì sáré, ó sì lọ sọ ohun gbogbo wọ̀nyí fún àwọn ará ilé iyá rẹ̀. ²⁹ Rebeka ní arákùnrin tí ń jẹ̀ Labani; Labani sì sáré lọ bá ọ̀kùnrin náà ní etí odò. ³⁰ Bí ó sì ti rí ọ̀rùka imú àti ẹ̀gbà ní ọ̀wọ̀ arábìnrin rẹ̀ tí ó sì tún gbọ̀ ohun tí Rebeka sọ pé ọ̀kùnrin náà sọ fún òun, ó jáde lọ bá ọ̀kùnrin náà, ó sì bá a, ó dúró ti ìbákasẹ̀ wọ̀n-ọ̀n-ni ní ẹ̀bá ìsun omi. ³¹ Ó wí fún ọ̀kùnrin náà pé, “Wá, ìwọ̀ ẹ̀ni ìbùkún OLÚWA, èéşẹ̀ tí o dúró sí ita níhìn-ín? Mo ti pèsè ààyè sílẹ̀ fún ọ̀ àti ààyè fún àwọn ìbákasẹ̀ rẹ̀.”

³² Ọ̀kùnrin náà sì bá Labani lọ ilé, ó sì tú ẹ̀rù orí ìbákasẹ̀ rẹ̀ sílẹ̀, ó sì fún wọn ni koríko àti ọ̀unjẹ̀. Ó sì bu omi fún ọ̀kùnrin náà àti àwọn arákùnrin rẹ̀ látí

wẹ ẹsẹ wọn. ³³ Wọn sì gbé oúnjẹ síwájú rẹ, ẹ̀gbón, ó wí pé, “Èmi kò ní jẹun àyàfi bí mo bá sọ ohun tí mo ní í sọ.”

Labani sì wí pé, “Kò burú, sọ ọ.”

³⁴ Nítórí náà, ó wí pé, “Ìránṣẹ Abrahamu ni èmi.

³⁵ OLÚWA sì ti b̀kún olúwa mi gidigidi. Ó sì ti di ọ̀lórò, Ó sì ti fún un ní àgùntàn, màlùù, àti fàdákà àti wùrà, ìránṣẹ̀kùnrin àti ìránṣẹ̀bìnrin àti ìbákasẹ̀ àti kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀. ³⁶ Sara aya olúwa mi sì ti bí ọ̀mọ̀kùnrin kan fún un, ní ìgbà ogbó rẹ, olúwa mi sì ti fún ọ̀mọ̀ náà ní ohun gbogbo tí ó ní. ³⁷ Olúwa mi sì ti mú mi búra wí pé, ‘Ìwọ̀ kò gbodò fẹ̀ aya fún ọ̀mọ̀ mi, láàrín àwọn ọ̀mọ̀bìnrin Kenaani, ní ilẹ̀ ibi tí èmi ń gbé, ³⁸ ẹ̀gbón ọ̀ sí ìdílẹ̀ baba mi láàrín àwọn ìbátan mi kí o sì fẹ̀ aya fún ọ̀mọ̀ mi.’

³⁹ “Mo sì bí olúwa mi léèrè pé, ‘Njẹ̀ bí ọ̀mọ̀bìnrin náà kò bá fẹ̀ bá mi wá ń kọ?’

⁴⁰ “Ó sì dáhùn wí pé, ‘OLÚWA, níwájú ẹ̀ni tí èmi ń rìn yòò rán Àngẹ̀lì rẹ̀ ẹ̀sáájú rẹ̀ yòò sì jẹ̀ kí o ẹ̀ ẹ̀sẹ̀yọ̀rí ní ìrìnàjò rẹ̀, kí ìwọ̀ kí ó ba le fẹ̀ aya fún ọ̀mọ̀ mi, láàrín àwọn ìbátan mi, àti láàrín àwọn ìdílẹ̀ baba mi. ⁴¹ Nígbà tí ìwọ̀ bá ọ̀ sí ọ̀dò ìdílẹ̀ baba mi (gẹ̀gẹ̀ bí mo tí wí), nígbà náà ni ìwọ̀ tó bọ̀ nínú ìbúra yìi.’

⁴² “Nígbà tí mo dé ibi ìsun omi lónìí, mo wí pé, ‘OLÚWA Ọ̀lórùn Abrahamu olúwa mi, bí ìwọ̀ bá fẹ̀, jòwọ̀ jẹ̀ kí n ẹ̀ ẹ̀sẹ̀yọ̀rí lóri ohun tí mo bá wá yìi.’

⁴³ Wò ó, mo dúró ní ẹ̀bá ìsun omi yìi, kí ó ẹ̀ pé, nígbà tí wúndiá kan bá jáde wá pọ̀n omi, tí èmi sì wí fún un pé, “Jòwọ̀ fún mi ní ìwò̀nba omi díẹ̀ mu nínú ládugbó rẹ̀,” ⁴⁴ tí ó bá sì wí fún mi pé, “Mu ún, èmi yòò sì tún pọ̀n omi fún àwọn ìbákasẹ̀ rẹ̀ pẹ̀lú,” jẹ̀

kí ẹnì nàá jẹ ẹnì tí OLÚWA yàn fún ọmọ Abrahamu, olúwa mi.’

⁴⁵ “Kí n sì tó gbàdúra tán nínú ọkàn mi, Rebeka jáde wá pẹlú ìkòkò omi rẹ ní èjìkà rẹ, ó sì lọ sí ibi ìsun omi ó sì pọn omi. Mo sì wí fun un pé, ‘Jọwọ fún mi ni omi mu.’

⁴⁶ “Kíákíá ni ó sọ ìkòkò rẹ kalẹ láti èjìkà rẹ, ó sì wí fún mi pé, ‘Mu ún, èmi yòò sì tún fún àwọn ìbákasẹ rẹ mu pẹlú.’ Mo sì mu, ó sì tún fún àwọn ìbákasẹ mi mu pẹlú.

⁴⁷ “Mo béèrè lọwọ rẹ pé, ‘Ọmọ ta ní ìwọ í ẹ?’

“Ó sì wí fún mi pé, ‘Ọmọbìnrin Betueli tí í ẹ ọmọ Nahori ni òun, Mílka sì ni ìyá òun.’

“Nígbà nàá ni mo fi òrùka nàá bọ imú rẹ, mo sì fi ègbà ọwọ nàá si ní ọwọ. ⁴⁸ Èmi sì tẹrìba, mo sì wólẹ fún OLÚWA, mó sì fi ìbùkún fún Ọlọrun Abrahamu olúwa mi, ẹnì tí ó mú mi tọ ọ̀nà tí tọ láti rí ọmọ ọmọ arákùnrin olúwa mi mú wá fún ọmọ rẹ. ⁴⁹ Njẹ nísinsin yìí bí ẹyin yòò bá fi inú rere àti òtítọ bá olúwa mi lò, ẹ sọ fún mi, bí bẹẹ sì kọ, ẹ sọ fún mi, kí n le è mọ ọ̀nà tí èmi yòò yà sí.”

⁵⁰ Labani àti Betueli sì dáhùn pé, “Lọdọ OLÚWA ni èyí tí wá, nítorí nàá àwa kò le sọ rere tàbí búburú fún ọ. ⁵¹ Rebeka nìyí, mú un kí ó máa lọ, kí ó sì di aya ọmọ olúwa à rẹ, bí OLÚWA ti fẹ.”

⁵² Nígbà tí ọmọ ọdọ Abrahamu gbọ ohun tí wọn wí, ó wólẹ níwájú OLÚWA. ⁵³ Nígbà nàá ni ó kó ohun èlò wúra àti fàdákà jáde àti aṣọ, ó sì fi wọn fún Rebeka, ó fún arákùnrin Rebeka àti ìyá rẹ ní ẹbùn olówó iyebíye pẹlú. ⁵⁴ Lẹyìn nàá ni òun àti àwọn ọkùnrin tí ó bá a wá tọ jẹ, tí wọn sì mu, tí wọn sì sùn nìbẹ ní òru ọjọ nàá.

Bí wọn ti dide ní òwúrò ojò kejì, ó wí pé, “È rán mi padà lọ sí ọdọ olúwa mi.”

⁵⁵ Sùgbọn arákùnrin Rebeka àti iyá rẹ fèsì pé, “A fẹ kí Rebeka wà pẹlú wa fún nṅkan bí ojò mẹwàá sí i, lẹyìn èyí, ìwọ le máa mu lọ.”

⁵⁶ Sùgbọn ó wí fún wọn pé, “È má ẹe dá mi dúrò, OLÚWA sá à ti ẹe ọ̀nà mi ní rere. È rán mi lọ, kí èmi kí ó le è tọ olúwa à mi lọ.”

⁵⁷ Nígba náà ni wọn sọ pé, “Jẹ kí a pe ọmọ náà gan an kí a sì bi í.” ⁵⁸ Wọn sì pe Rebeka wọn sì bi í, wí pé, “È wọ yóò bá ọkùnrin yìi lọ.”

Ó sì dáhùn pé, “Bẹ̀ẹ̀ ni, èmi yóò lọ.”

⁵⁹ Wọn sì gbà kí Rebeka àti olùtọ́jú rẹ, pẹlú ìránṣẹ Abrahamu àti àwọn ọkùnrin tí ó wà pẹlú rẹ máa lọ.

⁶⁰ Wọn sì sùre fún Rebeka, wọn sì wí fun un pé,

“Ìwọ ni arábìnrin wa

ìwọ yóò di iyá ẹgbẹ̀rún lònà ẹgbẹ̀rún;

njẹ kí àwọn irú-ọmọ rẹ

kí ó ni ẹnu ibodè ọ̀tá wọn.”

⁶¹ Nígba náà ni Rebeka àti àwọn ìránṣẹ̀bìnrin rẹ múra, wọn sì gun àwọn ìbákasẹ, wọn sì bá ọkùnrin náà padà lọ. Ìránṣẹ̀ náà sì mú Rebeka, ó sì bá tirẹ̀ lọ.

⁶² Isaaki sì n ti ọ̀nà kànga Lahai-Roi bọ, nítorí ìhà guúsù ni ó n gbé. ⁶³ Isaaki sì jáde lọ sí oko ni ìròlẹ̀ láti ẹe àṣàrò, bí ó sì ti gbé ojú sókè, ó rí àwọn ìbákasẹ̀ tí n bọ wá. ⁶⁴ Rebeka pẹlú sì gbójú sókè, ó sì rí Isaaki. Ó sọkalẹ̀ lóri ìbákasẹ̀, ⁶⁵ ó sì béèrè lówọ ìránṣẹ̀ náà wí pé, “Ta ni ọkùnrin tí n bọ wá padẹ wa láti inú oko?”

Ìránṣẹ̀ náà sì wí fun un pé, “Olúwa mi ni,” nítorí náà ni Rebeka mú ìbòjú, ó sì bo ojú rẹ.

⁶⁶ Nígba náà ni ìránṣẹ náà ròyìn fún Isaaki ohun gbogbo tí ó ti ẹ. ⁶⁷ Nígba náà ni Isaaki mú Rebeka wọ inú àgọ ìyá rẹ, Sara, ó sì di aya rẹ, ó sì fẹràn rẹ; ó sì jẹ ìtúnú fún Isaaki lẹyìn ikú ìyá rẹ.

25

Ikú Abrahamu

¹ Abrahamu sì tún fẹ aya miìràn, tí orúkọ rẹ n jẹ Ketura. ² Ó sì bí Simrani, Jokṣani, Medani, Midiani, Iṣbaki, àti Ẹua ³ Jokṣani ni baba Ẹba àti Dedani, àwọn ìran Dedani ni àwọn ara Assuri, Letusi àti Leumiti. ⁴ Àwọn ọmọ Midiani ni Efani, Eferi, Hanoku, Abida àti Eldaa. Gbogbo àwọn wọnyí ni ìran Ketura.

⁵ Abrahamu sì fi ohun gbogbo tí ó ní fún Isaaki. ⁶ Ẹ̀gbọ̀n kí Abrahamu tó kú, Abrahamu fún àwọn ọmọ tí àwọn àlè rẹ bí fún un ní ẹ̀bùn, ó sì lé wọn jáde lọ fún Isaaki ọmọ rẹ sí ilẹ̀ ilà-oòrùn.

⁷ Gbogbo àpapọ̀ ọ̀dún tí Abrahamu lò láyẹ̀ jẹ̀ igba kan ó dín mè̀ẹ̀dọ̀gbọ̀n (175). ⁸ Abrahamu sì kú ní ọjọ̀ ogbó rẹ. Ó dàgbà, ó darúgbó kí ó tó kú. A sì sin ín sí ibojì àwọn ènìyàn rẹ. ⁹ Àwọn ọmọ rẹ, Isaaki àti Iṣmaeli sì sin ín sínú ihò àpáta ni Makpela ní ẹ̀gbẹ̀ Mamre, ní oko Efroni ọmọ Sohari ará Hiti, ¹⁰ inú oko tí Abrahamu rà lówọ̀ ara Hiti yìi ni a sin Abrahamu àti Sara aya rẹ sí. ¹¹ Lẹyìn ikú Abrahamu, Olórún sì bükún fún Isaaki ọmọ rẹ, tí ó n gbé nítòsì kànga Lahai-Roi ní igbà náà.

Àwọn ìran Iṣmaeli

¹² Wọnyí ni ìran Iṣmaeli, ọmọ Abrahamu ẹnì tí Hagari ará Ejibiti, ọmọ ọ̀dọ̀ Sara bí fún un.

13 Wõnyí ni orúko àwọn ọmọ Iṣmaeli bí a ẹe bí wọn, bẹrẹ láti orí:

Nebaioti àkòbí,
Kedari, Adbeeli, Mibsamu,
14 Miṣima, Duma, Massa,
15 Hadadi, Tema, Jeturi,
Nafiṣi, àti Kedema.

16 Wõnyí sì ni orúko àwọn ọmọ Iṣmaeli, wõnyí ni orúko àwọn ọba méjìlá gégè bí èyà wọn.

17 Àpapọ ọdún tí Iṣmaeli lò láyé jẹ ètádínlógóje (137) ọdún, a sì sin ín pèlú àwọn ènìyàn rẹ. 18 Àwọn ìran rẹ sì tẹdó sí agbègbè Hafila tí tí ó fi dé Şuri, ní èbá ààlà Ejibiti, bí iwọ ti n lọ sí ìhà Asiria. Ó sì kú níwájú àwọn arákùnrin rẹ gbogbo.

Jakọbu àti Esau*

19 Wõnyí ni ìtàn ìran Isaaki ọmọ Abrahamu.

Abrahamu bí Isaaki. 20 Nígba tí Isaaki di ọmọ ogójì ọdún ni ó gbé Rebeka ọmọ Betueli ará Aramu tí Padani-Aramu tí í ẹe arábinrin Labani ará Aramu ní ìyàwó.

21 Isaaki sì gbàdúra sì OLÚWA, nítorí aya rẹ tí ó yàgàn, OLÚWA sì gbọ àdúra rẹ, Rebeka sì lóyún.

22 Àwọn ọmọ nàà n gbún ara wọn nínú rẹ, ó sì wí pé, “Èéşe tí èyí n ẹlẹ sí mi,” ó sì lọ béèrè lódò OLÚWA.

23 OLÚWA sì wí fún un pé,

* 25:18 Jakọbu yí ni a mò sí Israẹli. 25:23 Ro 9.12.

“Orílẹ̀-èdè méjì ni n bẹ nínú rẹ,
 irú ènìyàn méjì ni yóò yà láti inú rẹ;
 àwọn ènìyàn kan yóò jẹ alágbára ju èkejì lọ,
 ègbọn ni yóò máa sin àbúrò.”

²⁴ Nígbà tí ó tó àkókò fún un láti bímọ, ìbejì ni ó wà nínú rẹ, ọkùnrin sì ni wọn. ²⁵ Èyí tí ó kọ jáde jẹ ọmọ pupa, irun sì bo gbogbo ara rẹ bí aṣọ onírùn, nítorí náà, wọn pè é ní Esau. ²⁶ Lẹyìn èyí ni arákùnrin èkejì jáde wá, ọwọ rẹ sì di Esau ni gígísẹ mú, nítorí náà ni wọn ṣe pe orúkọ rẹ ni Jakọbu. Ọmọ ọgọta ọdún ni Isaaki, nígbà tí Rebeka bí wọn.

²⁷ Àwọn ọmọkùnrin náà sì dàgbà. Esau sì di ọlọgbọn ọdẹ, ẹni tí ó fẹràn àti máa dúró ní oko. Jakọbu sì jẹ ènìyàn jẹjẹ tí ó n gbé láàrín ilú. ²⁸ Isaaki, ẹni tí ó fẹràn ẹran igbó fẹràn Esau nítorí ẹran igbó tí Esau máa n pa, sùgbọn Rebeka fẹràn Jakọbu.

²⁹ Ní ọjọ kan, Jakọbu sì pa ìpètẹ, Esau sì ti igbó ọdẹ dé, ó sì ti rẹ ẹ. ³⁰ Esau wí fún Jakọbu pé, “Èmí bẹ ọ, fi ìpètẹ rẹ pupa n ni bọ mi, nítorí tí ó rẹ mí gidigidi.” (Nítorí náà ni a ṣe n pe orúkọ rẹ ní Edomu.)

³¹ Jakọbu dáhùn pé, “Kò burú, sùgbọn kọkọ ta ogún ibí rẹ fún mi ná.”

³² Esau sì dáhùn pé, “Wò ó mo ti fẹrẹ kú, ànfààní kín sì ni ogún ibí jẹ fún mi?”

³³ Sùgbọn, Jakọbu dáhùn pé, “Kọkọ búra fún mi pé tèmi ni ogún ibí náà yóò jẹ.” Báyií ni Esau búra tí ó sì gbé ogún ibí rẹ tà fún Jakọbu.

³⁴ Nígbà náà ni Jakọbu fi àkàrà àti ìpètẹ lẹntili fún Esau. Ó sì jẹ, ó sì mu, ó sì bá tirẹ lọ.

Báyií ni Esau gan ogún ibí rẹ.

26

Isaaki àti Abimeleki

¹ Ìyàn kan sì mú ní ilẹ̀ náà, yàtò fún èyí tí ó mú ní ìgbà ayé Abrahamu, Isaaki sì lọ sòdò Abimeleki ọba àwọn Filistini ni Gerari. ² OLÚWA sì fi ara han Isaaki, ó sì wí pé, “Má ẹ̀ sòkalẹ̀ lọ sí Ejibiti, jókòó ní ilẹ̀ tí èmi ó fún ọ. ³ Maa ẹ̀ àtìpó ní ilẹ̀ yìi fún ìgbà díẹ̀, èmi ó sì wà pẹ̀lú rẹ̀, èmi yóò sì bùkún fún ọ. Nítorí iwọ̀ àti irú-ọmọ rẹ̀ ni èmi yóò fi gbogbo àwọn ilẹ̀ wọ̀nyí fún, èmi yóò sì fi ìdí ìbúra tí mo ẹ̀ fún Abrahamu baba rẹ̀ múlẹ̀. ⁴ Èmi yóò sọ ìran rẹ̀ di púpọ̀ bí ìràwọ̀ ojú ọrun, èmi yóò sì fi gbogbo ilẹ̀ yìi fún irú àwọn ọmọ rẹ̀, àti nípasẹ̀ irú-ọmọ rẹ̀ ni a ó bùkún fún gbogbo orílẹ̀-èdè ayé, ⁵ nítorí tí Abrahamu gba ohùn mi gbọ̀, ó sì pa gbogbo ìkìlọ̀, àṣẹ̀, ìlàna àti òfin mi mọ̀.” ⁶ Nítorí náà Isaaki jókòó ní Gerari.

⁷ Nígbà tí àwọn ọkúnrin ilú náà bi í léèrè ní ti aya rẹ̀, ó sì wí pé, “Arábirin mi ní í ẹ̀,” nítorí tí ó bèrù láti jẹwọ̀ wí pé, “Aya mi ni.” Ó n rọ̀ wí pé, “Kí àwọn ọkúnrin ibẹ̀ náà má ba à pa mí nítorí Rebeka, nítorí tí oun ní ẹ̀wà púpọ̀.”

⁸ Nígbà tí Isaaki sì ti wà níbẹ̀ fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ojọ̀, Abimeleki ọba Filistini yojú lójú fèrèsé, ó sì rí Isaaki n bá Rebeka aya rẹ̀ tage. ⁹ Nígbà náà ni Abimeleki ránsẹ̀ pe Isaaki ó sì wí fun pé, “Nítòótọ̀, aya rẹ̀ ni obinrin yìi í ẹ̀, èẹ̀ṣe tí iwọ̀ fi wí fún wa pé arábirin mi ni?”

Isaaki sì fèsì pé, “Nítorí mo rò pé mo le pàdánù èmí mi nítorí rẹ̀.”

10 Nígba náà ni Abimeleki dáhùn pé, “Èwo ni èyí tí ìwọ ẹ́ se sí wa yìí? Bí ọ́kan nínú àwọn ènìyàn wònyí bá ti bá a lẹ̀pẹ̀ n kọ́? Ìwọ ibá wá mú èbi wá sórí wa.”

11 Nígba náà ni Abimeleki pàṣẹ́ fún gbogbo ènìyàn pé, “Ènikẹ̀ni tí ó bá fọwọ́ kan ọ̀kúnrin yìí tàbí aya rẹ̀ yóò jẹ̀bi ikú.”

12 Ní ọ̀dún náà, Isaaki gbin ohun ọ̀gbìn sí ilẹ̀ náà, ó sì kórè rẹ̀ ní ìlọ̀po ọ̀górùn-ún ọ̀dún ni ọ̀dún kan náà, nítorí OLÚWA bùkún un. 13 Okúnrin náà sì di ọ̀lórọ̀ púpọ̀, ọ̀rọ̀ rẹ̀ sì n pọ̀ si, tí tí ó fi di ènìyàn nílá.

14 Ó ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ẹ̀ran ọ̀sìn àti agbo ẹ̀ran àti àwọn ìránṣẹ́ tó bẹ̀ẹ̀ tí àwọn Filistini n ẹ́ ìlara rẹ̀. 15 Nítorí náà àwọn ará Filistini ru erùpẹ̀ di gbogbo kànga tí àwọn ìránṣẹ́ Abrahamu baba rẹ̀ ti gbẹ̀.

16 Nígba náà ni Abimeleki wí fún Isaaki pé, “Jáde kúrò ní ilẹ̀ wa, nítorí tí ìwọ ti di alágbára púpọ̀ jù wá lẹ̀.”

17 Isaaki sì sí kúrò nìbẹ̀, ó sì pàgọ́ sí àfonífojì Gerari ó sì n gbé ibẹ̀. 18 Isaaki sì ẹ́ àtúngbẹ̀ àwọn kànga tí Abrahamu baba rẹ̀ ti gbẹ̀ nígbà ayé rẹ̀, èyí tí àwọn Filistini ti dí léyìn ikú Abrahamu baba rẹ̀, ó sì fún wọn lórúkọ́ tí baba rẹ̀ ti sọ wọn tẹ̀lẹ̀.

19 Àwọn ìránṣẹ́ Isaaki sì gbẹ̀ kànga ní àfonífojì náà, wọn kan ìsun omi nìbẹ̀. 20 Şùgbón àwọn daran-daran Gerari n bá àwọn darandaran Isaaki já sí kànga náà pé àwọn ni àwọn ni í. Nítorí náà ni ó fi pe orúkọ́ kànga náà ní Eseki, nítorí pé wọn bá a já sí kànga náà. 21 Àwọn ìránṣẹ́ Isaaki tún gbẹ̀ kànga miíràn, wọn sì tún já nítorí rẹ̀ pẹ̀lú, ó sì sọ orúkọ́ rẹ̀ ní Sitna. * 22 Ó sì tún kúrò nìbẹ̀, ó sì gbẹ̀ kànga miíràn, wọn kò sì já sí èyí rára, ó sì pe orúkọ́ rẹ̀ ní

* **26:21** tí ó túmọ̀ sí kànga àtakò

Rehoboti, ó wí pé, “Nísinsin yíi, OLÚWA ti fi ààyè gbà wá, a ó sì gbilè si ní ilè nàà.”

²³ Láti ibè, ó kúrò lọ sí Beerṣeba. ²⁴ Ní òru ojó tí ó dé ibè, OLÚWA sì fi ara hàn án, ó sì wí pé, “Èmi ni Ọlórún Abrahamu baba rẹ. Má ẹ bẹrù nítorí èmi wà pẹlú rẹ, èmi yòò sì bùsi fún ọ, èmi yòò sì sọ iye iran rẹ di púpọ, nítorí Abrahamu iránṣẹ mi.”

²⁵ Isaaki sì kọ pẹpẹ kan síbè, ó sì pe orúko OLÚWA. Níbè ni ó pàgọ rẹ sí, àwọn iránṣẹ rẹ sì gbẹ kànga kan níbè.

²⁶ Nígba nàà ni Abimeleki tò ọ wá láti Gerari, àti Ahussati, olùdámòràn rẹ àti Fikoli, olórí ogun rẹ.

²⁷ Isaaki sì bi wọn léèrè pé, “Èéṣe tí èyin tò mí wá, níwọn igbà tí èyin kóríra mi tí ẹ sì lé mi jáde kúrò lódò yín?”

²⁸ Wọn dáhùn pé, “A rí i dájú pé OLÚWA wà pẹlú rẹ, nítorí nàà ni a fi rò ó wí pé, ó yẹ kí májẹmú kí o wà láàrín àwa àti ìwọ. Jẹ kí a ẹ àdéhùn ²⁹ pé ìwọ kì yòò ẹ wá ní ibi, bí àwa pẹlú kò ti ẹ ọ ní aburú, tí a sì n ẹ ọ dárádára, tí a sì rán ọ jáde ní àlàáfíà láíṣe ọ ní ibi, kiyèsì OLÚWA sì ti bùkún fún ọ.”

³⁰ Isaaki sì ẹ àsè fún wọn, wọn sì jẹ, wọn sì mu.

³¹ Ní òwúrọ ojọ kejì wọn búra fún ara wọn. Isaaki sì rán wọn lọ, wọn sì lọ ní àlàáfíà.

³² Ní ojọ nàà gan an ni àwọn iránṣẹ Isaaki wá sọ fún un pé àwọn ti kan omi ní kànga kan tí àwọn gbẹ.

³³ Ó sì pe orúko kànga nàà ní Šiba, † tí tí di òní olóní, orúko ilú nàà ni Beerṣeba.

³⁴ Nígba tí Esau pé ọmọ ogójì ọdún ó fẹ ọmọbìnrin kan tí a n pè ní Juditi, ọmọ Beerí, ará Hiti, ó sì tún

26:26 Ge 21.22. **26:33** Ge 21.31. † **26:33** tí ó túmọ sí, kànga májẹmú

fẹ Basemati, ọmọ Eloni ará Hiti. ³⁵ Fífẹ tí a fẹ àwọn obìnrin wọnyí jẹ ìbànújẹ fún Isaaki àti Rebeka.

27

Isaaki sùre fún Jakọbu

¹ Nígbà ti Isaaki di arúgbó, ojú rẹ̀ sì ti di bàibàì tó bèẹ̀ tí kò le ríran. Ó pe Esau àkọbí rẹ̀, ó sì wí fún un pé, “Ọmọ mi.”

Esau sì dáhùn pé, “Èmi nìyí.”

² Isaaki sì wí pé, “Nísinsin yíí mo di arúgbó, èmi kò sì mọ̀ ojọ̀ tí èmi yóò kú. ³ Nítorí náà, mú ohun èlò ọ̀ḍẹ̀ rẹ̀, apó àti ọ̀rún, nísinsin yíí kí o sì lọ̀ pa ẹ̀ran wá fún mi nínú igbó. ⁴ Kí o sì ẹ̀ ẹ̀ran àdídùn fún mi, irú èyí tí mo fẹ̀ràn, kí o gbe wá fún mi kí n jẹ̀, kí n sì sùre fún ọ̀ kí n tó kú.”

⁵ Şùgbọ̀n Rebeka ní fetí léko gbọ̀ nígbà tí Isaaki ní bá Esau ọmọ̀ rẹ̀ sọ̀rọ̀. Nítorí náà, nígbà ti Esau ti ẹ̀ ọ̀ḍẹ̀ lọ̀ sínú igbó, ⁶ Rebeka sọ̀ fún Jakọbu ọmọ̀ rẹ̀ pé, “Wò ó, mo gbọ̀ tí baba rẹ̀ ní wí fún Esau ẹ̀gbọ̀n rẹ̀ pé, ⁷ ‘Pa ẹ̀ran fún mi wá, kí o sì ẹ̀ ọ̀únjẹ̀ àdídùn fún mi láti jẹ̀, kí n ba à le sùre fún ọ̀ níwájú OLÚWA kí èmi tó kú.’ ⁸ Nísinsin yíí ọmọ̀ mi, gbọ̀ tẹ̀mi, kí o sì ẹ̀ ohun tí èmi yóò wí fún ọ̀. ⁹ Lọ̀ sínú agbo ẹ̀ran, kí o sì mú ọmọ̀ ewúrẹ̀ méjì, kí ó lè ẹ̀ ọ̀únjẹ̀ àdídùn fún baba rẹ̀, irú èyí tí ó fẹ̀ràn dárádára. ¹⁰ Ìwọ̀ yóò sì gbé e tọ̀ baba rẹ̀ lọ̀, kí ọ̀un ba à lè jẹ̀ ẹ̀, kí ó sì sùre fún ọ̀, kí ó tó kú.”

¹¹ Jakọbu sì wí fún Rebeka iyá rẹ̀ pé, “Şùgbọ̀n Esau ẹ̀gbọ̀n mi jẹ̀ ènìyàn onírún lára, bèẹ̀ alára ọ̀bọ̀rọ̀ sì ni èmi, ¹² bí baba mi bá fowọ̀ kàn mi ní kọ̀?”

Èmi yóò jọ ẹlètàn lójú rẹ, dípò kí ó sùre fún mi, èmi yóò sì mú ẹgún wá sórí ara mi.”

¹³ Ìyá rẹ wá wí fun un pé, “Ọmọ mi jẹ kí ẹgún náà wá sórí mi, sá à ẹ ohun tí mo wí, kí o sì mú wọn wá fún mi.”

¹⁴ Jakọbu sì ẹ ohun gbogbo tí ìyá rẹ wí fun un, Rebeka sì ẹ oúnjẹ àdídùn náà, irú ẹyí tí Isaaki fẹràn. ¹⁵ Nígba náà ni Rebeka mú ẹyí tí ó dára jù nínú aṣọ Esau ọmọ rẹ àgbà tí ó wà nínú ilé Rebeka, ó sì fi wọ Jakọbu ọmọ rẹ àbúrò. ¹⁶ Ó sì fi awọ ewúré wọn-ọn-ni bo ọwọ àti ibi tí ọbọrọ ọrùn. ¹⁷ Nígba náà ni ó gbé ẹran dídùn náà àti oúnjẹ tí ó ti sè lé Jakọbu ọmọ rẹ lẹwọ.

¹⁸ Jakọbu wólé lọ sí ọdọ baba rẹ ó sì wí pé, “Baba mi.”

Baba rẹ sì dáhùn pé, “Èmi nìyí, ìwọ ta ni, ọmọ mi?”

¹⁹ Jakọbu sì fèsì pé, “Èmi ni Esau àkóbí rẹ, èmi ti ẹ gégé bí ìwọ ti sọ fún mi, jòwọ dide jókòò, kí o sì jẹ nínú ẹran igbó mi tí mo ti sè, kí o ba à le sùre fún mi pẹlú gbogbo ọkàn rẹ.”

²⁰ Isaaki tún béèrè pé, “Ọmọ mi, báwo ni ó ẹ tètè yá ọ bẹ?”

Jakọbu sì tún dáhùn pé, “OLÚWA Ọlórùn rẹ ló fún mi pa.”

²¹ Nígba náà ni Isaaki wí fún Jakọbu pé, “Súnmọ mi, kí n le è fowọ kàn ọ, kí n lè mọ bóyá Esau ọmọ mi ni nítóótọ tàbí òun kọ.”

²² Jakọbu sì súnmọ Isaaki baba rẹ. Isaaki sì fowọ kàn án, ó sì wí pé, “Ohùn ni ohùn Jakọbu; sùgbọn ọwọ ni ọwọ Esau.” ²³ Kò sì dá Jakọbu mọ nítórí ọwọ rẹ ní irun bí i ti Esau arákùnrin rẹ, nítórí náà, ó sùre

fún un ²⁴ ó sì bi í léèrè pé, “Njẹ ìwọ ni Esau ọmọ mi ni tòótọ?”

Jakọbu sì dáhùn pé, “Èmi ni.”

²⁵ Nígba náà ni Isaaki wí pé, “Gbé ẹran igbó náà súnmọ ọdọ mi, kí èmi kí ó jẹ ẹ, kí èmi sì sùre fún ọ láti inú ọkàn mi wá.”

Jakọbu sì gbé e wá ó sì jẹ ẹ, ó sì tún fún un ní wàìni, ó sì mú un pẹlú. ²⁶ Nígba náà ni Isaaki baba rẹ wí fun un pé, “Súnmọ mi, ọmọ mi, kí o sì fẹnukò mí ní ẹnu.”

²⁷ Ó sì súnmọ ọn, ó sì fẹnukò ó ní ẹnu. Nígba tí Isaaki gbọ òórùn aṣọ rẹ, ó sùre fún un ó wí pé,

“Wò ó òórùn ọmọ mi
dàbí òórùn oko
tí OLÚWA ti bùkún.

²⁸ Kí Olórùn kí ó fún ọ nínú ìrì ọrun
àti nínú ọrá ilẹ
àti ọpọlọpọ ọkà àti wàìni tuntun.

²⁹ Kí àwọn orílẹ-èdè kí ó máa sìn ọ,
kí àwọn ènìyàn sì máa teríba fún ọ,
máa ṣe olórí àwọn arákùnrin rẹ,
kí àwọn iyèkan rẹ sì máa wólẹ fún ọ
Fífibú ni àwọn ẹni tó fi ọ bú,
ìbùkún ni fún àwọn ẹni tí ó sùre fún ọ.”

³⁰ Bí Isaaki ti sùre tán tí Jakọbu ṣẹṣẹ jáde kúrò ní ọdọ baba rẹ ni Esau ti oko ọdẹ dé. ³¹ Ọun pẹlú ṣe ẹran dídùn, ó sì gbé e tọ baba rẹ wá, ó sì wí fún un pé, “Baba mi, dide jókòó, kí o sì jẹ nínú ẹran igbó tí mo ti ṣe, kí o sì sùre fún mi.”

³² Isaaki baba rẹ sì bi í wí pé, “Ìwọ ta ni?”

Ó sì dáhùn pé, “Èmi Esau, àkóbí rẹ ni.”

³³ Nígba náà ni Isaaki wárìrì gidigidi, ó sì wí pé, “Ta ni ẹni náà, tí ó ti pa ẹran igbó tí ó sì ti gbe wá fún

mi, tí mo sì ti je ẹ kí ó tó dé? Mo sì ti sùre fún un, sì wò ó dájúdájú a ó sì bùkún un!”

³⁴ Nígbà tí Esau gbọ ọrọ baba rẹ, ó ké, ó sì bèrẹ sí ní sọkún kíkòrò, ó sì wí fún baba rẹ pé, “Baba mi sùre fún èmi náà, àní fún èmi náà pèlú.”

³⁵ Şùgbọn Isaaki wí pé, “Àbúrò rẹ ti fi ẹtàn wá, ó sì ti gba ìbùkún rẹ lọ.”

³⁶ Esau sì wí pé, “Lásán ni a pe orúkọ rẹ ní Jakọbu* bí? Ní ìgbà méjì yìí ni ó ti tàn mí je: ní àkọkọ, ó gba ogún ìbí mi, nísinsin yìí, ó tún gba ìbùkún mi!” O sì bèrẹ pé, “Şe o kò wá fi ìre kankan sílẹ fun mi ni?”

³⁷ Isaaki sì dá Esau lóhùn pé, “Mo ti fi şe olórí rẹ àti àwọn ìbátan rẹ ni mo fi şe ìránşẹ fún un, àti ọkà àti wáinì ni mo ti fi lé e lẹwọ lẹpọlẹpọ, kí ni ó tún kù tí ñ bá tún fún ọ bá yìí ọmọ mí?”

³⁸ Esau sì wí fún baba rẹ pé, “Şe ìre kan soşo ni ìwọ ní lẹnu ni baba mi? Sùre fún èmi náà, baba mi.” Esau sì sọkún kíkankíkan.

³⁹ Isaaki baba rẹ sì dá a lóhùn pé,
“Ibùjókòó rẹ

yòò jìnnà sí ọrá ilẹ,
àti sí ibi ìrì ọrun láti òkè wá.

⁴⁰ Nípa idà rẹ ni ìwọ yòò máa gbé,
ìwọ yòò sì máa sìn àbúrò rẹ,
şùgbọn ní ìkẹyìn, nígbà tí ìwọ bá di alágbára
ìwọ yóó já àjàgà rẹ
kúrò lórùn rẹ.”

Jakọbu sálo sí ọdọ Labani

27:36 Ge 25.29-34. * **27:36** Jakọbu tí ó túmọ sí, Ajinnilẹşẹ

⁴¹ Esau sì kórìíra Jakọbu nítorí ìre tí baba rẹ sù fún un, ó sì wí fún ara rẹ pé, “Baba mi sá à ti fẹrẹ kú, nígbà náà ni èmi ó pa Jakọbu, arákùnrin mi.”

⁴² Nígbà tí Rebeka sì gbọ ohun tí Esau àkọbí rẹ wí, ó sì ránṣẹ sí Jakọbu, ó sì wí fun un pé, “Esau ègbọn rẹ n tu ara rẹ nínú pẹlú èrò à ti pa ọ. ⁴³ Nítorí náà ọmọ mi, ẹ ohun tí èmi yóò sọ fún ọ, sálo sọdò Labani ègbọn mi ní Harani. ⁴⁴ Jókòò sí ibẹ tí tí di ìgbà tí ibínú ègbọn rẹ yóò fi rọ. ⁴⁵ Nígbà tí ègbọn rẹ kò bá bínú sí ọ mọ, tí ó sì ti gbàgbé ohun tí iwọ ẹ sí i, èmí ó ránṣẹ sí ọ látí padà wá. Èéṣe tí èmi ó fi pàdánù èyin méjèjì ní ọjọ kan náà?”

⁴⁶ Nígbà náà ni Rebeka wí fún Isaaki pé, “Ayé sì sù mi nítorí àwọn ọmọbìnrin Hiti wònyí. Bí Jakọbu bá fẹ ọkan nínú àwọn ọmọbìnrin Hiti wònyí, ó kúkú sà n kí n má wà láààyè.”

28

¹ Nítorí náà Isaaki pe Jakọbu, ó sì sùre fún un, ó sì pàṣẹ fún un pé, “Iwọ kò gbọdò fẹ aya láàrín àwọn ọmọbìnrin Kenaani. ² Dípò bẹẹ lọ sí Padani-Aramu, sí ilẹ Betueli, baba iyá rẹ, kí iwọ kí ó sì fẹ aya fún ara rẹ nínú àwọn ọmọbìnrin Labani arákùnrin iyá rẹ. ³ Kí Ọlọrun Olódùmarè El-Şaddai kí ó bükún fún ọ, kí ó sì mú ọ bí sí i, kí ó sì mú ọ pọ sí i ní iye tí tí tí iwọ yóò di àgbájọ àwọn èniyàn. ⁴ Kí Ọlọrun kí ó fún iwọ àti irú-ọmọ rẹ ní ìre tí ó sù fún Abrahamu, kí iwọ kí ó le gba ilẹ níbi tí a ti n ẹ àtìpó yí, ilẹ tí Ọlọrun tí fi fún Abrahamu.” ⁵ Bẹẹ ni Isaaki sì rán Jakọbu lọ. Ó sì lọ sí Padani-Aramu, lódò Labani ọmọ Betueli,

ará Aramu, tí í ẹ arákùnrin Rebeka ìyá Jakọbu àti Esau.

⁶ Nígba tí Esau gbọ pé, Isaaki ti sùre fún Jakọbu, ó sì ti rán Jakọbu lọ sí Padani-Aramu láti fẹ aya nìbẹ àti pé nígba tí ó sùre fún un, ó kílẹ fun un pé, kò gbọdọ fẹ nínú àwọn ọmọbìnrin Kenaani ⁷ àti pé, Jakọbu ti gbọrọ sí ìyá àti baba rẹ lẹnu, ó sì ti lọ sí Padani-Aramu. ⁸ Nígba nàà ni Esau mọ bí Isaaki baba rẹ ti kóríra àwọn ọmọbìnrin Kenaani tó. ⁹ Nítorí nàà Esau tọ Iṣmaeli lọ, ó sì fẹ Mahalati, arábìnrin Nebaioti, ọmọbìnrin Iṣmaeli tí í ẹ ọmọ Abrahamu. Ó fẹ ẹ, kún àwọn ìyàwó tí ó ti ní tẹlẹ.

Àlá Jakọbu ní Beteli

¹⁰ Jakọbu kúrò ní Beerṣeba, ó sì kọrí sí ilú Harani. ¹¹ Nígba tí ó dé ibìkan, ó dúró ní òru nàà nítorí tí ilẹ ti n sù, ó sì gbé òkúta kan ó fi ẹ ìrẹrí, ó sì sùn. ¹² Ó sì lá àlá pé, a gbé àkàsọ kan dúró tí ó fi ìdí lélé, orí rẹ sì kan ọrun, àwọn angẹli Ọlọrun sì n gòkè, wọn sì n sọkalẹ lóri rẹ. ¹³ OLÚWA sì dúró lókè rẹ, ó sì wí pé, “Èmi ni OLÚWA, Ọlọrun baba rẹ Abrahamu àti Ọlọrun Isaaki, ìwọ àti ìran rẹ ni èmi yóò fi ilẹ tí ìwọ dùbúlẹ sórí rẹ yìi fún. ¹⁴ Ìran rẹ yóò pọ bí erùpẹ ilẹ, ìwọ yóò sì tànkálẹ dé ilà-oòrùn àti ìwọ-oòrùn, àti dé guúsù àti àrìwá. A ó sì bùkún gbogbo orílẹ-èdè ayé nípasẹ ìwọ àti àwọn ọmọ rẹ. ¹⁵ Èmi wà pẹlú rẹ, èmi yóò sì pa ọ mọ ní ibikíbi tí ìwọ bá lọ, èmi yóò sì mú ọ padà wá sí ilẹ yìi ní àlàáfíà. Èmi kì yóò fi ọ silẹ ní ìgbà kan, tí tí tí èmi yóò fi mú gbogbo ìlérí mi ẹ.”

¹⁶ Nígba tí Jakọbu jí lójú oorun rẹ, ó rò nínú ara rẹ pé, “Dájúdájú OLÚWA n bẹ ní ìhín yìi, èmi kò sì mọ.”

17 Èrù sì bà á, ó sì wí pé, “Ìhín yìí ní èrù gidigidi; ibí kì í ṣe ibòmíràn bí kò ṣe ilé Ọlọrun, àní ẹnu ibodè ọrun nìyí.”

18 Jakọbu sì dide ní kùtùkùtù òwúrò, ó sì gbé òkúta tí ó fi ṣe ìrẹrí lélé bí ọwọ̀n, ó sì da òróró si lórí. 19 Ó sì pe orúkọ ibẹ ní Beteli, * bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ilú náà n jẹ̀ Lusi tẹ̀lẹ̀ rí.

20 Jakọbu sì jẹ̀ èjẹ̀ níbẹ̀ pé, “Bí Ọlọrun yòò bá wà pẹ̀lú mi, tí yòò sì pa mí mọ̀ ní ìrìnàjò mi tí mo n lẹ̀, tí yòò sì fún mi ní ounjẹ̀ láti jẹ̀ àti aṣọ̀ láti wọ̀, 21 tí mo sì padà sílé baba mi ní àlàáfíà, nígbà náà OLÚWA ni yòò jẹ̀ Ọlọrun mi, 22 Òkúta yìí tí mo gbé kalẹ̀ bí ọwọ̀n yòò jẹ̀ ilé Ọlọrun, nínú gbogbo ohun tí ìwọ̀ ó fi fún mi, èmi yòò sì fi ìdáméwáá rẹ̀ fún ọ̀.”

29

Jakọbu dé Padani-Aramu

1 Jakọbu sì tẹ̀síwájú nínú ìrìnàjò rẹ̀, ó sì dé ilé àwọn ará ilà-oòrùn. 2 Ó sì rí kànga kan ní pápá, agbo àgùntàn mẹ̀ta sì dúró láti mu omi ní ibi kànga náà, nítorí pé láti inú kànga náà ni wọ̀n tí n fi omi fún agbo àgùntàn. Òkúta tí a gbé dí ẹnu kànga náà sì tóbi gidigidi. 3 Nígbà tí gbogbo agbo ẹran bá péjọ̀pọ̀ sí ibẹ̀ tán ni àwọn darandaran yòò tó yí òkúta náà kúrò, tí wọ̀n yòò sì fún àwọn ẹran náà ní omi, tí wọ̀n bá sì ti ṣe bẹ̀ẹ̀ tán, wọ̀n yòò tún yí òkúta náà padà sí ẹnu kànga náà.

4 Jakọbu béèrè lẹ̀wọ̀ àwọn darandaran náà pé, “Èyin arákùnrin mi níbo ni èyin ti wá?”

Àwọn náà sì dáhùn pé, “Láti Harani ni.”

* **28:19** tí ó tùmọ̀ sí, Ilé Ọlọrun

⁵ Ó sì bi wọn pé, “Njẹ ẹ mọ Labani ọmọ ọmọ Nahori?”

Wọn sì dáhùn pé, “Bẹẹ ni, àwa mọ ọn.”

⁶ Jakọbu béèrè pé, “Şe àlàáfíà ni ó wà?”

Wọn sì dáhùn pé, “Bẹẹ ni, àlàáfíà ni. Wò ó, Rakeli ọmọ rẹ ni ó n bọ yì pẹ̀lú agbo àgùntàn.”

⁷ Ó sì wí pé, “Kíyèsì, ilẹ̀ ọ tí ì sù, kò tí í tó àkókò fún àwọn ohun ọ̀sìn láti wò. Ẹ fún àwọn ẹran wọnyí ní omi, kí ẹ ba à le tètè dà wọn padà láti jẹun.”

⁸ Wọn dá a lóhùn pé, “Àwa kì í yí òkúta kúrò ní ẹnu kànga láti pọn omi fún àwọn ẹran tí tí gbogbo àwọn darandaran àti àwọn ẹran yóò fi péjọ tán.”

⁹ Bí wọn sì ti n sọrọ lẹwọ ni Rakeli dé pẹ̀lú agbo àgùntàn baba rẹ, nítorí darandaran ni òun nàà.

¹⁰ Nígbà tí Jakọbu rí Rakeli ọmọ̀bìnrin Labani tí í ẹ ẹgbọ́n iyá rẹ, pẹ̀lú àgùntàn Labani, Jakọbu sún mọ kànga nàà, ó sì yí òkúta kúrò lẹnu rẹ, ó sì fún àwọn ẹran arákùnrin iyá rẹ Labani ní omi. ¹¹ Jakọbu sì fẹnu ko Rakeli ní ẹnu. Ó sì bèrẹ sí í sọkún. ¹² Jakọbu sì wí fún Rakeli pé ìbátan baba rẹ ni òun, àti pé, òun jẹ ọmọ Rebeka. Rakeli sì sáré lọ sọ fún baba rẹ.

¹³ Ní kété tí Labani gbúróò Jakọbu ọmọ ará̀bìnrin rẹ, ó jáde lọ padé Jakọbu, ó dì mọ ọn, ó fi ẹnu kò ó ní ẹnu, ó sì mú un lọ sí ilé. Nígbà nàà ni Jakọbu rọ̀yìn ohun gbogbo fún un. ¹⁴ Labani sì wí pé, “Ẹran-ara àti ẹjẹ ara mi ni ìwọ jẹ.”

Jakọbu fẹ̀ àwọn ọmọ Labani Lea àti Rakeli

Lẹ̀yìn tí Jakọbu sì wà pẹ̀lú rẹ fún odidi oşù kan, ¹⁵ Labani wí fún Jakọbu pé, “Bí a tilẹ̀ jẹ ìbátan, kò yẹ kí o máa şişẹ fún mi lásán láìgba ohun kankan. Sọ ohun tí ìwọ fẹ̀ gbà fún işẹ̀ tí ìwọ n şe fún mi!”

16 Wàyí o, Labani ní ọmọ̀bìnrin méjì, orúko èyí ègbọ̀n n̄ jẹ Lea, orúko àbúrò sì n̄ jẹ Rakeli. 17 Lea kò ní ẹwà púpọ̀, ẹ̀gbọ̀n Rakeli ní ẹwà gidigidi. Ojú rẹ̀ sì fanimọ̀ra. 18 Jakọbu sì fẹ̀ràn Rakeli, ó sì wí fún baba rẹ̀ pé, “Èmi yóò ẹ̀ṣẹ̀ sìn ọ̀ fún ọ̀dún méje, bí ìwọ̀ yóò bá fún mi ní Rakeli ọ̀mọ̀ rẹ̀ ní aya.”

19 Labani sì dáhùn wí pé, “Ó kúkú sà̀n kí n̄ fi fún ọ̀, ju kí n̄ fi fún ẹ̀lòmíràn lọ, nítorí náà wà ní ọ̀dọ̀ mi.” 20 Jakọbu sì ẹ̀ṣẹ̀ sin Labani fún ọ̀dún méje láti fẹ̀ Rakeli. Àwọn ọ̀dún wọ̀nyí sì dàbí ọ̀jọ̀ diẹ̀ lára rẹ̀, nítorí ó fẹ̀ràn rẹ̀.

21 Jakọbu sì wí fún Labani pé, “Mo ti parí à̀sìkò tí a jọ̀ ẹ̀ àdéhùn rẹ̀, nítorí náà fún mi ní aya mi, kí ọ̀un lẹ̀ ẹ̀ aya fún mi.”

22 Labani sì pe gbogbo ènìyàn ibẹ̀ jọ̀, ó sì ẹ̀ à̀sẹ̀ ìyàwó fún wọn. 23 Ẹ̀gbọ̀n nígbà tí ó di ọ̀ru, Labani mú Lea tọ̀ Jakọbu lọ. Jakọbu sì bá a lẹ̀pọ̀. 24 Labani sì fi Silipa ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ rẹ̀ obìnrin fún Lea gégé bí ìránṣẹ̀.

25 Sì kiyèsì, nígbà ti ilẹ̀ mọ̀, Jakọbu rí i pé Lea ni! Ó sì wí fún Labani pé, “Èwo ni ìwọ̀ ẹ̀ sí mi yìí? Ẹ̀ bí nítorí Rakeli ni mo ẹ̀ ẹ̀ṣẹ̀ sìn ọ̀, èéṣe tí ìwọ̀ t̀n mi?”

26 Labani sì dáhùn pé, “Kò bá à̀sà wa mu láti fi àbúrò fún ọ̀kọ̀ ẹ̀gbọ̀n rẹ̀. 27 Mú sùúrù parí ọ̀sẹ̀ ìgbéyàwó yìí náà, nígbà náà ni èmi yóò fi àbúrò rẹ̀ fún ọ̀ pẹ̀lú, bí ìwọ̀ ó bá ẹ̀ṣẹ̀ sìn mi fún ọ̀dún méje m̀ìrán.”

28 Jakọbu sì gbà láti sin Labani fún ọ̀dún méje m̀ìrán. Labani sì fi Rakeli ọ̀mọ̀ rẹ̀ fún un bí aya. 29 Labani sì fi Biliha ọ̀mọ̀ ọ̀dọ̀ rẹ̀ obìnrin fún Rakeli bí ìránṣẹ̀. 30 Jakọbu sì bá Rakeli náà lẹ̀pọ̀. Ó sì fẹ̀ràn Rakeli ju Lea lọ, ó sì ẹ̀ṣẹ̀ sin Labani fún ọ̀dún méje m̀ìrán.

Àwọn ọmọ Jakọbu

³¹ Nígbà tí OLÚWA sì ri pé, Jakọbu kò fẹ̀ràn Lea, ó sí i ni inú sùgbón Rakeli yàgàn. ³² Lea sì lóyún, ó sì bí ọmọkùnrin kan, ó sì pe orúkọ rẹ̀ ní Reubeni, nítorí ó wí pé, “Nítorí OLÚWA ti mọ̀ ipónjú mi, dájúdájú, ọkọ mi yòò fẹ̀ràn mi báyí.”

³³ Ó sì tún lóyún, ó bí ọmọkùnrin kan. Ó sì pe orúkọ rẹ̀ ní Simeoni, wí pé, “Nítorí tí OLÚWA ti gbọ̀ pé a kò fẹ̀ràn mi, ó sì fi èyí fún mi pèlú.”

³⁴ Ó sì tún lóyún, ó bí ọmọkùnrin kan, ó sì wí pé, “Nígbà yìí ni ọkọ mi yòò fi ara mọ̀ mi, nítorí tí mo ti bí ọmọkùnrin mètá fún un,” nítorí náà ni ó ẹ̀ pe orúkọ rẹ̀ ní Lefi.

³⁵ Ó sì tún lóyún, ó sì tún jẹ̀ pé ọmọkùnrin ni ó bí, ó sì wí pé, “Nígbà yìí ni èmi yòò yin OLÚWA.” Ó sì pe orúkọ rẹ̀ ní Juda. Ó sì dáwọ̀ ọmọ bíbí dúrọ̀.

30

¹ Nígbà tí Rakeli rí i pe òun kò bímọ̀, ó bèrẹ̀ sí ẹ̀ ilara sí Lea, arábìnrin rẹ̀, ó sì wí fún Jakọbu pé, “Fún mi lọmọ̀, bí kò ẹ̀ ẹ̀, èmi ó kú!”

² Inú sì bí Jakọbu sí i, ó sì wí pé, “Èmi ha wà ní ipò Ọlórùn, ẹni tí ó mú ọ̀ yàgàn bí?”

³ Nígbà náà ni Rakeli wí pé, “Biliha ìránṣẹ̀bìnrin mi nìyí, bá a lọpọ̀, kí ó ba à le bí ọmọ̀ fún mi, kí èmi sì le è tipasẹ̀ rẹ̀ ní ọmọ̀.”

⁴ Báyí ni Rakeli fi Biliha fún Jakọbu ní aya, ó sì bá a lọpọ̀. ⁵ Biliha sì lóyún, ó sì bí ọmọkùnrin kan fún Jakọbu. ⁶ Rakeli sì wí pé, “Ọlórùn ti ẹ̀ ìdájọ̀ mi; ó sì ti gbọ̀ ohùn èbẹ̀ mi, ó sì fún mi ni ọmọkùnrin kan.” Nítorí ìdí èyí ni ó ẹ̀ pe orúkọ rẹ̀ ní Dani.

⁷ Biliha, ọmọ ọdọ Rakeli sì tún lóyún, ó sì bí ọmọkùnrin keji fún Jakọbu. ⁸ Nígba náà ni Rakeli wí pé, “Mo ti bá ègbọn mi ja ijàkadì nílá, èmi sì ti borí.” Ó sì pe orúkọ rẹ ní Naftali.

⁹ Nígba tí Lea sì ri pé òun ko tún lóyún mọ, ó sì fi ọmọ ọdọ rẹ obìnrin, Silipa fún Jakọbu bí aya. ¹⁰ Silipa ọmọ ọdọ Lea sì bí ọmọkùnrin kan fún Jakọbu. ¹¹ Nígba náà ni Lea wí pé, “Orí rere ni èyí!” Ó sì pe orúkọ rẹ ní Gadi.

¹² Silipa ọmọ ọdọ Lea sì tún bí ọmọkùnrin keji fún Jakọbu. ¹³ Nígba náà ni Lea wí pé, “Mo ní ayọ gidigidi! Àwọn ọmọbìnrin yóò sì máa pe mí ní Alábùkún fún.” Ó sì pe orúkọ rẹ ní Aşeri.

¹⁴ Ní ojọ kan, ní àkókò ìkòrè ọkà jéro, Reubeni jáde lọ sí oko, ó sì rí èso mándrákì, ó sì mú un tọ Lea iyá rẹ wá. Rakeli sì wí fún Lea pé, “Jòwọ fún mi ní ara èso mándrákì tí ọmọ rẹ mú wá.”

¹⁵ Şùgbọn Lea dalóhùn pé, “Okọ mi tí o gbà kò tó kọ? Şe iwọ yóò tún gba èso mándrákì ọmọ mi pèlú?”

Rakeli sì dáhùn pé, “Ó dára, yóò sùn tì ọ lálẹ̀ yìi nítorí èso mándrákì ọmọ rẹ.”

¹⁶ Nítorí náà, nígbà tí Jakọbu ti oko dé ní ìrọlẹ̀ ojọ náà, Lea jáde lọ pàdé rẹ, ó sì wí pé, “O ní látí sun ọdọ mi ní alẹ̀ yìi nítorí mo ti fi èso mándrákì tí ọmọ mi wá bẹ̀ ọ lówẹ.” Nítorí náà ni Jakọbu sùn tì í ní alẹ̀ ojọ náà.

¹⁷ Olọrun sì gbọ̀ ti Lea, ó sì lóyún, ó sì bí ọmọkùnrin karùn-ún fún Jakọbu. ¹⁸ Nígba náà ni Lea wí pé, “Olọrun ti sẹsan ọmọ ọdọ mi ti mo fi fún ọkọ mi fún mi,” ó sì pe orúkọ rẹ ní Isakari.

¹⁹ Lea sì tún lóyún, ó sì bí ọmọkùnrin kefà fún Jakọbu. ²⁰ Nígba náà ni Lea tún wí pé “Olọrun ti

fún mi ní èbùn iyebíye, nígbà yìí ni ọkọ mi yòò máa bu ọlá fún mi.” Nítorí nàà ni ó ẹ pe orúkọ rẹ ni Sebuluni.

²¹ Léyìn èyí, ó sì bí ọmọbìnrin kan, ó sì pe orúkọ rẹ ní Dina.

²² Nígbà nàà ni Ọlọrun rántí Rakeli, Ọlọrun sì gbọ tirẹ, ó sì sí i ní inú. ²³ Ó lóyún, ó sì bí ọmọkùnrin kan ó sì wí pé, “Ọlọrun ti mú ègàn mi kúrò.” ²⁴ Ó sì pe orúkọ rẹ ni Josefu, ó sì wí pé, “Njẹ kí OLÚWA kí ó fi ọmọkùnrin mìrán kún un fún mi.”

Agbo ẹran Jakọbu pọ sí i

²⁵ Léyìn tí Rakeli ti bí Josefu, Jakọbu wí fún Labani pé, “Jẹ kí èmi máa lọ sí ilẹ mi tí mo ti wá. ²⁶ Kó àwọn ọmọ àti iyàwó mi fún mi, àwọn ẹni tí mo ti torí wọn sìn ọ. Kí èmi lè máa bá ọnà mi lọ. O sá à mọ bí mo ti ẹsẹ sìn ọ tó.”

²⁷ Şùgbọn Labani wí fún un pé, “Bí o bá ẹ pe mo rí ojúrere rẹ, jòwọ dúró, nítorí, mo ti ẹ àyèwò rẹ, mo sì rí i pé OLÚWA bùkún mi nítorí rẹ. ²⁸ Sọ ohun tí o fẹ gégé bí owó ẹ rẹ, èmi yòò sì san án.”

²⁹ Jakọbu sì wí fún un pé, “Iwọ sá à mọ bí mo ti ẹsẹ sìn ọ àti bí ẹran ọsìn rẹ ti pọ si lábẹ ìtọjú mi. ³⁰ Iwọnba diẹ sá à ni o ní kí èmi tó dé, ó sì ti pọ sí i gidigidi, OLÚWA sì ti bùkún ọ nínú gbogbo èyí tí mo ẹ. Şùgbọn nísinsin yìí, nígbà wo ní èmi yòò pèsè fún ìdílé tẹmi.”

³¹ Ó sì tún bèèrè wí pé, “Kín ni kí èmi ó fi fún ọ?”

Jakọbu dáhùn pé, “Má fun mi ni ohunkóhun, şùgbọn bí iwọ yóò bá ẹ ohun tí mo fẹ sọ yíí, èmi yóò sì máa bá ọ tọjú àwọn agbo ẹran rẹ, èmi yóò sì máa bọ wọn. ³² Jẹ kí èmi kí ó la agbo ẹran kojá ní ọní, èmi yóò sì mú gbogbo àgùntàn onílà àti èyí tí ó

ní àmì, àti gbogbo àgbò dúdú pèlú ewúré onílà tàbí tí ó ní àmì. Àwọn wọnyí ni yóò dúró fún owó isẹ mi. ³³ Òtítọ inú mi yóò sì jẹrìí fún mi ní ojọ iwájú nígbà tí iwọ bá wo owó isẹ mi tí iwọ san fún mi, yóò sì ẹ pé gbogbo èyí tí kì í bá ẹ onílà tàbí alámi nínú ewúré tàbí tí kì í ẹ dúdú nínú àgùntàn, tí o bá rí ni ọdọ mi ni kí o kà sí mi lórùn pé jìjì ni mo jí gbé.”

³⁴ Labani sì dáhùn pé, “Mo fi ara mọ ọn, ẹ bí iwọ ti wí.” ³⁵ Ní ojọ náà gan an ni Labani kó gbogbo ewúré tí ó ní àmì tàbí ilà (àti òbúkọ àti abo, tí ó ní funfun diẹ lára), pèlú gbogbo àgùntàn dúdú, ó sì fi wọn sí itọjú àwọn ọmọ rẹ. ³⁶ Ibi tí Labani àti Jakọbu sì wà sí ara wọn, sì tó ìrìn ojọ mэта. Jakọbu sì n tọjú agbo ẹran Labani tí ó kù.

³⁷ Nígbà náà ni Jakọbu gé ọpá tẹ́rẹ́ tútù kan lára igi Poplari, àti igi almondi àti igi Pileeni. Ó sì bó èẹpo kúrò ní ibi kọ̀ọkan lára igi náà láti fún igi náà ní àwọ ju ẹyọ kan lọ. ³⁸ Ó sì mú àwọn ọpá wọnyí tí sí ọ̀ọkán agbada omi níbi tí àwọn ẹran ti lè rí i nígbà tí wọn bá wá mu omi. ³⁹ Tí àwọn ẹran bá sì n gùn, níwájú àwọn ọpá náà, wọn sì bí àwọn ẹran onílà àti alámi, àwọn tí ó ní tótótó lára. ⁴⁰ Nígbà náà ni ó ya àwọn abo ẹran kúrò nínú agbo ẹran Labani, ó sì yà wọn sọtọ kúrò lára àgbò, ó sì mú kí wọn máa gùn pèlú àwọn àgbò Jakọbu dúdú nìkan, bẹẹ ni ó kó agbo ẹran jọ fún ara rẹ láti ara agbo ẹran Labani. ⁴¹ Nígbàkígbà tí àwọn ẹran tí ó lera bá n gùn, Jakọbu yóò fi àwọn ọpá wọnyí lélé níwájú wọn, ní ibi tí wọn ti n mu omi. ⁴² Şùgbọ́n tí ó bá jẹ wí pé wọn kò lera, kò ní fi àwọn ọpá náà lélé. Nítorí náà, àwọn tí kò lera n jẹ ti Labani, nígbà tí àwọn tí ó lera n jẹ ti Jakọbu. ⁴³ Nítorí ìdí èyí, Jakọbu di ọ̀lọ̀rọ̀ gidigidi,

agbo ẹran rẹ pọ àti àwọn ìránṣẹ̀kùnrin, ìránṣẹ̀bìnrin pẹ̀lú ìbákasẹ̀ àti kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀.

31

Jakọbu sá kúrò lẹ̀dọ̀ Labani

¹ Jakọbu sì gbọ̀ pé àwọn ọmọ Labani n wí pé, “Jakọbu ti gba gbogbo ohun ìní baba wa, ó sì ti kó ọ̀rọ̀ jọ fún ara rẹ̀ lára àwọn ohun tí í ẹ̀se ti baba wa.”

² Jakọbu sì ṣàkíyèsí pé ìwà Labani sí ọ̀un ti yí padà sí ti àtẹ̀yìnwá.

³ Nígbà náà ni OLÚWA wí fún Jakọbu pé, “Padà lọ sí ilẹ̀ àwọn baba à rẹ̀, sí ọ̀dọ̀ àwọn ará rẹ̀, èmi ó sì wà pẹ̀lú rẹ̀.”

⁴ Jakọbu sì ránṣẹ̀ pe Rakeli àti Lea sí pápá níbi tí àwọn ohun ọ̀sìn rẹ̀ wà. ⁵ Ó sì wí fún wọn pé, “Mo rí i wí pé ìwà baba yín sí mi ti yí padà sí ti tẹ̀lẹ̀, ṣùgbọ̀n Ọ̀lọ̀run baba mi wà pẹ̀lú mi. ⁶ Ẹ̀ sá à mọ̀ pé, mo ti fi gbogbo agbára mi ṣiṣẹ̀ fún baba yín, ⁷ sibẹ̀síbẹ̀ baba yín ti rẹ̀ mi jẹ̀ ní ẹ̀mẹ̀wàá ọ̀tọ̀tọ̀ ni ó sì ti yí owó iṣẹ̀ mi padà. Ṣùgbọ̀n Ọ̀lọ̀run kò jẹ̀ kí ó le è pa mi lára.

⁸ Tí ó bá wí pé, ‘Àwọn ẹran onílà ni yòò dúró fún owó iṣẹ̀ rẹ̀,’ nígbà náà ni gbogbo àwọn ẹran n bí onílà; bí ó bá sì wí pé, ‘Àwọn ẹran onítótótó ni yòò dúró fún owó iṣẹ̀ rẹ̀,’ nígbà náà ni gbogbo ẹran n bi onítótótó.

⁹ Bẹ̀ẹ̀ ni Ọ̀lọ̀run gba ẹran baba yín, ó sì fi fún mi.

¹⁰ “Ní àsikò tí àwọn ẹran n gùn, mo la àlá mo sì ri pé àwọn ọ̀búkọ̀ tí wọn n gun àwọn ẹran jẹ̀ onítótótó, onílà àti alámi. ¹¹ Angẹ̀li Ọ̀lọ̀run wí fún mi nínú àlá náà pé, ‘Jakọbu.’ Mo sì wí pé, ‘Èmi nìyí.’ ¹² Ó sì wí pé, ‘Gbé ojú rẹ̀ sókè kí o sì wò ó, gbogbo àwọn ọ̀búkọ̀ tí ó n gun àwọn ẹran jẹ̀ onítótótó, onílà àti alámi, nítorí

mo ti rí gbogbo ohun ti Labani n ̄ se sí ọ. ¹³ Èmi ni Ọlọrun Beteli, níbi tí ìwọ ti ta òróró sí ọwọ̀n, ìwọ sì jẹ̀ èjẹ̀ láti sìn mi. Nísinsin yìí, kúrò ní ilẹ̀ yìí kíákíá kí o sì padà sí ilẹ̀ ibi tí a gbé ti bí ọ.”

¹⁴ Nígba náà ni Rakeli àti Lea dáhùn pé, “Ìpín wo ní a ní nínú ogún baba wa? ¹⁵ Àjèjì ha kọ ni ó kà wá sí? Kì í ̄ se torí pé ó tà wá nìkan, ̄g̀b̀n ó ti ná gbogbo owó tí ó gbà lóri wa tán. ¹⁶ Dájúdájú gbogbo ọ̀r̀ ti Ọlọrun gbà lẹ̀wọ̀ baba wa fún ọ, tiwa àti ti àwọ̀n ọ̀mọ̀ wa ní í ̄ se. Nítorí náà ohun gbogbo tí Ọlọrun bá pà̄ se fun ọ láti ̄ se ni kí ìwọ kí ọ ̄ se.”

¹⁷ Nígba náà ni Jakọbu gbé àwọ̀n ọ̀mọ̀ àti aya rẹ̀ gun ìbákasẹ̀. ¹⁸ Ó sì da gbogbo agbo ẹ̀ran rẹ̀ ̄sáájú pẹ̀lú gbogbo ọ̀r̀ tí ó ti kójo ni Padani-Aramu, láti lọ sí ọ̀d̀d̀ Isaaki baba rẹ̀ ni ilẹ̀ Kenaani.

¹⁹ Nígba tí Labani sì lọ láti rẹ̀run àgùntàn, Rakeli sì jí àwọ̀n ẹ̀re òrìsà ilẹ̀ baba rẹ̀. ²⁰ Síwájú sí i, Jakọbu tan Labani ará Aramu, nítorí kò sọ fún un wí pé òun n sálo. ²¹ Ó sì sálo pẹ̀lú ohun gbogbo tí ó ni, ó sì la odò kojá (Eufurate), ó sì kọ̀rì sí àwọ̀n ilẹ̀ olókè ti Gileadi.

Labani lépa Jakọbu

²² Ní ọjọ̀ kẹ̀ta ni Labani gbọ̀ pé Jakọbu ti sálo. ²³ Ó sì mú àwọ̀n arákùnrin rẹ̀ pẹ̀lú rẹ̀, ó sì lépa Jakọbu, ó sì lépa wọ̀n fún ọjọ̀ méje, ó sì bá wọ̀n ní òkè Gileadi. ²⁴ Ọlọrun sì yọ̀ sí Labani ará Aramu lójú àlá ní òru, ó sì wí fun un pé, “̄sọ̀ra, má ̄ se sọ̀ ohunkóhun fún Jakọbu, ìbá à ̄ se rere tàbí búburú.”

²⁵ Jakọbu ti pa àgọ̀ rẹ̀ si orí òkè kan, nígba tí Labani bá a. Labani àti àwọ̀n tí ó wá pẹ̀lú rẹ̀ sì pàgọ̀

tì wọ̀n sí ilẹ̀ òkẹ̀ Gileadi. ²⁶ Nígba nàà ni Labani wí fún Jakọbu pé, “Èwo ni ìwọ̀ ẹ̀ yìí? Tí ìwọ̀ sì tàn mi, ó sì kó àwọ̀n ọ̀mọ̀bìnrin mi bi ìgbẹ̀kùn tí a fi idà mú. ²⁷ Èẹ̀ṣe tí ìwọ̀ yọ̀ lọ̀ tí ìwọ̀ sì tàn mi? Kí ló dé tí ìwọ̀ kò sọ̀ fún mi pé ìwọ̀ n lọ̀, kí èmi fi ayọ̀ àti orin, pẹ̀lú ilù àti ohun èlò orin sìn ọ̀. ²⁸ Ìwọ̀ kò tilẹ̀ jẹ́ kí èmi fi ẹ̀nu ko àwọ̀n ọ̀mọ̀ ọ̀mọ̀ mi lẹ̀nu, pẹ̀lú àwọ̀n ọ̀mọ̀bìnrin mi pé ó dìgbà? Ìwọ̀ ẹ̀iwèrè ní ohun tí ìwọ̀ ẹ̀ yìí. ²⁹ Mo ní agbára láti ẹ̀ ọ̀ ni ibi, ẹ̀sùgbọ̀n ní òru ànà, Ọ̀lọ̀run baba ẹ̀ sọ̀ fún mi pé, kí èmi ẹ̀sọ̀ra, kí èmi má ẹ̀ sọ̀ ohun kan fún Jakọbu, ibá à ẹ̀ rere tàbí búburú. ³⁰ Nísinsin yìí, ìwọ̀ tí lọ̀ nítorí ìwọ̀ fẹ́ láti padà lọ̀ sí ilẹ̀ baba ẹ̀, ẹ̀sùgbọ̀n èẹ̀ṣe tí ìwọ̀ fi jí àwọ̀n òrìṣà mi?”

³¹ Jakọbu dá Labani lóhùn pé, “Èrù ni ó bà mi nítorí, mo rò pé ìwọ̀ le fi tipátipá gba àwọ̀n ọ̀mọ̀bìnrin ẹ̀ lẹ̀wọ̀ mi. ³² Ẹ̀sùgbọ̀n bí o bá ri ẹ̀nikẹ̀ni pẹ̀lú ère ẹ̀, kí ẹ̀ni nàà di òkú. Ó tún wí pé, níwájú gbogbo ìbátan wa bá yìí, wò ó fúnra ẹ̀, bí o bá rí ohunkóhun tí í ẹ̀ tìrẹ̀, mú un.” Jakọbu kò sì mọ̀ pé, Rakeli ni ó jí àwọ̀n òrìṣà nàà.

³³ Labani sì lọ̀ sínú àgọ̀ Jakọbu àti ti Lea àti ti àwọ̀n ìránṣẹ̀bìnrin méjèèjì, kò sì rí ohunkóhun. Lẹ́yìn ìgbà tí ó jáde nínú àgọ̀ Lea ni ó lọ̀ sí àgọ̀ Rakeli. ³⁴ Rakeli sì gbé àwọ̀n òrìṣà nàà sínú gaàrì ìbákase, ó sì jókòó lé e lóri. Labani sì wá gbogbo inú àgọ̀, kò sì rí ohunkóhun.

³⁵ Rakeli sì wí fún baba ẹ̀ pé, “Má ẹ̀ bínú pé èmi ò le dide dúró níwájú ẹ̀ baba à mi, ohun tí ó fà á ni pé, mò n ẹ̀ ǹnkan oṣù lẹ̀wọ̀.” Ó sì wá àgọ̀ kiri, kò sì rí àwọ̀n òrìṣà idílẹ̀ nàà.

36 Inú sì bí Jakọbu, ó sì pe Labani ní ìjà pé, “Kí ni èṣẹ̀ mi? Èṣẹ̀ wo ni mo ṣẹ̀ ọ́ tí ìwọ́ fi ń lépa mi bí ọ́daràn? 37 Nísinsin yìí tí ìwọ́ ti tú gbogbo ẹ̀rù mi wò, kí ni ohun tí í ṣe tirẹ̀ tí ìwọ́ rí? Kó wọn kalẹ̀ bá yí níwájú gbogbo ìbátan rẹ̀ àti tẹ̀mi, kí wọn kí ó sì ṣe ìdájọ́ láàrín àwa méjèèjì.

38 “Mo ti wà lẹ̀dọ̀ rẹ̀ fún ogún ọ́dún, àwọn àgùntàn tàbí ewúré rẹ̀ kò sọ̀nù bẹ̀ẹ̀ n kò pa ọ́kan jẹ̀ rí nínú àwọn àgbò rẹ̀. 39 Èmi kò mú ọ́kankan wá fún ọ́ rí nínú èyí tí ẹ̀ranko búburú fàya, èmi ni ó fi ara mọ́ irú àdánù bẹ̀ẹ̀. Ẹ̀rankẹ̀ran tí wọn bá sì jí lọ́, lọ̀sàn án tàbí lóru, ìwọ́ ń gba owó rẹ̀ lọ̀wọ́ mi. 40 Bá yí ni mo wà; oòrùn ń pa mi lọ̀sàn án, ọ̀tútù ń pa mi lóru, mo sì ń ṣe àìsùn. 41 Bá yí ni ohun gbogbo rí fún ogún ọ́dún tí mo fi wà nínú ilé rẹ̀. Ọ́dún mẹ̀rìnlá ni mo fi sìn ọ́ fún àwọn ọ̀mọ̀bìnrin rẹ̀ méjèèjì, mo sì sìn ọ́ fún ọ́dún mẹ̀fà fún àwọn ẹ̀ran ọ̀sìn, lẹ̀mẹ̀wàá ni o sì yí owó iṣẹ̀ mi padà. 42 Bí ó bá ṣe pé Ọ́lọrun àwọn baba mi, Ọ́lọrun Abrahamu àti ẹ̀rù Isaaki kò wà pẹ̀lú mi ni, ìwọ́ ìbá ti lé mi jáde lọ̀wọ́ ọ̀fo. Şùgbọ̀n, Ọ́lọrun ti rí gbogbo ìpọ̀njú mi àti iṣẹ̀ àṣekára tí mo fi ọ̀wọ́ mi ṣe, ó sì kílọ́ fún ọ́ lóru ànà.”

43 Labani sì dá Jakọbu lóhùn, “Tẹ̀mi ni àwọn obìnrin wọ̀nyí, ọ̀mọ́ mi ni àwọn ọ̀mọ́ wọ̀nyí pẹ̀lú, àwọn agbo ẹ̀ran yí, tẹ̀mi ni wọn pẹ̀lú. Gbogbo ohun tí o rí wọ̀nyí, tẹ̀mi ni. Kí ni mo wá le ṣe sí àwọn ọ̀mọ̀bìnrin wọ̀nyí àti àwọn ọ̀mọ́ wọn tí wọn bí? 44 Wá, jẹ́ kí a dá májẹ̀mú pẹ̀lú ara wa, èyí yòò sì jẹ́ ẹ̀rí ní ààrín wa.”

45 Jakọbu sì mú ọ̀kúta kan ó sì gbé e dúró bí ọ̀wọ̀n. 46 Ó sì wí fún àwọn ìbátan rẹ̀ pé, “Ẹ̀ kó àwọn ọ̀kúta diẹ̀ jọ.” Wọn sì kó ọ̀kúta náà jọ bí ọ̀kítì wọn sì jẹ̀un níbẹ̀.

⁴⁷ Labani sì pe orúkọ rẹ ní Jegari-Sahaduta, sùgbòn Jakọbu pè é ni Galeedi.

⁴⁸ Labani sì wí pé, “Òkìtì yìí jẹ ẹrì láàrín èmi àti iwọ ní òní.” Ìdí nìyí tí a fi pe orúkọ rẹ ni Galeedi.

⁴⁹ Ó tún pè é ni Mispa nítorí, ó wí pé, “Kí OLÚWA kí ó máa sọ èmi àti iwọ nígbà tí a bá yà kúrò lódò ara wa tán. ⁵⁰ Bí o bá fiyà jẹ àwọn ọmọbìnrin mi, tàbí tí o fẹ aya mi àti yàtò sí wọn, rántí pé, Ọlórún n bẹ láàrín wa bí ẹlẹrì bí ẹnikẹni kò tilẹ sí.”

⁵¹ Labani tún sọ síwájú fún Jakọbu pé, “Òkìtì àti ọwọn tí mo gbé kalẹ láàrín èmi àti iwọ yìí, ⁵² yòò jẹ ẹrì wí pé èmi kò ni ré ọwọn àti ọkìtì yìí kojá láti bá ọ já àti pé iwọ pẹlú kì yòò kojá ọkìtì tàbí ọwọn yìí láti ẹ mí ní ibi. ⁵³ Njẹ kí Ọlórún Abrahamu àti Ọlórún Nahori, àti Ọlórún baba wọn ẹ ìdájọ láàrín wa.”

Jakọbu sì fi ẹrù Isaaki baba rẹ búra. ⁵⁴ Jakọbu sì rú ẹbọ níbẹ ni orí òkè, ó sì pe àwọn ẹbí rẹ láti jẹun. Lẹyìn ìgbà tí wọn ti jẹun, ibẹ náà ni wọn sùn ní ọjó náà.

⁵⁵ Ní kùtùkùtù ọwúrọ ọjó kejì, Labani fi ẹnu ko àwọn ọmọ ọmọ rẹ lẹnu àti àwọn ọmọbìnrin rẹ pẹlú, ó sì sùre fún wọn. Labani sì padà lọ sí ilé.

32

Jakọbu gbàradì láti pàdé Esau

¹ Jakọbu sì n bá ọnà tirẹ lọ, àwọn àngẹli Ọlórún sì pàdé rẹ. ² Nígbà tí Jakọbu rí wọn, ó wí pé, “Àgọ Ọlórún ni ẹyí!” Ó sì pe orúkọ ibẹ ni Mahanaimu.

³ Jakọbu sì rán àwọn onísẹ sáájú ara rẹ sí Esau arákùnrin rẹ ni ilẹ Seiri ní orílẹ-èdè Edomu. ⁴ Ó pàşẹ fún wọn pé, “Èyí ni ẹyin yòò wí fún Esau olúwa

mi, Jakọbu ìránṣẹ rẹ wí pé, ‘Mo ti ẹ àtìpó lódò Labani tí tí ó fi di àsìkò yìí. ⁵ Mo ní màlúù, kẹtẹkẹtẹ, àgùntàn àti ewúré. Mo tún ni àwọn ìránṣẹkùnrin àti ìránṣẹbinrin. Mo n ránṣẹ yìí sí olúwa mi kí èmi le è rí ojúrere rẹ.’”

⁶ Nígba tí àwọn ìránṣẹ náà padà tọ Jakọbu wà, wọn wí pé “Esau arákùnrin rẹ ti múra láti wá padé rẹ pẹlú irinwó (400) ọkùnrin.”

⁷ Pẹlú ibẹrù àti ibànújẹ ni Jakọbu fi pín àwọn èniyàn tí ó wà lódò rẹ sí ìpín méjì, ó sì pín àwọn ẹran ọ̀sìn, agbo ẹran àti ìbákasẹ bẹẹ pẹlú. ⁸ Nítorí ó rò ó nínú rẹ pé, “Bí Esau bá kojú ogun sí ìpín kan, ìpín keji yóò sá àsálà.”

⁹ Nígba náà ni Jakọbu gbàdúrà pe, “Olọrun Abrahamu baba mi, àti Olọrun Isaaki baba mi, OLÚWA tí ó wí fún mi pé, ‘Padà sí orílẹ̀-èdè rẹ àti sódò àwọn ìbátan rẹ, èmi yóò sì ẹ ọ ní rere,’ ¹⁰ èmi kò tilẹ yẹ fún àánú àti ọ̀títọ́ tí o n fihàn fún ìránṣẹ rẹ. Nítorí pé, kíkí ọ̀pá mi ni mo mu kúrò ni ilé kojá Jordani yìí, ẹ̀gbẹ̀n nísinsin yìí, èmi ti di ẹ̀gbẹ̀ méjì. ¹¹ Jọwọ OLÚWA gbà mí lẹwọ Esau arákùnrin mi, nítorí ẹ̀rù n bà mí pé yóò wá dojú ìjà kọ mí àti àwọn ìyàwó pẹlú àwọn ọ̀mọ mi. ¹² Ẹ̀gbẹ̀n ìwọ ti ẹ̀lẹ́rí pé, ‘Èmi yóò mú ọ̀ gbilẹ̀, èmi yóò sì mú kí àwọn ìran rẹ dà bì í yanrìn ọ̀kun tí ẹ̀nikẹ̀ni kò le è kà.’”

¹³ Ó sì lo ọ̀ru ọ̀jọ náà níbẹ. Ó mú ẹ̀bùn fún Esau arákùnrin rẹ nínú ohun ìní rẹ. ¹⁴ Igba ewúré, ogún ọ̀búko, igba àgùntàn, ogún àgbò, ¹⁵ ogbọn abo ìbákasẹ pẹlú ọ̀mọ wọn, ogóji abo màlúù àti akọ màlúù mẹwàá, ogún abo kẹtẹkẹtẹ àti akọ kẹtẹkẹtẹ mẹwàá. ¹⁶ Ó sì fi wọn lé àwọn ìránṣẹ rẹ lẹwọ ní

òwòòwò, ó sì wí fún wọn pé, “È lọ sáájú mi, kí ẹ̀ sì jẹ́ kí àlàfo wà láàrín òwò agbo ẹ̀ran kòòkan sí èkejì.”

¹⁷ Ó pàṣe fún èyí tí ó sáájú pé, “Nígbà tí arákùnrin mi Esau bá pàdẹ̀ rẹ̀ tí ó sì béèrè ẹ̀ni tí iwọ́ í ẹ̀ àti ibi tí iwọ́ n lọ àti ẹ̀ni tí ó ni agbo ẹ̀ran tí ó wà lódò rẹ̀, ¹⁸ nígbà nàà ni iwọ́ yóò wí pé, “Tí ìránṣẹ̀ rẹ̀ Jakọbu ni wọn. Èbùn ni ó sì fi wọn ẹ̀ fún Esau olúwa mi, òun pàápàá ǹ bọ̀ lẹ̀yìn wa.”

¹⁹ Jakọbu sì pàṣe bẹ̀e gẹ̀gẹ̀ fún òwò kejì àti èketa àti àwọn tókù tí ó tẹ̀lé agbo ẹ̀ran pé, “Ohun kan soṣo yìi nàà ni kí ẹ̀ sọ̀ fún Esau nígbà tí ẹ̀ bá pàdẹ̀ rẹ̀. ²⁰ Kí ẹ̀ rí i dájú wí pé, ẹ̀ sọ̀ fún un pé, ‘Jakọbu ìránṣẹ̀ rẹ̀ ǹ bọ̀ lẹ̀yìn wa.’” Èrò Jakọbu ni láti fi àwọn èbùn wònyí tu Esau lójú pé bọ́yá inú Esau yóò dùn sí òun nígbà tí àwọn bá pàdẹ̀. ²¹ Nítorí nàà èbùn Jakọbu sáájú rẹ̀ lọ, Jakọbu pàápàá sì lo òru ojọ̀ nàà nínú agò.

Jakọbu bá Olọrun ja ijàkadì

²² Ó sì dide ní òru ojọ̀ nàà, ó mú àwọn aya rẹ̀ méjèèjì, àwọn ìránṣẹ̀bìnrin rẹ̀ méjèèjì, àti àwọn ọ̀mọ̀kùnrin rẹ̀ mọ̀kòòkanlá, wọn sì kojá ní iwọ̀dò Jabbok. ²³ Lẹ̀yìn ìgbà tí ó ti rán wọn kojá odò tán sí òkè odò, ó sì rán àwọn ohun ìní rẹ̀ kojá pẹ̀lú. ²⁴ Ó sì ku Jakọbu nìkan, ọ̀kùnrin kan sì bá a ja ijàkadì tí tí ó fi di àfẹ̀mọ̀jùmọ̀. ²⁵ Şùgbọ̀n nígbà tí ọ̀kùnrin nàà rí i pé òun kò le borí Jakọbu, ó fowọ̀ kàn án ní ọ̀òkán ibi tí eegun itan ti bẹ̀rẹ̀, egungun nàà sì yẹ̀ kúrò lóri ike, bí ó ti n ja ijàkadì. ²⁶ Nígbà nàà ni ọ̀kùnrin nàà wí fún un pé, “Jẹ́ kí ǹ máa lọ, nítorí ojùmọ̀ ti mọ̀.”

Şùgbọ̀n Jakọbu dá a lóhùn pé, “Èmi kò ní jẹ́ kí o lọ, àyàfi bí o bá sùre fún mi.”

27 Ọkùnrin náà béèrè orúkọ rẹ.

Ó sì wí fún un pé, “Jakọbu ni ọun n jẹ.”

28 Nígbà náà ni ọkùnrin náà wí pé, “Orúkọ rẹ kì yòò jẹ Jakọbu mọ bí kò ẹ Israẹli, nítorí pé iwọ ti bá Ọlọrun àti ènìyàn jà, o sì borí.”

29 Jakọbu sì bẹ ọkùnrin náà pé, “Sọ orúkọ rẹ fún mi.”

Şùgbọn ọkùnrin náà sá à dáhùn pé, “Èéşe tí o n béèrè orúkọ mi?” Léyìn náà ó sùre fún Jakọbu níbẹ.

30 Jakọbu sì pe orúkọ ibẹ ní Penieli pé, “Mo rí Ọlọrun ní ojúkojú, síbẹ a dá ẹmí mi sí.”

31 Bí ó sì ti n kojá Penieli, oòrùn ràn bá a, ó sì n tiro nítorí itan rẹ. 32 Ìdí nìyí tí àwọn ọmọ Israẹli kì í fí jẹ iṣan tí ó wà ní ọ̀ọ̀kán ibi tí eegun itan ti bẹrẹ tí tí di òní olóní, nítorí níbi iṣan náà ni a ti fowọ kan ibi tí egungun itan Jakọbu ti bẹrẹ.

33

Jakọbu àti Esau pàdé

1 Jakọbu sì gbójú sókè, ó sì rí Esau àti irinwó (400) ọkùnrin tí wọn n bọ, ó sì pín àwọn ọmọ fún Lea, Rakeli àti àwọn iránsẹ̀bìnrin méjèèjì. 2 Ó sì ti àwọn iránsẹ̀bìnrin àti àwọn ọmọ wọn síwájú, Lea àti àwọn ọmọ rẹ sì jẹ ọ̀wọ̀ kejì tí ó tẹ̀lé wọn, Rakeli àti Josefu sì wà léyìn pátápátá. 3 Jakọbu fúnra rẹ wa lọ síwájú pátápátá, ó sì teríba ní ìgbà méje bí ó ti n súnmọ Esau, arákùnrin rẹ.

4 Şùgbọn Esau sáré pàdé Jakọbu, ó sì dì mọ ọn, ó rò mọ ọn lórùn, ó sì fẹ̀nukò ó lẹnu. Àwọn méjèèjì sì sọkún. 5 Nígbà tí Esau sì ẹ àkíyèsí àwọn iyàwọ àti

omọ Jakọbu, ó béèrè lọwọ Jakọbu pé, “Ti ta ni àwọn wọnyí?”

Jakọbu sì fèsì wí pé, “Èyí ni àwọn omọ tí Ọlọrun nínú àánú rẹ̀ ti fi fún ìránṣẹ̀ rẹ̀.”

⁶ Nígbà náà ni àwọn ìránṣẹ̀bìnrin àti àwọn omọ wọn súnmọ̀ tòsí, wọn sì teríba. ⁷ Lẹ́yìn náà ni Lea àti àwọn omọ rẹ̀ pẹ̀lú dé, wọn sì tún teríba. Ní ikeyìn ni Josefu àti Rakeli dé, wọn sì tún teríba pẹ̀lú.

⁸ Esau sì béèrè pé, “Kí ni èrò rẹ̀ tí o fi to àwọn ọ̀wọ̀ọ̀wọ̀ tí mo padé wọnyí?”

Jakọbu dáhùn pé, “Kí n ba le rí ojúrere rẹ̀ ni olúwa mi.”

⁹ Sùgbón Esau wí pé, “Tèmi ti tó mi, pa èyí tí o ní mọ̀ fún ara rẹ̀.”

¹⁰ Jakọbu bè ẹ̀ wí pé, “Rára bèẹ̀ kọ, bí ó bá ẹ̀ pé, mo rí ojúrere rẹ̀, jọwọ̀ gba ọ̀rẹ̀ lọwọ̀ mi. Bí mo ẹ̀ rí ojú rẹ̀ yìí, ó dàbí wí pé mo rí ojú Ọlọrun ni bá yíí, tí inú rẹ̀ ti dùn sí mi. ¹¹ Jọwọ̀ gba àwọn ohun tí mo mú wá wọnyí lọwọ̀ mi. Nítorí Ọlọrun ti fi oore-ọ̀fẹ̀ rẹ̀ hàn sí mi, gbogbo ohun tí mo fẹ̀ sì ni mo ní.” Nígbà tí Jakọbu sì rọ̀ ọ̀ pé Esau gbọ̀dọ̀ gbà wọn, Esau sì gbà á.

¹² Nígbà náà ni Esau wí pé, “Jẹ́ kí a máa lọ, n ó sìn ọ̀.”

¹³ Sùgbón Jakọbu wí fún un pé, “Ṣe ìwọ̀ náà ẹ̀ àkíyèsí pé ọ̀pọ̀ nínú àwọn omọ wọnyí kéré, àwọn màlúù àti àgùntàn pẹ̀lú sì ní àwọn omọ kẹ́kẹ́kẹ́. Bí a bá dà wọn rìn jìnnà ju bí agbára wọn ẹ̀ mọ̀ lọ, wọn lè kú. ¹⁴ Èmi bè ọ̀, máa lọ síwájú ìránṣẹ̀ rẹ̀, àwọn ó sì máa rọ̀ra bọ̀, tí tí èmi àti àwọn omọ yòò fi dé ọ̀dọ̀ olúwa mi ní Seiri.”

¹⁵ Esau wí pé, “Jẹ́ kí n fi diẹ̀ sílẹ̀ fún ọ̀ nínú àwọn ọ̀kùnrin mi nígbà náà.”

Jakọbu wí pé, “Èéṣe, àní kí n sá à rí ojúrere olúwa mi?”

¹⁶ Ní ojọ náà gan an ni Esau padà lọ sí Seiri.

¹⁷ Jakọbu sì lọ sí Sukkoti, ó sì kọ ilẹ fún ara rẹ, ó sì ṣe ogbà fún àwọn ẹran. Ìdí èyí ní a fi n pe ibẹ ní Sukkoti.

¹⁸ Lẹyìn ìgbà tí Jakọbu tí Padani-Aramu dé, àlàáfíà ni Jakọbu dé ilú Şekemu ní ilẹ Kenaani, ó sì pàgọ sí itòsílú náà. ¹⁹ Ó sì ra ilẹ kan tí ó pàgọ sí ni oḡòrùn-ún owó fàdákà lẹwọ àwọn oṃọ Hamori tí í ṣe baba Şekemu. ²⁰ Níbẹ ni ó gbẹ tẹ pepe kan tí ó pè ní El Elohe Israẹli. *

34

Dina àti àwọn ará Şekemu

¹ Ní ojọ kan, Dina oṃòbìnrin tí Lea bí fún Jakọbu jáde lọ bẹ àwọn oṃòbìnrin ilẹ náà wò. ² Nígbà tí Şekemu oṃọ oḃa Hamori ará Hifi rí i, ó mú un, ó sì fi ipá bá a lo pọ. ³ Oḡànrẹ sì fà sí Dina oṃọ Jakọbu gan an, ó sì fẹràn rẹ ó sì bá oṃòbìnrin náà sọrọ ìfẹ. ⁴ Şekemu sì wí fún Hamori baba rẹ pé, “Fẹ oṃòbìnrin yìí fún mi bí aya.”

⁵ Nígbà tí Jakọbu gbọ ohun tí ó ṣẹlẹ pé a fi ipá bá Dina oṃòbìnrin òun ní ògo jẹ, ṣùgbón àwọn oṃọ rẹ wà nínú pápá níbi tí wọn ti n daran nítorí náà ó mú sùúrù tí tí wọn fi dé.

⁶ Hamori baba Şekemu sì jáde wá láti bá Jakọbu sọrọ. ⁷ Àwọn oṃọ Jakọbu sì ti oko dé, wọn sì gbọ ohun tí ó ṣẹlẹ inú wọn sì bàjẹ, ó sì n bí wọn nínú gidigidi, nítorí tí ó ṣe ohun búburú ní Israẹli, ní ti ó

33:19 Jo 24.32; Jh 4.5. * **33:20** tí ó tùmọ sí, Olorun Israẹli

bá ọmọ̀bìnrin ọmọ̀ Jakọbu lẹ̀pọ̀—irú ohun tí kò yẹ kí ó ẹ̀lẹ̀ rára.

⁸ Hamori sì bá wọn sọ̀rọ̀ pé, “Ọkàn ọmọ̀ mi Ẹkemu fà sí ọmọ̀ rẹ. Jọwọ̀ fi fún un gégé bí aya. ⁹ Ẹ jẹ́ kí a máa ẹ̀ igbéyàwó láàrín ara wa, kí àwọn ọmọ̀ yín kó máa fẹ́ àwọn ọmọ̀ wa. ¹⁰ Ẹ lẹ̀ máa gbé láàrín wa, ibikíbi tí ó bá tẹ́ yín lórùn láàrín wa ni ẹ̀ lẹ̀ gbé, ẹ máa ẹ̀ òwò yín kí ẹ̀ sì kó ọ̀rọ̀ jọ fún ara yín.”

¹¹ Ẹkemu sì wí fún baba àti arákùnrin Dina pé, “Ẹ jọwọ̀, ẹ̀ jẹ́ kí n rí ojúrere yín, èmi yóò sì fún yín ní ohunkóhun tí ẹ̀yin bá fẹ́ gbà. ¹² Iyekíye tí owó orí rẹ̀ bá jẹ́ àti ẹ̀bùn gbogbo tí ẹ̀ bá fẹ́, bí ó ti wù kí ó pọ̀ tó, èmi yóò san án, kí ẹ̀ sá à jẹ́ kí n fi ọmọ̀ náà ẹ̀ aya.”

¹³ Àwọn ọmọ̀ Jakọbu sì fi ẹ̀tàn dá Ẹkemu àti Hamori baba rẹ̀ lóhùn, wọn sì wí pé, nítorí tí ó ti ba ògo Dina ará̀bìnrin wọn jẹ́. ¹⁴ Wọn wí fún wọn pé, “Àwa kò le ẹ̀ ǹnkan yí láti fi ará̀bìnrin wa fún aláìkọ̀là, nítorí àbùkù ni ẹ̀yí yóò jẹ́ fún wa. ¹⁵ Àwa yóò fi ara mọ̀ ọ̀n bí ẹ̀yin yóò bá gbà láti dàbí i tiwa, wí pé ẹ̀yin pẹ̀lú yóò kọ̀ gbogbo ọ̀kùnrin yín ní ilà. ¹⁶ Nígbà náà ni àwa yóò le máa fún yín ní ọmọ̀ wa, tí àwa náà yóò máa fẹ́ ẹ̀ yín. A ó máa gbé láàrín yín, a ó sì di ara kan pẹ̀lú yín. ¹⁷ Ẹ̀gbọ̀n bí ẹ̀yin bá kọ̀ láti kọ̀là, àwa yóò mú ará̀bìnrin wa, á ó sì máa lọ.”

¹⁸ Àbá náà sì dùn mọ̀ Hamori àti Ẹkemu ọmọ̀ rẹ. ¹⁹ Ọ̀dọ̀mọ̀kùnrin náà, ẹ̀ni tí ó jẹ́ ẹ̀ni iyí jùlọ̀ ní ilẹ̀ baba rẹ̀, kò jáfara láti ẹ̀ ohun tí wọn wí. Nítorí tí ó fẹ̀ràn ọmọ̀bìnrin Jakọbu. ²⁰ Hamori àti Ẹkemu ọmọ̀ rẹ̀ sì wá sí ẹ̀nu ibodè ilú náà wọn sì bá àwọn ará ilú náà sọ̀rọ̀. ²¹ Wí pé, “Íwà àwọn ọ̀kùnrin wọ̀nyí dára, ẹ̀ jẹ́ kí wọn máa gbé ní àárín wa, kí wọn sì máa sòwò, ilẹ̀ kúkú wà rẹ̀pẹ̀tẹ̀ tó gba ààyè dárádára. A lẹ̀ fẹ́ àwọn

omọ wọn, ki wọn sì fẹ tiwa pẹlú. ²² Sùgbọn kín ní kan ni a lè ẹ kí wọn tó gbà láti gbé pẹlú wa, iyẹn sì ni pé àwọn ọkùnrin wa yóò kọlà bí i tiwọn. ²³ Ẹ bí àwọn ẹran wọn àti ẹrú wọn àti àwọn ohun ọ̀sìn wọn ni yóò di tiwa bí a bá lè gbà bẹ̀ẹ̀, wọn yóò sì máa gbé ni àárín wa.”

²⁴ Gbogbo àwọn ọkùnrin tí ń jáde ní ẹnu-bodè ilú náà sì gbọ̀ ti Hamori àti Ẹkemu omọ rẹ̀. Gbogbo ọkùnrin ilú náà sì kọ̀là.

²⁵ Lẹ̀yìn ọjọ̀ kẹta, nígbà tí gbogbo wọn sì wà nínú ìrora. Àwọn omọ Jakọbu méjì, Simeoni àti Lefi tí ó jẹ ẹgbọn fún Dina, sì mú idà wọn pẹlú ìgboyà, wọn sì pa gbogbo ọkùnrin ilú náà. ²⁶ Wọn sì fi idà pa Hamori àti Ẹkemu omọ rẹ̀, wọn mú Dina kúrò ní ilé wọn, wọn sì jáde. ²⁷ Àwọn omọ Jakọbu sì wọlé àwọn tí a pa, wọn sì kó ẹrú ilú tí a ti ba ògo arábirin wọn jẹ. ²⁸ Wọn kó màlúù wọn àti agbo ẹran wọn àti kẹ́tẹ́kẹ́tẹ́, àti ohun gbogbo tí ó wà nínú ilú àti ní oko. ²⁹ Gbogbo ọ̀rọ̀ wọn, gbogbo obìnrin ilú àti àwọn omọ wẹ́rẹ́ pátápátá ni wọn kó. Wọn sì kó gbogbo ohun tí ó wà nínú ilé wọn bí ìkógun.

³⁰ Nígbà náà ni Jakọbu wí fún Simeoni àti Lefi wí pé, “Ẹyin ti kó ìyọnu bá mi nípa síso mí di olóòórùn láàrín ará Kenaani àti Peresi, tí ó ń gbé ilẹ̀ yìi. Àwa kò pọ̀, bí wọn bá wá parapọ̀ sígun sí wa, gbogbo wa pátápátá ni wọn yóò parun.”

³¹ Sùgbọn wọn dáhùn pé, “Njẹ̀ ó yẹ kí ó ẹ arábirin wa bí panşágà?”

35

Jakọbu padà sí Beteli

¹ Nígbà náà ni Ọlọrun wí fún Jakọbu pé, “Gòkè lọ sí Beteli kí o sì tẹ̀dọ̀ síbẹ̀, kí ó mọ̀ pẹ̀pẹ̀ níbẹ̀ fún Ọlọrun tó farahàn ọ̀ nígbà tí o ń sálo kúrò níwájú Esau arákùnrin rẹ̀.”

² Nítorí náà, Jakọbu wí fún gbogbo ará ilẹ̀ rẹ̀ pé, “È mú gbogbo àjẹ̀jì òrìṣà tí ó wà lẹ̀dọ̀ yín kúrò, kí ẹ̀ ya ara yín sí mímọ̀, kí ẹ̀ sì pààrọ̀ aṣọ̀ yín. ³ Nígbà náà ni kí ẹ̀ wá, kí ẹ̀ jẹ́ kí a lọ sí Beteli, níbi tí n ọ̀ tí mọ̀ pẹ̀pẹ̀ fún Ọlọrun, tí ó dá mi lóhùn ní ọ̀jọ̀ ìpọ̀njú mi tí ó sì ti ń pẹ̀lú mi níbi gbogbo tí mo ń lọ.” ⁴ Bẹ̀ẹ̀ ni wọ̀n fún Jakọbu ní gbogbo àjẹ̀jì òrìṣà tí ó wà lẹ̀wọ̀ wọ̀n, àti yetí etí wọ̀n, Jakọbu sì bo gbogbo wọ̀n mọ̀lẹ̀ sáábẹ̀ igi óákù ní Şekemu. ⁵ Wọ̀n sì bẹ̀rẹ̀ ìrìnàjò wọ̀n. Ìbẹ̀rù Ọlọrun sì ń bẹ̀ lára gbogbo ilú tí ó yí wọ̀n ká, wọ̀n kò sì lẹ̀pa àwọ̀n ọ̀mọ̀ Jakọbu.

⁶ Jakọbu àti gbogbo àwọ̀n tí ó wà pẹ̀lú rẹ̀ sì dé sí Lusi (tí o túmọ̀ sí Beteli) tí ó wà ní ilẹ̀ Kenaani. ⁷ Níbẹ̀ ni ó sì mọ̀ pẹ̀pẹ̀ kan tí ó pè ní El-Beteli,* nítorí níbẹ̀ ni Ọlọrun tí gbé fi ara hàn án nígbà tí ó ń sálo fún arákùnrin rẹ̀.

⁸ Kò pẹ̀ lẹ̀yìn èyí ni Debora, olùtọ̀jú Rebeka kú, a sì sin ín sáábẹ̀ igi óákù ní ìsàlẹ̀ Beteli. Nítorí náà a sọ ọ̀ ní Aloni-Bakuti.

⁹ Lẹ̀yìn tí Jakọbu padà dé láti Padani-Aramu, Ọlọrun tún fi ara hàn án, ó sì sùre fún un. ¹⁰ Ọlọrun sì wí fun un pé, “Jakọbu ni orúkọ rẹ̀, a kì yòò pè ọ̀ ní Jakọbu† mọ̀; bí kò ṣe Israẹli.‡” Nítorí náà, ó sọ orúkọ rẹ̀ ní Israẹli.

35:1 Gẹ̀ 28.11-17. * **35:7** El-Betelítí ó túmọ̀ sí Ọlọrun Beteli
 † **35:10** Jakọbu tí ó túmọ̀ sí, ajinnilésẹ̀ ‡ **35:10** Israẹli tí ó túmọ̀ sí, ẹ̀ni tí ó bá Ọlọrun jìjàkadì.

11 Olọrun sì wí fún un pé, “Èmi ni Olọrun alágbára, El-Şaddai; máa bí sí i, kí o sì máa pọ sí i. Orílẹ̀-èdè àti ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ orílẹ̀-èdè ni yóò ti ọ̀dọ̀ rẹ̀ wá, àwọn ọ̀ba yóò sì jáde wá láti ara rẹ̀. 12 Gbogbo ilẹ̀ tí mo fi fún Abrahamu àti Isaaki ni èmi yóò fún ọ̀ pẹ̀lú, àti fún àwọn ìran rẹ̀ tí ó ń bọ̀ lẹ̀yìn.” 13 Nígba nàà ni Olọrun gòkè lọ kúrò ní ibi tí ó ti ń bá a sọ̀rọ̀.

14 Jakọbu sì fi òkúta ẹ̀ ọ̀wọ̀n kan sí ibi tí Olọrun ti bá a sọ̀rọ̀, ó sì ta ọ̀rẹ̀ ohun mímu sí orí rẹ̀, ó sì da òróró olifi sí orí rẹ̀ pẹ̀lú. 15 Jakọbu sì pe orúkọ ibi tí Olọrun ti bá a sọ̀rọ̀ ní Beteli.

Ikú Rakeli àti Isaaki

16 Nígba nàà ni wọ̀n ń tẹ̀síwájú nínú ìrìnàjò wọ̀n láti Beteli. Nígba tí ó sì ku díẹ̀ kí wọ̀n dé Efrata, Rakeli bèrẹ̀ sí ní rọ̀bí, ó sì ní ìdààmú púpọ̀. 17 Bí ó sì ti ń rọ̀bí pẹ̀lú ìrora yìí, agbẹ̀bí wí fún un pé, “Má bèrù nítorí ọ̀mọ̀kùnrin mìíràn ni ó ń bọ̀ yìí.” 18 Bí o sì ti fẹ̀ gbé èmí mì, torí pé ó ń kú lọ, ó pe ọ̀mọ̀ rẹ̀ nàà ní Bene-Oni, ọ̀mọ̀ ìpọ̀njú. Şùgbọ̀n Jakọbu sọ ọ̀mọ̀ nàà ní Benjamini, ọ̀mọ̀ oókan àyà mì.

19 Báyií ni Rakeli kú, a sì sin ín sí ọ̀nà Efrata (ti o túmọ̀ sí, Bẹ̀tìlẹ̀hemu). 20 Jakọbu sì mọ ọ̀wọ̀n kan sí ibojì rẹ̀, ọ̀wọ̀n nàà sì tọ̀ka sí ojú ibojì Rakeli tí tí di òní.

21 Israẹli sì ń bá ìrìnàjò rẹ̀ lọ, ó sì pa àgọ̀ rẹ̀ sí Migida-Ederi, ilẹ̀ ìşọ̀ Ederi. 22 Nígba tí Israẹli sì ń gbé ní ibẹ̀, Reubeni wọ̀lé tọ̀ Biliha, àlẹ̀ baba rẹ̀ lọ, ó sì bá a lọ̀pọ̀, Israẹli sì gbọ̀ ọ̀rọ̀ nàà.

Jakọbu sì bí ọ̀mọ̀kùnrin méjìlá.

- 23 Àwọn ọmọ Lea,
Reubeni tí í ẹ̀ àkọ́bí Jakọ́bu,
Simeoni, Lefi, Juda, Isakari àti Sebuluni.
- 24 Àwọn ọmọ Rakeli:
Josefu àti Benjamini.
- 25 Àwọn ọmọ Biliha ìránṣẹ̀bìnrin Rakeli:
Dani àti Naftali.
- 26 Àwọn ọmọ Silipa ìránṣẹ̀bìnrin Lea:
Gadi àti Aṣeri.

Àwọn wònyí ni ọmọ tí Jakọ́bu bí ní Padani-Aramu.

27 Jakọ́bu sì padà dé ilé lódò Isaaki baba rẹ̀ ni Mamre nítòsì í Kiriati-Arba (ti o túmọ̀ sí Hebroni). Níbi tí Abrahamu àti Isaaki gbé. 28 Ẹ̀ni ọ̀gọ̀sàn-án ọ̀dún ni Isaaki. 29 Isaaki sì kú láìpẹ̀ lẹ̀yìn ìpadàbọ̀ Jakọ́bu, a sì sin ìn pẹ̀lú àwọn ènìyàn rẹ̀ ní ojọ̀ ogbó rẹ̀. Esau àti Jakọ́bu ọmọ̀ rẹ̀ sì sin ìn.

36

Àwọn ìránṣẹ̀ Esau

1 Wònyí ni ìran Esau, ẹ̀ni tí a ní pè ní Edomu.

2 Nínú àwọn ọmọ̀bìnrin Kenaani ni Esau ti fẹ̀ àwọn iyàwó rẹ̀: Adah ọmọ̀bìnrin Eloni ará Hiti àti Oholibama, ọmọ̀bìnrin Ana, ọmọ̀ ọmọ̀ Sibeoni ará Hifi. 3 Ó sì tún fẹ̀ Basemati ọmọ̀ Iṣmaeli ará bìnrin Nebaioti.

⁴ Adah bí Elifasi fún Esau, Basemati sì bí Reueli,
⁵ Oholibama pèlú sì bí Jeuṣi, Jalamu, àti Kora.
 Àwọn wònyí ni ọmọ tí Esau bí ní Kenaani.

⁶ Esau sì mú àwọn aya rẹ, àwọn ọmọkùnrin rẹ, àwọn ọmọ̀bìnrin rẹ àti gbogbo àwọn ará ilẹ̀ rẹ, àwọn ohun ọ̀sìn rẹ àti àwọn ẹran ọ̀sìn mìíràn àti gbogbo ohun ìní mìíràn tí ó ní, ni Kenaani, ó sì kó lọ sí ilẹ̀ mìíràn, jìnà sí ibi tí Jakọbu arákùnrin rẹ wà. ⁷ Ohun ìní wọn pọ̀ ju èyí tí àwọn méjèèjì lè máa gbé ní ojú kan lọ. Ilẹ̀ tí wọn wà kò le gba àwọn méjèèjì nítorí àwọn ohun ọ̀sìn wọn. ⁸ Báýìí ni Esau (tí a tún mọ̀ sí Edomu) tẹ̀dọ̀ sí àwọn orílẹ̀-èdè olókè tí Seiri.

⁹ Èyí ni ìran Esau baba àwọn ará Edomu ní àwọn orílẹ̀-èdè olókè Seiri.

¹⁰ Wònyí ni orúkọ àwọn ọmọ Esau:
 Elifasi ọmọ Adah aya Esau àti Reueli, ọmọ Basemati tí í ẹ̀ aya Esau pèlú.

¹¹ Àwọn ọmọ Elifasi ni ìwònyí:
 Temani, Omari, Sefi, Gatamu, àti Kenasi.

¹² Elifasi ọmọ Esau sì tún ní àlẹ̀ tí a n pè ní Timna pèlú, òun ló bí Amaleki fún un.
 Wònyí ni àwọn ọmọ ọmọ Adah aya Esau.

¹³ Àwọn ọmọ Reueli:
 Nahati, Sera, Şamma àti Missa. Àwọn ni ọmọ ọmọ Basemati aya Esau.

¹⁴ Wònyí ni àwọn ọmọ Oholibama ọmọ̀bìnrin Ana ọmọ ọmọ Sibeoni: tí ó bí fún Esau:
 Jeuṣi, Jalamu àti Kora.

¹⁵ Àwọn wònyí ni olórí nínú àwọn ọmọ

Esau:

àwọn ọmọ Elifasi, àkóbí Esau,
Temani, Omari, Sefi, Kenasi, ¹⁶ Kora, Gatamu
àti Amaleki. Àwọn wònyí ló jẹ olórí ìdílẹ tí ó
ti ọdọ Elifasi ní Edomu wá, wọn jẹ ọmọ ọmọ
Adah.

¹⁷ Wònyí sì ni àwọn ọmọ Esau, ọmọ Rueli:
Nahati olórí, Sera olórí, Şamma olórí, Missa
olórí. Àwọn wònyí ló jẹ olórí ìdílẹ tí ó ti ọdọ
Reueli jáde ní Edomu. Ọmọ ọmọ Basemati
aya Esau ni wọn jẹ.

¹⁸ Àwọn ọmọ Oholibama aya Esau:
Jeusi, Jalamu, àti Kora, àwọn wònyí ló jẹ olórí
ìdílẹ tí ó ti ọdọ Oholibama ọmọ Ana, iyàwó
Esau wá.

¹⁹ Àwọn wònyí ni ọmọ Esau (ti o tùmọ sí
Edomu). Àwọn wònyí ni olórí wọn.

²⁰ Wònyí ni àwọn ọmọ Seiri ará Hori tí ó n gbé ní
ilẹ nàà:
Lotani, Şobali, Sibeoni, Ana, ²¹ Dişoni, Eseri, àti
Dişani, àwọn wònyí olórí èniyàn Hori, àwọn
ọmọ Seiri ni ilẹ Edomu.

²² Àwọn ọmọ Lotani:
Hori àti Homamu: Timna sì ni arábìnrin
Lotani.

²³ Àwọn ọmọ Şobali:
Alifani, Manahati, Ebali, Şefo àti Onamu.

²⁴ Àwọn ọmọ Sibeoni:
Aiah àti Ana. Èyí ni Ana tí ó rí ìsun omi
gbígbóná ní inú aginjù bí ó ti n da àwọn
kétékété Şebeoni baba rẹ.

- 25 Wònyí ni àwọn ọmọ Ana:
 Diṣoni àti Oholibama ọmọ̀bìnrin Ana.
- 26 Àwọn ọmọ Diṣoni ni:
 Hemdani, Eṣbani, Itrani àti Kerani.
- 27 Àwọn ọmọ Eseri:
 Bilhani, Saafani àti Akani.
- 28 Àwọn ọmọ Diṣani ni:
 Usi àti Arani.
- 29 Àwọn wònyí ni olórí ìdílé Hori:
 Lotani, Şobali, Sibeoni, Ana, ³⁰ Diṣoni Eseri, àti
 Diṣani.
 Àwọn ni olórí ìdílé àwọn ará Hori gégé bí
 ipín wọn ní ilẹ̀ Seiri.

Àwọn aláṣe Edomu

- ³¹ Àwọn wònyí ni ọ̀ba tí ó jẹ ní Edomu kí ó
 tó dì pé ọ̀ba kankan jẹ lórí Israẹli:
- 32 Bela ọmọ Beori jẹ ní Edomu. Orúkọ ilú rẹ̀ ni
 Dinhaba.
- 33 Nígba tí Bela kú, Jobabu ọmọ Sera ti Bosra sì jẹ
 ọ̀ba ní ipò rẹ̀.
- 34 Nígba tí Jobabu kú, Huşamu láti ilẹ̀ Temani sì jẹ
 ọ̀ba ní ipò rẹ̀.
- 35 Nígba tí Huşamu kú, Hadadi ọmọ Bedadi tí ó
 kọ̀lu Midiani ní ìgbé Moabu, ó sì jẹ ọ̀ba ní ipò
 rẹ̀. Orúkọ ilú rẹ̀ ni Afti.
- 36 Nígba tí Hadadi sì kú, Samla láti Masreka, ó sì
 jẹ ọ̀ba ní ipò rẹ̀.
- 37 Samla sì kú, Saulu ti Rehoboti, létí odò sì jẹ ọ̀ba
 ní ipò rẹ̀.
- 38 Nígba tí Saulu kú, Baali-Hanani ọmọ Akbori jẹ
 ọ̀ba ní ipò rẹ̀.

39 Nígba tí Baali-Hanani ọmọ Akbori kú, Hadadi ni ó jẹ ọba ní ipò rẹ. Orúko ilú rẹ ni Pau, orúko iyàwó sì ni Mehetabeeli ọmọbinrin Matiredi, ọmọbinrin Mesahabu.

40 Àwọn wọnyí ni orúko àwọn baálẹ tí ó ti ọdọ Esau jáde wá, ní orúko idílé wọn, bí ipínlẹ wọn ti rí:

baálẹ Timna, baálẹ Alfa, baálẹ Jeteti.

41 Baálẹ Oholibama, baálẹ Ela, baálẹ Pinoni,

42 baálẹ Kenasi, baálẹ Temani, baálẹ Mibsari,

43 Magdieli, àti Iramu.

Àwọn wọnyí ni baálẹ Edomu, gégé bí wọn ti tẹdó sí ilẹ tí wọn gbà.

Èyí ni Esau baba àwọn ará Edomu.

37

Àlá Josefu

1 Jakọbu sì gbé ilẹ Kenaani ní ibi ti baba rẹ ti gbé.

2 Èyí ni àwọn ìtàn Jakọbu.

Nígba tí Josefu di ọmọ ọdún mètàdínlógún, ó n sọ agbo eran pẹlú àwọn arákùnrin rẹ, àwọn ọmọ Biliha àti Silipa aya baba rẹ Josefu sì n rọyìn àwọn aburú tí wọn n ẹ fún baba wọn.

3 Israẹli sì fẹràn Josefu ju gbogbo àwọn ọmọ rẹ tókù lọ, nítorí ní ọjọ ogbó rẹ ni ó bí i. O sì dá aṣọ aláràbarà tí ó kún fún onírúurú ọnà lára fún un.

4 Nígba tí àwọn arákùnrin rẹ rí i pé baba àwọn fẹràn

rẹ ju gbogbo wọn lọ, wọn kórííra rẹ, wọn sì n fi ẹtanú bá a gbé, kò sì sí àlàáfíà láàrín wọn.

⁵ Josefu lá àlá kan, nígbà tí ó sì sọ fún àwọn arákùnrin rẹ, wọn túbọ kórííra rẹ sí i. ⁶ O wí fún wọn pé, “È fetí sí àlá tí mo lá, ⁷ sá à wò ó, àwa n yí ití ọkà nínú oko, ó sì ẹ ití ọkà tẹmi sì dide dúrọ sánşán, àwọn ití ọkà tiyín sì dúrọ yí ití tẹmi ká, wọn sì n foríbalẹ fún un.”

⁸ Àwọn arákùnrin rẹ wí fún un pé, “Ìwo n gbèrò àti je ọba lé wa lóri bí? Tàbí ìwo ó ẹ olóri wa nítòótó?” Wọn sì túbọ kórííra rẹ sí i, nítorí àlá rẹ àti nítorí ohun tí ó wí.

⁹ O sì tún lá àlá mìíràn, ó sì tún sọ ọ fún àwọn arákùnrin rẹ. Ó wí pé, ẹ tẹtí sí mi, “Mo tún lá àlá mìíràn, wò ó, oòrùn, oşùpá àti ìràwọ mọkànlá n foríbalẹ fún mi.”

¹⁰ Nígbà tí ó sọ fún baba rẹ àti àwọn arákùnrin rẹ pẹlú, baba rẹ bá a wí pé, “Irú àlá wo ni ìwo lá yí? Ẹ iyá rẹ, pẹlú èmi àti àwọn ẹgbọn rẹ yóò wá foríbalẹ níwájú rẹ ni?” ¹¹ Àwọn arákùnrin rẹ sì n ẹ ìlara rẹ şùgbọn baba rẹ pa ọrọ náà mọ lọkàn rẹ.

Àwọn arákùnrin Josefu tà á

¹² Àwọn arákùnrin rẹ sì da ẹran baba wọn lọ sí Şekemu. ¹³ Israẹli sì wí fún Josefu pé, “Şé o mọ pé, àwọn arákùnrin rẹ n da ẹran ní Şekemu, wá, jẹ kí n rán ọ sí wọn.”

Josefu sì dáhùn pé, “Èmi nìyí.”

¹⁴ O sì wí fún un pé, “Lọ wò bí àwọn arákùnrin rẹ àti àwọn agbo ẹran bá wà ní àlàáfíà, kí o sì wá jíşẹ fún mi.” Ó sì rán Josefu lọ láti àfonífoji Hebroni.

Nígbà tí Josefu dé Şekemu, ¹⁵ ọkùnrin kan sì rí i tí ó n rìn kiri inú pápá, ó sì bì í pé, “Kín ni ò n wá?”

¹⁶ Ó sì dáhùn pé, “Àwọn arákùnrin mi ni mò n wá, nǹjẹ o mọ ibi tí wọn wà pẹlú agbo ẹran?”

¹⁷ Ọkùnrin náà dáhùn pé, “Wọn ti kúrò ní ìhín, mo gbọ tí wọn n wí pé, ‘È jẹ kí a lọ sí Dotani.’”

Josefu sì wá àwọn arákùnrin rẹ lọ, ó sì rí wọn ní tòsí Dotani. ¹⁸ Şùgbón bí wọn sì ti rí i tí n bọ lókèèrè, kí ó sì tó dé ọdọ wọn, wọn gbìmọ pọ láti pa á.

¹⁹ “Alálàá ni n bọ yìi,” ni wọn n wí fún ara wọn. ²⁰ “È wá, ẹ jẹ kí a pa á. Kí a sì ju òkú rẹ sínú kòtò, a ó sì wí pé, ẹranko búburú ni ó pa á, kí a máa wo ọnà tí àlá rẹ yóó gbà ẹ.”

²¹ Nígbà tí Reubeni gbọ èyí, ó gbìyànjú láti gbà á sílẹ ní ọwọ wọn, ó sì wí pé, “È má ẹ jẹ kí a gba ẹmí rẹ, ²² ẹ má ẹ jẹ kí a ta ẹjẹ sílẹ, ẹ má ẹ fọwọ kàn án, ẹ kúkú jù ú sínú kòtò láààyè nínú aginjù nìbí.” Reubeni sọ èyí, kí ó ba à le gbà á kúrò lọwọ wọn, kí ó sì dá a padà lọ fún baba rẹ.

²³ Nítorí náà, nígbà tí Josefu dé ọdọ àwọn arákùnrin rẹ, wọn bọ ẹwù rẹ—Èwù ọlọnà, aláràbarà tí ó wọ— ²⁴ wọn mú un, wọn sì jù ú sínú kòtò. Kòtò náà sì sọfo, kò sí omi nínú rẹ.

²⁵ Bí wọn sì ti jókòó láti jẹun, wọn gbójú sókè, wọn sì rí àwọn oníṣòwò ará Işmaeli tí wọn n wọ bọ láti Gileadi. Ìbákasẹ wọn sì ru tùràrí, ìkunra àti òjíá, wọn n lọ sí Ejibiti.

²⁶ Juda wí fún àwọn arákùnrin rẹ pé, “Èrè kí ni ó jẹ bí a bá pa arákùnrin wa tí a bo ẹjẹ rẹ mọlẹ ti ọkàn wa sì n dá wa lẹbi? ²⁷ È wá, ẹ jẹ kí a tà á fún àwọn

ará Iṣmaeli, kí àwa má sì pa á, ṣè bí àbúrò wa ni, ẹran-ara wa àti ẹjẹ wa ní i ṣe.” Àwọn arákùnrin rẹ̀ sì fi ara mọ̀ ohun tí ó sọ.

²⁸ Nítorí náà, nígbà tí àwọn oníṣòwò ara Midiani n kọ́já, àwọn arákùnrin Josefu fà á jáde láti inú kòtò, wọn sì tà á fún àwọn ará Iṣmaeli ní ogún owó wúra, wọn sì mú Josefu lọ sí ilẹ̀ Ejibiti.

²⁹ Nígbà tí Reubeni padà dé ibi kòtò tí ó sì ri pé Josefu kò sí nìbẹ̀ mọ̀, ó fa aṣọ̀ rẹ̀ ya pẹ̀lú ibànújẹ.

³⁰ Ó padà lọ sí ọ̀dọ̀ àwọn arákùnrin rẹ̀, ó sì wí pé, “Ọ̀mọ̀dékùnrin náà kò sí nìbẹ̀ mọ̀! Níbo ni ẹ̀ fẹ́ kí n wọ̀ báyíí?”

³¹ Nígbà náà ni wọn mú aṣọ̀ Josefu, wọn pa ewúré kan, wọn sì tẹ̀ aṣọ̀ náà bọ̀ inú ẹjẹ ewúré náà. ³² Wọn sì mú aṣọ̀ ọ̀lọ̀nà alárábarà náà padà sí ọ̀dọ̀ baba wọn, wọn sì wí pé, “A rí ẹ̀yí he nínú oko, yẹ ẹ̀ wò, kí o sì mọ̀ bóyá tí ọ̀mọ̀ rẹ̀ ni.”

³³ Ó sì dá a mọ̀, ó wí pé, “Háà! Aṣọ̀ ọ̀mọ̀ mi ni, ẹranko búburú tí pa á jẹ, láíṣe àní àní, ó tí fa Josefu ya pẹ̀rẹ̀pẹ̀rẹ̀.”

³⁴ Nígbà náà ni Jakọbu fa aṣọ̀ rẹ̀ ya, ó sì wọ̀ aṣọ̀ ọ̀fọ̀, ó sì ṣọ̀fọ̀ ọ̀mọ̀ rẹ̀ fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ojọ̀. ³⁵ Gbogbo àwọn ọ̀mọ̀ rẹ̀ lókùnrin, lóbinrin wá láti tù ú nínú, ṣùgbọ̀n kò gbà. Ó wí pé, “Rára, nínú ọ̀fọ̀ yíí ni èmi yòò lọ sí isà òkú lódo ọ̀mọ̀ mi.” Baba Josefu sì sọkún fún un.

³⁶ Ní gbogbo àkókò wònyí, àwọn ará Midiani ta Josefu ní Ejibiti fún Potifari, ọ̀kan nínú àwọn ìjòyè Farao, tí í ṣe olórí ẹ̀ṣọ̀.

38

Juda àti Tamari

¹ Ní àkókò nàà, Juda lọ kúrò lódò àwọn arákùnrin rẹ láti lọ dúró lódò ọkùnrin ará Adullamu kan tí ń jẹ Hira. ² Juda sì pàdé ọmọ̀bìnrin Kenaani kan nìbẹ̀ ẹni ti orúkọ rẹ ń jẹ Şua. Ó sì fi şe aya, ó sì bá a lòpọ̀; ³ ó sì lóyún, ó sì bí ọmọ̀kùnrin kan, tí ó sọ orúkọ rẹ ní Eri. ⁴ Ó sì tún lóyún, ó sì bí ọmọ̀kùnrin, ó sì sọ orúkọ rẹ ní Onani. ⁵ Ó sì tún bí ọmọ̀kùnrin m̀ìràn, ó sì pe orúkọ rẹ ní Şela. Ní Kesibu ni ó wà nígbà tí ó bí i.

⁶ Juda sì fẹ̀ aya fún Eri, àkọ́bì rẹ, orúkọ aya nàà ni Tamari. ⁷ Şùgbọ̀n Eri àkọ́bì Juda şe ènìyàn búburú níwájú OLÚWA, Ọlórún sì pa á.

⁸ Nígbà nàà ni Juda wí fún Onani, “Bá aya arákùnrin rẹ lòpọ̀, kí o şe ojúşe rẹ fun un gégé bí àbúrò ọkọ, kí ó ba à le bí ọmọ̀ fún un ní orúkọ arákùnrin rẹ.” ⁹ Şùgbọ̀n Onani mọ̀ pé àwọn ọmọ̀ nàà kì yóò jẹ̀ ti òun, nítorí nàà ni gbogbo ìgbà tí ó bá wolé tọ aya arákùnrin rẹ̀ lọ, ilẹ̀ ni ó ń da nnkan ọkùnrin rẹ̀ sí, kí ó má bá a bímọ̀ fún arákùnrin rẹ̀. ¹⁰ Ohun tí ó ń şe yí burú lójú OLÚWA, ó sì pa òun nàà pẹ̀lú.

¹¹ Nígbà nàà ni Juda wí fún Tamari, ìyàwó ọmọ̀ rẹ̀ pé, “Lọ máa gbé bí opó ní ilẹ̀ baba rẹ̀, tí tí Şela yóò fi dàgbà ó lérò pé òun nàà lè kú bí àwọn arákùnrin rẹ̀ tókù.” Nígbà nàà ni Tamari ń lọ gbé ilẹ̀ baba rẹ̀.

¹² Lẹ́yìn ìgbà pípé, ìyàwó Juda, ọmọ̀bìnrin Şua sì kú, nígbà tí ojọ̀ ọfọ̀ Juda sì pé, ó gòkè lọ sí Timna, sí ọdọ̀ àwọn tí ń bá a rẹrun àgùntàn rẹ̀, Hira ará Adullamu tí í şe ọrẹ̀ rẹ̀ sì bá a lọ.

¹³ Nígbà tí ẹnikan sọ fún Tamari pé, “Baba ọkọ̀ ọ̀ rẹ̀ wà ní ọ̀nà àjò̀ rẹ̀ sí Timna láti rẹrun àgùntàn rẹ̀.”

¹⁴ Ó bọ̀ aşọ̀ opó rẹ̀, ó sì fi ìbòjú bo ojú ara rẹ̀ kí wọn

má ba à mò ọ̀n. Ó sì jókòó sí ẹ̀nu-bodè Enaimu, ẹ̀yí tí ó wà ní ọ̀nà Timna. Nítorí ó rí i wí pé, bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé Şela ti dàgbà, síbẹ̀, a kò fi ọ̀n fún un gégé bí aya.

¹⁵ Nígba tí Juda rí i, ó rò pé panságà ni, nítorí ó ti bo ojú rẹ̀. ¹⁶ Láìmọ̀ pé, aya ọ̀mọ̀ ọ̀n ní í ẹ̀, ó yà tò ọ̀ ní ẹ̀bá ọ̀nà, ó wí pé, “Wá kí ẹ̀mi kí ó lè wọ̀lẹ̀ tò ọ̀.”

Ọ̀n sì wí pé, “Kín ni ìwọ̀ yóò fi fún mi kí ìwọ̀ kó lè wọ̀lẹ̀ tò mí.”

¹⁷ Ó sì wí pé, “Èmi yóò fi ọ̀mọ̀ ewúré kan ránsẹ̀ sí ọ̀ láti inú agbo ẹ̀ran.”

Obìnrin náà sì dáhùn pé, “Şé ìwọ̀ yóò fún mi ní ohun kan gégé bí ẹ̀rí tí tí ìwọ̀ yóò fi fi ránsẹ̀?”

¹⁸ Juda sì bi í pé, “Èrí wo ni kí n fún ọ̀?”

Ó sì dáhùn pé, “Èdìdì idámọ̀ okùn àti ọ̀pá itilẹ̀ rẹ̀ ti n bẹ̀ ní ọ̀wọ̀ rẹ̀.” Ó sì kó wọ̀n fún un, ó sì sùn tí í, obìnrin náà sì lóyún nípasẹ̀ rẹ̀. ¹⁹ Lẹ̀yìn igbà tí ó lọ, ó bọ̀ ibòjú ojú rẹ̀, ó sì tún wọ̀ aṣọ̀ opó rẹ̀ padà.

²⁰ Juda sì rán ọ̀mọ̀ ewúré náà láti ọ̀wọ̀ ọ̀rẹ̀ rẹ̀, ará Adullamu náà lọ láti gba ọ̀go n ni wá lówọ̀ obìnrin náà. Şùgbọ̀n wọ̀n kò bá obìnrin náà níbẹ̀. ²¹ Ó béèrè lówọ̀ àwọ̀n ẹ̀niyàn àdúgbò náà pé, “Níbo ni alágbèrè ojúbọ̀ ọ̀rìṣà tí ó wà ní etí ọ̀nà Enaimu wà?”

Wọ̀n sì dá a lóhùn pé, “Kò sí alágbèrè ojúbọ̀ ọ̀rìṣà kankan níbí.”

²² Ó sì padà lọ sọ̀dọ̀ Juda ó wí fún un pé, “Èmi kò rí i, à ti pé àwọ̀n aláduúgbò ibẹ̀ sọ̀ pé kò sí alágbèrè ojúbọ̀ ọ̀rìṣà kankan níbẹ̀.”

²³ Nígba náà ni Juda wí pé, “Jẹ́ kí ó máa kó àwọ̀n ohun tí ó wà lówọ̀ rẹ̀ lọ bí kò ẹ̀ bẹ̀ẹ̀ a ó dí ẹ̀lẹ̀yà. Mo sá à fi ọ̀mọ̀ ewúré ránsẹ̀ sí i, şùgbọ̀n ìwọ̀ kò rí ọ̀n.”

²⁴ Lẹ̀yìn nìkan bí oşù mẹ̀ta, wọ̀n sọ̀ fún Juda pé, “Tamari aya ọ̀mọ̀ rẹ̀ ẹ̀ àgbèrè, ó sì ti lóyún.”

Juda sì wí pé, “È mú un jáde, kí ẹ̀ sì dá iná sun ún.”

²⁵ Bí wọn sì ti n mú un jáde, ó ránṣẹ́ sí baba ọkọ rẹ̀ pé, “Ọkùnrin tí ó ni àwọn nṅkan wònyí ni ó fún mi lóyún. Wò ó, bóyá o lè mọ ẹni tí ó ni èdìdì ìdámọ̀, okùn àti ọpá ìtìlẹ̀ wònyí.”

²⁶ Juda sì dá wọn mọ̀, ó sì wí pé, “O ẹ̀ olódodo jù mí lọ, níwòntì ìgbà tí n kò fi fún Ẹ̀sela ọmọ mi.” Kò sì bá a lẹ̀pọ̀ mọ̀ láti ọjó náà.

²⁷ Nígbà tí àsìkò ìbímọ̀ rẹ̀ tó. Ìbejì ọkùnrin ni ó bí.

²⁸ Bí ó sì ti n bímọ̀, ọkan nínú àwọn ọmọ náà na ọwọ̀ jáde; agbẹ̀bí sì so okùn ọ̀dòdò mọ̀ ọmọ náà ní ọrùn ọwọ̀. Ó sì wí pé, “Èyí ni o kọkọ jáde.” ²⁹ Ẹ̀sẹ̀gbọ̀n nígbà tí ó fa ọwọ̀ rẹ̀ padà, èkejì rẹ̀ jáde. Tamari sì wí pé, “Níbo ni ìwọ̀ ti wá?” Ó sì pe orúkọ rẹ̀ ní Peresi.

³⁰ Nígbà náà ni èkejì tí a ti so okùn olódòdò mọ̀ lẹ̀rùn ọwọ̀ jáde, wọn sì pe orúkọ rẹ̀ ni Sera.

39

Josefu àti aya Potifari

¹ Nígbà tí wọn mú Josefu dé Ejibiti, Potifari, ará Ejibiti tí i ẹ̀ ọkan nínú àwọn ìyòyè Farao. Òun ni olórí àwọn ọmọ-ogun Farao. Ó ra Josefu lẹ̀wọ̀ àwọn ará Iṣmaeli tí wọn mú un lọ síbẹ̀.

² OLÚWA sì wà pẹ̀lú Josefu, ó sì bùkún un, ó sì n gbé ní ilé ọ̀gá rẹ̀ ará Ejibiti. ³ Nígbà tí ọ̀gá rẹ̀ rí i pé OLÚWA wà pẹ̀lú rẹ̀, àti pé OLÚWA jẹ́ kí ó máa ẹ̀ àṣeyọ̀rì nínú ohun gbogbo tí ó dáwọ̀ rẹ̀ lé.

⁴ Josefu sì rí ojúrere Potifari, ó sì di aṣojú rẹ̀, Potifari fi Josefu ẹ̀ olórí ilé rẹ̀ àti ohun gbogbo tí ó ní. ⁵ Láti ìgbà tí ó ti fi Josefu jẹ́ olórí ilé rẹ̀ àti ohun ìní rẹ̀

gbogbo, ni Ọlọrun ti bèrè sí ní bùkún àwọn ará Ejibiti nítorí Josefu. Ìbùkún OLÚWA wà lórí gbogbo ohun tí Potifari ní, nílẹ̀ àti lóko. ⁶ Ó sì fi Josefu ṣe àkóso gbogbo ohun tí ó ní. Kò sì ṣe ìyọnu lórí ohunkóhun mọ̀ àyàfi nípa oúnjẹ tí ó n jẹ̀ láti ìgbà tí ó ti fi Josefu ṣe àkóso ilé e rẹ̀.

Josefu sì jẹ̀ aṣẹ̀wà ọ̀kúnrin ní idúró àti ìrísí rẹ̀, ⁷ lẹ́yìn ìgbà díẹ̀, aya rẹ̀ ṣe àkíyèsí Josefu, ó sì wí fún un pé, “Wá bá mi lòpò!”

⁸ Şùgbọ̀n Josefu kò, ó sì wí fún aya ọ̀gá rẹ̀ pé, “Kíyèsí, Olúwa mi kò fi ohunkóhun dù mi nínú ilé yìí, gbogbo ohun ìní rẹ̀ ni ó fi lé mi lọ̀wọ̀. ⁹ Kò sí ẹnì tí ó jù mi lọ̀ nínú ilé yìí, ọ̀gá mi kò fi ohunkóhun dù mi àyàfi iwọ̀, tí í ṣe aya rẹ̀. Báwo ni mo ṣe lè ṣe ohun búburú yìí, kí n sì ṣe sí Ọlọrun?” ¹⁰ Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé gbogbo ìgbà ni ó n tẹ̀numọ̀ èyí fún Josefu, Josefu kò láti bá a lòpò. Ó tilẹ̀ kò láti máa dúró ni ibi tí ó bá wà.

¹¹ Ní ọ̀jọ̀ kan, Josefu lọ̀ sínú ilé láti ṣe iṣẹ̀, kò sì sí èyíkéyìí nínú àwọn ìránṣẹ̀ ní tòsí. ¹² Ó sì di aṣọ̀ Josefu mú, ó sì wí pé, “Wá bá mi lòpò!” Şùgbọ̀n Josefu fi aṣọ̀ rẹ̀ sílẹ̀ sí i lọ̀wọ̀, ó sì sá jáde.

¹³ Nígbà tí ó rí i pé ó ti fi aṣọ̀ rẹ̀ sílẹ̀ sí ọ̀un lọ̀wọ̀, ó sì ti sá jáde, ¹⁴ ó pe àwọn ìránṣẹ̀ ilé náà, ó sì wí fún wọn pé, “È wò ó, ọ̀kọ̀ ọ̀ mi mú Heberu kan wọ̀lé tọ̀ wá wá láti fi wá ṣe eḷéyà. Ó wọ̀lé tọ̀ mí wá, láti bá mi lòpò, şùgbọ̀n mo kígbẹ. ¹⁵ Nígbà tí ó gbọ̀ pé mo gbé ohùn mi sókè, tí mo sì kígbẹ, ó jọ̀wọ̀ aṣọ̀ rẹ̀ sọ̀dọ̀ mi, ó sì sá, ó bọ̀ sóde.”

¹⁶ Ó sì fi aṣọ̀ náà sọ̀dọ̀ tí tí ọ̀kọ̀ rẹ̀ fi dé. ¹⁷ Ó rò fún un pé, “Èrú ará Heberu tí o rà wá ilé láti fi wá

ṣelẹyà wá láti bá mi lòpò. ¹⁸ Sùgbọn bí mo ti kígbẹ fún ìrànṣẹwọ, ó sì sá kúrò nínú ilé.”

¹⁹ Nígba tí Potifari gbọ ọrọ aya rẹ pé báyii ni ẹrú rẹ ẹ sí aya rẹ, ó bínú gidigidi. ²⁰ Ó sì ju Josefu sí ẹwọn, níbi tí a n ju àwọn ẹlẹwọn ọba sí.

Sùgbọn, nígba tí Josefu wà nínú ẹwọn níbẹ, ²¹ OLÚWA sì wà pẹlú rẹ, ó sì Ẹánú fún un, ó sì mú kí ó rí ojúrere àwọn alábojútó ọgbà ẹwọn. ²² Nítorí náà, alábojútó ọgbà ẹlẹwọn fi Josefu ẹ alákoóso ohun gbogbo tí ó wà nínú ẹwọn, àti ohun tí wọn n ẹ níbẹ. ²³ Wọdà náà kò sì mikàn nípa gbogbo ohun tí ó fi sí abẹ àkóso Josefu, nítorí pé OLÚWA wà pẹlú Josefu, ó sì n jẹ kí ó ẹ ẹseyọrí nínú ohun gbogbo tí ó dáwólé.

40

Agbótí àti aláṣe

¹ Kò pé lẹyìn ẹyí, ni agbótí ọba àti aláṣe rẹ ẹ ọba Ejibiti, olúwa wọn. ² Farao sì bínú sí méjì nínú àwọn ìjòyè rẹ, olórí agbótí àti olórí aláṣe, ³ Ó sì fi wọn sí ìhámọ ní ilé olórí ẹṣọ, ní inú ẹwọn ibi tí Josefu pẹlú wà. ⁴ Olórí ẹṣọ sì yan Josefu láti máa ẹ ìránṣẹ wọn.

Lẹyìn ìgbà tí wọn ti wà ní ìhámọ fún ìgbà diẹ. ⁵ Ni ọkọ̀ọkan àwọn ọkùnrin méjèjè náà—olórí agbótí àti olórí aláṣe ọba Ejibiti, tí a dè sínú túbú, lá alá ní ọru kan náà, alá ọkọ̀ọkan sì ní ìtumọ tirẹ.

⁶ Nígba tí Josefu dé ọdọ wọn ní ọwúrọ ọjọ kejì, ó ẹ àkíyèsí pé, inú wọn kò dùn. ⁷ Ó sì bi àwọn ìjòyè Farao tí ó wà pẹlú rẹ nínú ìhámọ, nínú ilé olúwa rẹ léèrè pé, “Èéṣe tí ojú yín fi fàro bẹẹ ní ọní, tí inú yín kò sì dùn?”

⁸ Wọn wí pé, “Àwa méjèèjì ni a lá àlá, kò sì sí ẹnì tí yóò túmọ̀ rẹ.”

Josefu sì wí fún wọn pé, “Olọrun nìkan ni ó ni ìtumọ̀. Ẹ sọ àwọn àlá yín fún mi.”

⁹ Olórí agbọ́tí sì sọ àlá rẹ̀ fún Josefu, wí pé, “Ní ojú àlá mi, mo rí àjàrà kan (tí wọn n fí èso rẹ̀ ẹ̀ wáìnì) níwájú mi, ¹⁰ mo sì rí ẹ̀ka mẹ̀ta lórí àjàrà nàà, ó yọ ẹ̀ka tuntun, ó sì tanná, láìpé, ó bèrẹ̀ sí ní í ní èso tí ó ti pọ̀n. ¹¹ Ife Farao sì wà lẹ́wọ̀ mi, mo sì mú àwọn èso àjàrà nàà, mo sì fún un sínú ife Farao, mo sì gbé ife nàà fún Farao.”

¹² Josefu wí fún un pé, “Èyí ni ìtumọ̀ àlá rẹ̀. Ẹ̀ka mẹ̀ta nàà dúró fún ojọ̀ mẹ̀ta. ¹³ Láàrín ojọ̀ mẹ̀ta Farao yóò mú ọ̀ jáde nínú ẹ̀wọ̀n padà sí ipò rẹ̀, iwọ̀ yóò sì tún máa gbé ọ̀tí fún un, gégé bí ị̀sẹ̀ rẹ̀ àtẹ̀yìnwá. ¹⁴ Şùgbọ̀n nígbà tí ohun gbogbo bá dára fún ọ̀, rántí mi kí o sì fí àánú hàn sí mi. Dárúko mi fún Farao, kí o sì mú mi jáde kúrò ní ìhín. ¹⁵ Nítorí á jí mi gbé tà kúrò ní ilẹ̀ àwọn Heberu ni, àti pé níhìn-ín èmi kò ẹ̀ ohunkóhun tí ó fí yẹ̀ kí èmi wà ní ìhámọ̀ bí mo ti wà yìi.”

¹⁶ Nígbà tí olórí alásè rí i wí pé ìtumọ̀ tí Josefu fún àlá nàà dára, ó wí fún Josefu pé, “Èmi pẹ̀lú lá àlá, mo ru agbọ̀n oúnjẹ̀ mẹ̀ta lórí. ¹⁷ Nínú agbọ̀n tí ó wà lókè, onírúurú oúnjẹ̀ ló wà níbẹ̀ fún Farao, şùgbọ̀n àwọn ẹ̀yẹ̀ sì n ẹ̀ wọn jẹ̀ látí inú apèrẹ̀ nàà tí ó wà lórí mi.”

¹⁸ Josefu dáhùn, “Èyí ni ìtumọ̀ àlá rẹ̀. Agbọ̀n mẹ̀ta nàà túmọ̀ sí ojọ̀ mẹ̀ta. ¹⁹ Láàrín ojọ̀ mẹ̀ta, Farao yóò tú ọ̀ sílẹ̀, yóò sì bè orí rẹ̀, yóò sì gbé ara rẹ̀ kọ̀ sí orí igi. Àwọn ẹ̀yẹ̀ yóò sì jẹ̀ ara rẹ̀.”

²⁰ Ojọ kẹta sì jẹ ojọ ìbí Farao, ó sì ẹ̀ àsẹ̀ fún gbogbo àwọn ìjòyè e rẹ̀. Ó sì mú olórí agbótí àti olórí aláse jáde kúrò nínú ẹ̀wọ̀n. ²¹ Ó dá olórí agbótí padà sí ipò tí ó wà tẹ̀lẹ̀, kí ó ba à le máa fi ago lé Farao ní ọ̀wọ̀, ²² ẹ̀gbẹ̀n, ó so olórí aláse kọ̀ sórí igi, gégé bí Josefu tí sọ̀ fún wọ̀n nínú ìtumọ̀ rẹ̀ sí àlá wọ̀n.

²³ Ẹ̀gbẹ̀n, olórí agbótí kò rántí Josefu mọ̀, kò tilẹ̀ ronú nípa rẹ̀.

41

Àwọn àlá Farao

¹ Nígbà tí odindi ọ̀dún méjì sì ti kojá, Farao lá àlá: ó rí ara rẹ̀ tó dúró ní etí odò Naili. ² Nígbà náà ni màlúù méje jáde láti inú odò, wọ̀n dára láti wò, wọ̀n sì sanra, wọ̀n sì n jẹ koríko. ³ Lẹ̀yìn àwọn wọ̀nyí, ni àwọn màlúù méje mìíràn tí kò lẹ̀wà tí ó sì rù jáde wá láti inú odò Naili, wọ̀n sì dúró tí àwọn méje tí ó sanra tí ó wà ní bèbè odò náà. ⁴ Àwọn màlúù tí ó rù, tí kò sì lẹ̀wà sì gbé àwọn tí ó lẹ̀wà tí ó sanra jẹ. Nígbà náà ni Farao jí.

⁵ Ó sì tún padà sùn, ó sì lá àlá mìíràn: ó rí sírí ọ̀kà méje tí ó kún, ó yómọ, ó sì dára, ó sì jáde lára igi ọ̀kà kan soṣo. ⁶ Lẹ̀yìn wọ̀n ni sírí ọ̀kà méje mìíràn yọ, wọ̀n kò yómọ, aféfé ìlà-oòrùn ti rẹ̀ é dànù. ⁷ Àwọn sírí ọ̀kà méje tí kò yómọ (ọ̀mọ̀ rẹ̀ kò tóbi) wọ̀nyí sì gbé àwọn tí ó yómọ (ọ̀mọ̀ rẹ̀ tóbi) mì. Nígbà náà ni Farao jí lójú oorun, ó sì rí i pé àlá ni.

⁸ Ní òwúrọ̀, ọ̀kàn rẹ̀ dàrú, nítorí náà, ó ránṣẹ̀ pe gbogbo àwọn onídán àti ọ̀mọ̀ran ilẹ̀ Ejibiti. Farao

rọ àlá rẹ fún wọn, sùgbọn kò rí ọkan nínú wọn tí ó le sọ ìtumọ àlá nàà fún un.

⁹ Nígba nàà ni olórí agbótí wí fún Farao pé, “Lónìí ni mo rántí ẹṣẹ mi. ¹⁰ Nígba kan tí Farao bínú sí àwọn ìránṣẹ rẹ, tí ó sì fi èmi àti olórí aláṣe sínú ẹwọn ní ilẹ olórí ẹṣọ. ¹¹ Okọ̀ọkan wa lá àlá, àlá kọ̀ọkan sì ní ìtumọ tirẹ. ¹² Omọkùnrin ará Heberu kan tí ó jẹ ìránṣẹ olórí ẹṣọ wà níbẹ pẹlú wa. A rọ àwọn àlá wa fún un, ó sì túmọ wọn fún wa, ó sọ ìtumọ àlá ẹnikọ̀ọkan fún un. ¹³ Bí ó sì ti túmọ àlá wọnyí nàà ni ohun gbogbo rí. A dá mi padà sí ipò mi, a sì so ọkùnrin kejì kọ sórí ọwọn.”

¹⁴ Nítorí nàà Farao ránṣẹ pe Josefu, wọn sì mú un wá kíakíá láti inú ihámọ. Nígba tí ó fá irun rẹ, tí ó sì pààrọ aṣọ rẹ, ó wá síwájú Farao.

¹⁵ Farao wí fún Josefu, “Mo lá àlá kan, kò sì sí ẹni tí o le è túmọ rẹ. Sùgbọn mo ti gbọ nípa rẹ pé bí o bá ti gbọ àlá, o le è túmọ rẹ.”

¹⁶ Josefu dá Farao ní ohùn pé, “Kì í ṣe agbára mi, sùgbọn, Ọlọrun ni yòò fi ìdáhùn àlàáfíà fún Farao ní ìtumọ àlá nàà.”

¹⁷ Nígba nàà ni Farao wí fún Josefu pé, “Ní inú àlá mi, mo dúró ni etí bèbè odò Naili, ¹⁸ sì kiyèsi i, màlúù méje tí ó sanra tí o sì lẹwà jáde wá, wọn sì n jẹ koríko ní tòsí ibẹ. ¹⁹ Lẹyìn wọn, màlúù méje miiran jáde wá, wọn rù hángógó, wọn kò sì lẹwà tó bẹẹ tí n kò tí ì rí irú màlúù tí ó ṣe àlẹwà tó bẹẹ rí ní ilẹ Ejibiti. ²⁰ Àwọn màlúù tí ó rù tí kò sì lẹwà sì jẹ àwọn màlúù tí ó sanra tí ó kọ jáde nínú odò. ²¹ Sùgbọn lẹyìn ìgbà tí wọn jẹ wọn tan, kò sì ẹni tí ó le mò pé wọn jẹ ohunkóhun, nítorí wọn kò sanra sí i, wọn sì bùrẹwà síbẹ. Nígba nàà ni mo tají.

22 “Ní ojú àlá mi, mo tún rí sírí ọkà méje tí ó yó ọmọ tí ó sì dára, wọn jáde láti ara igi ọkà kan. 23 Léyìn wọn, àwọn méje mǐràn yọ jáde, tí kò yó ọmọ bẹẹ ni aféfẹ ilà-òòrùn ti rẹ ẹ dànù tán. 24 Àwọn sírí ọkà méje tí kò yómọ sì gbé àwọn méje tí ó dára wònyí mǐ. Mo sọ àlá yìi fún àwọn onídán mi, sùgbọ́n kò sí ẹnì tí ó le tùmọ rẹ fún mi.”

25 Nígba nàà ni Josẹfu wí fún Farao, “Ìtumọ kan nàà ni àwọn àlá méjèjèì ní. Ọlọrun fi ohun tí ó fẹ ẹ hàn fún Farao. 26 Àwọn màlúù méje tí ó dára jẹ ọdún méje, sírí ọkà méje tí ó dára nàà sì jẹ ọdún méje: ọkan soṣo ni wọn, àlá kan nàà ni. 27 Àwọn màlúù méje tí kò sanra, tí kò sì rẹwà tí ó jáde gbẹyìn jẹ ọdún méje, bẹẹ nàà ni sírí ọkà méje tí kò dára, tí aféfẹ ilà-òòrùn ti rẹ dànù tan, wọn jẹ ọdún méje tí ìyàn yòò fi mú.

28 “Bí mo ti wí fún Farao ní ìsáájú nàà ni: Ọlọrun fi ohun tí yòò ṣẹlẹ han Farao. 29 Ọdún méje tí óúnjẹ yòò pọ yanturu n bó wà ní Ejibiti. 30 Sùgbọ́n ọdún méje mǐràn tí ìyàn yòò mú n bó, nígba nàà ni a ó tilẹ gbàgbé gbogbo ọpọ ní ilẹ Ejibiti, ìyàn yòò sì run gbogbo ilẹ nàà. 31 A kò ní rántí àsìkò ọpọ óúnjẹ yanturu nàà mọ nítorí pé ìyàn tí yòò tẹlẹ e yòò pọ púpọ. 32 Ìdí tí Ọlọrun fi fi àlá nàà han fún Farao ní ọnà méjì ọtòtò ni pé, Ọlọrun ti pinnu pé yòò ṣẹlẹ bẹẹ dandan, àti pé kò ni pé tí Ọlọrun yòò fi ẹ é.

33 “Ìmòràn mi ni wí pé, jẹ kí Farao wá ọlọgbọ́n èniyàn kan ní ilẹ Ejibiti, kí ó sì fi ẹ alákoòso iṣẹ àgbẹ ilẹ Ejibiti. 34 Kí Farao sì yan àwọn alábojútó láti máa gba ìdámárùn-ún ìkórè oko ilẹ Ejibiti ní àsìkò ọdún méje ọpọ. 35 Kí wọn kó gbogbo óúnjẹ ilẹ nàà ni àwọn ọdún méje ọpọ yìi, kí wọn sì kó àwọn ọkà tí wọn jẹ

ṣẹkù pamọ́ lábẹ̀ àṣẹ Farao. Kí a kó wọn pamọ́ ni àwọn ilú fún jíjẹ. ³⁶ Kí wọn kó oúnjẹ náà pamọ́ fún orílẹ̀-èdè yìí, kí a ba à le lò ó ni ọdún méjẹ tí ìyàn yòò fi jà ní ilẹ̀ Ejibiti, kí ìyàn náà má ba à pa orílẹ̀-èdè yìí run.”

³⁷ Èrò náà sì dára lójú Farao àti àwọn ìjòyè rẹ.

³⁸ Farao sì bi wọn pé, “Njẹ a le rí ẹnìkẹni bi ọkúnrin yìí, nínú ẹni tí ẹmí Ọlórún n gbé?”

³⁹ Nígbà náà ni Farao wí fún Josefu, “Níwọn bí Ọlórún ti fi gbogbo èyí hàn ọ, kò sí ẹni náà tí ó gbọ́n tí ó sì mòràn bí i tìrẹ ní ilẹ̀ Ejibiti yìí, ⁴⁰ ìwo yòò ẹ àkóso ààfin mi gbogbo àwọn èniyàn gbodò teríba fún àṣẹ ẹ rẹ. Ìtẹ mi nìkan ni ẹmi yòò fi jù ọ lọ.”

Josefu di alábojútó ilẹ̀ Ejibiti

⁴¹ Farao wí fún Josefu pé, “Mo fi ọ ẹ alábojútó gbogbo ilẹ̀ Ejibiti.” ⁴² Farao sì bọ òrúka èdìdì ọwọ́ rẹ, ó sì fi wọ Josefu ó wọ ọ ní aṣọ ọgbọ́ dáradára, ó sì fi ẹgbà tí ó dára sí i lórùn. ⁴³ Ó sì mú un kí ó gun kẹkẹ-ẹṣin bí igbákejì ara rẹ, àwọn èniyàn sì n pariwo níwájú rẹ pé, “E yàgò lònà.” Báyi ni ó sì fi ẹ alábojútó gbogbo ilẹ̀ Ejibiti.

⁴⁴ Nígbà náà ni Farao wí fún Josefu pé, “Èmi ni Farao. Ṣùgbọ́n láísí àṣẹ rẹ, ẹnìkẹni kò gbodò ẹ ohunkóhun ní ilẹ̀ Ejibiti.” ⁴⁵ Farao sì sọ Josefu ní orúkọ yìí Safenati-Panea (èyí tí ó túmọ̀ sí ẹni tí ó ni agbára ikú àti ìyè ní ikáwọ́ bí òrìṣà). Ó sì fun un ní Asenati ọmọ Potifera, alábojútó òrìṣà Oni, gégé bí aya. Josefu sì rin gbogbo ilẹ̀ Ejibiti já.

⁴⁶ Ọmọ ọgbọ́n ọdún ni Josefu nígbà tí ó wọ iṣẹ Farao ọba Ejibiti. Josefu sì jáde kúrò níwájú Farao,

ó sì ɕe ìbèwò káàkiri gbogbo ilẹ̀ Ejibiti. ⁴⁷ Ní ọ̀dún méje ọ̀pọ̀, ilẹ̀ náà so èso lọ̀pọ̀lọ̀pọ̀. ⁴⁸ Josefu kó gbogbo ọ̀únjẹ tí a pèsè ni ilẹ̀ Ejibiti ní ọ̀dún méje ọ̀pọ̀ yìí, ó sì pa wọn mọ̀ sí àwọn ilú. Ní ilú kọ̀ọ̀kan ni ó kó gbogbo ọ̀únjẹ tí wọn gbìn ní àyíká ilú wọn sí. ⁴⁹ Josefu pa ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ọ̀kà mọ̀ bí iyanrìn Òkun; ó pọ̀ tó bẹ̀ẹ̀ gẹ̀gẹ̀ tí kò ɕe àkọ̀sílẹ̀ mọ̀ nítorí, ó tayo kíkà.

⁵⁰ Kí ó tó di pé ọ̀dún ìyàn dé, Asenati ọ̀mọ̀ Potifera alábojútó Oni bí ọ̀mọ̀kùnrin méjì fún Josefu. ⁵¹ Josefu sọ orúkọ àkọ̀bí rẹ̀ ni Manase, ó sì wí pé, “Nítorí tí Ọ̀lọ̀run tí mú mi gbàgbé gbogbo ìdààmú mi àti gbogbo ilẹ̀ baba mi.” ⁵² Ó sì sọ orúkọ èkejì ní Efraimu, ó sì wí pé, “Nítorí pé Ọ̀lọ̀run fún mi ní ọ̀mọ̀ ní ilẹ̀ ìpọ̀njú mi.”

⁵³ Ọ̀dún méje ọ̀pọ̀ ọ̀únjẹ sì wá sí ọ̀pin ní ilẹ̀ Ejibiti, ⁵⁴ ọ̀dún méje ìyàn sì bèrẹ̀, bí Josefu ti wí gan an. Ìyàn sì mú ní gbogbo ilẹ̀ tókù, ɕùgbọ̀n ọ̀únjẹ wà ní gbogbo ilẹ̀ Ejibiti. ⁵⁵ Nígbà tí àwọn ará Ejibiti bèrẹ̀ sí ní rí ipá ìyàn náà, wọn kígbẹ̀ sí Farao. Nígbà náà ni Farao wí fún wọn pé, “È lọ̀ bá Josefu, ẹ̀ ɕe ohun tí ó bá wí fún un yín.”

⁵⁶ Nígbà tí ìyàn sì ti tàn ká gbogbo ilẹ̀ náà, Josefu ɕí inú àkà, ó sì bèrẹ̀ sí ní ta ọ̀kà fún àwọn ènìyàn, nítorí ìyàn náà mú gan an ní gbogbo ilẹ̀ Ejibiti. ⁵⁷ Gbogbo àwọn orílẹ̀-èdè sì n wá sí Ejibiti láti ra ọ̀únjẹ lọ̀wọ̀ Josefu, nítorí ìyàn náà pọ̀ gidigidi káàkiri gbogbo ayé.

42

Àwọn arákùnrin Josefu lọ̀ sí Ejibiti

¹ Nígbà tí Jakòbu mò pé ọkà wà ní Ejibiti, ó wí fún àwọn ọmọ rẹ ọkùnrin pé, “Èéṣe tí ẹ ní wo ara yín lásán?” ² “Mo tí gbọ pé ọkà wà ní ilẹ̀ Ejibiti. Ẹ sòkalẹ̀ lọ sí ibẹ̀ kí ẹ̀ sì rà wá fún wa, kí a má ba à kú.”

³ Nígbà náà ni mẹ̀wàá nínú àwọn arákùnrin Josefu sòkalẹ̀ lọ sí Ejibiti láti ra ọkà. ⁴ Şùgbọ̀n Jakòbu kò rán Benjamini àbúrò Josefu lọ pẹ̀lú wọn nítorí ẹ̀rù ǹ bà á kí aburú má ba à ṣẹ̀lẹ̀ sí i. ⁵ Nítorí náà, àwọn ọmọ Israẹli wà lára àwọn tó lọ Ejibiti lọ ra oúnjẹ nítorí iyan náà mú ni ilẹ̀ Kenaani pẹ̀lú.

⁶ Nísinsin yìi, Josefu ni alábojútó fún gbogbo ilẹ̀ Ejibiti, òun sì ni ó ní bojútó ọkà títà fún gbogbo èniyàn ilú náà. Nítorí náà nígbà tí àwọn arákùnrin Josefu dé, wọn teríba, wọn sì foríbalẹ̀ fún Josefu. ⁷ Lógán tí Josefu ti rí àwọn arákùnrin rẹ̀ ni ó ti dá wọn mò, şùgbọ̀n ó ṣe bí i wí pé kò mò wọn, ó sì sòrò líle sí wọn. Ó béèrè pé, “Níbo ni ẹ̀ ti wá?”

Wọn sì dáhùn pé, “Láti ilẹ̀ Kenaani ni a ti wá ra oúnjẹ.”

⁸ Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ wí pé, Josefu mò àwọn arákùnrin rẹ̀, síbẹ̀ àwọn arákùnrin rẹ̀ kò mò ọ̀n. ⁹ Nígbà náà ni ó rántí àlá rẹ̀ tí ó lá sí wọn, ó sì wí fún wọn pé, “Amí* ni yín, ẹ̀ wá láti wo àşírí ilẹ̀ wa ni.”

¹⁰ Wọn dáhùn pé, “Bẹ̀ẹ̀ kọ olúwa wa, àwọn iránsẹ̀ rẹ̀ wá láti ra oúnjẹ̀ ni. ¹¹ Ọmọ baba ni wá, olóòtító èniyàn sì ni wá pẹ̀lú, àwa kì í ṣe ayólẹ̀wò.”

¹² Ó wí fún wọn pé, “Rárá! Ẹ̀ wá láti wo àşírí ilẹ̀ wa ni.”

¹³ Şùgbọ̀n wọn tún dáhùn pé, “Arákùnrin méjilá ni àwa iránsẹ̀ rẹ̀, ọmọ baba kan náà, tí ó ní gbé ní ilẹ̀

42:2 Ap 7.12. **42:5** Ap 7.11. **42:9** Ge 37.5-10. * **42:9** tí ó tùmọ̀ sí, Ayólẹ̀wò

Kenaani. Èyí tí ó jẹ àbíkẹ̀yìn wa n bẹ lódò baba wa, òkan sì ti kú.”

¹⁴ Josefu wí fún wọn pé, “Bí mo ti wí fún un yín náà ni, Ayólẹ̀wò ni yín! ¹⁵ Èyí sì ni a ó fi dán an yín wò, èmi búra pé, níwò̀n ìgbà tí Farao bá wà láààyè, ẹ̀ kì yóò kúrò níbí, àyàfi bí arákùnrin yín kan tókù bá wá sí ibí. ¹⁶ Ẹ̀ rán òkan nínú yín lọ láti mú arákùnrin yín wá, àwa yóò fi ẹ̀yin tókù pamọ̀ sínú túbú, kí àwa ba à lẹ̀ mọ̀ bóyá òtítọ̀ ni ẹ̀yin n wí. Şùgbọ̀n bí ó bá jẹ̀ pé irọ̀ ni ẹ̀yin n pa, ní òtítọ̀ bí Farao ti n bẹ̀ láààyè ayólẹ̀wò ni yín!” ¹⁷ Ó sì fi gbogbo wọn sínú túbú fún ojọ̀ mẹ̀ta.

¹⁸ Ní ojọ̀ kẹ̀ta, Josefu wí fún wọn pé, “Èyí ni ẹ̀yin yóò ẹ̀ kí ẹ̀yin ba à le yè nítorí mo bẹ̀rù Olọ̀run. ¹⁹ Tí ó bá jẹ̀ pé olóòtítọ̀ ènìyàn ni yín, ẹ̀ jẹ̀ kí òkan nínú yín dúró ni túbú ní ihín, nígbà tí àwọn yòókù yín yóò gbé ọ̀kà lọ fún àwọn ará ilé e yín tí ebi n pa. ²⁰ Şùgbọ̀n ẹ̀ gbọ̀dọ̀ mú arákùnrin tí ó jẹ̀ àbíkẹ̀yìn yín wá, kí n ba à le mọ̀ òtítọ̀ ohun ti ẹ̀ n wí, kí ẹ̀ má ba à kú.” Wọn sì gbà láti ẹ̀ ẹ̀yí.

²¹ Wọn n sọ ọ̀ láàrín ara wọn wí pé, “Àwa jẹ̀bi nítòótọ̀ nípa ti arákùnrin wa. A rí ìbànújẹ̀ ọ̀kàn rẹ̀ nígbà tí ó n bẹ̀ wá nítorí èmi rẹ̀, şùgbọ̀n a kò gbé̀bẹ̀, nítorí náà ni ìdààmú yìí fi dé bá wa.”

²² Reubeni dá wọn ní ohùn pé, “Èmi kò wí fún yín pé kí ẹ̀ má se ẹ̀ sí ọ̀mọ̀dẹ̀kùnrin náà? Şùgbọ̀n ẹ̀ kò gbọ̀! Şùgbọ̀n nísinsin yìí a n béèrè ẹ̀jẹ̀ rẹ̀ lówọ̀ wa.” ²³ Wọn kò sì mọ̀ pé, Josefu n gbọ̀ wọn ní àgbọ̀yẹ̀ nítorí ògbufọ̀ ni ó n lò tẹ̀lẹ̀.

24 Ó yípadà kúrò lódò wọn, ó sì bèrẹ sí ní sọkún. Ó sì tún yí padà sí wọn, ó sì bèrẹ sí ní sòrò. Ó mú Simeoni kúrò láàrín wọn, ó sì dè é ní ojú wọn.

25 Josefú pàṣẹ pé kí wọn bu ọkà kún inú àpò wọn, kí wọn sì mú owó ẹnìkòḍkan padà sínú àpò rẹ, kí wọn sì fún wọn ní ohun tí wọn yóò lò nírín-àjò wọn padà sílé. Lẹyìn ìgbà tí a ti ṣe èyí fún wọn, 26 wọn gbé ẹrù wọn lé kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀, wọn sì padà lọ sí ilé.

27 Níbi tí wọn ti dúró láti sùn lóru ojò náà, ọkan nínú wọn tú àpò rẹ láti mú oúnjẹ fún kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ rẹ, ó sì rí owó rẹ ní ẹnu àpò rẹ. 28 Ó sì wí fún àwọn arákùnrin rẹ pé, “a ti dá owó mi padà, òun nìyí ní ẹnu àpò mi.”

Èrù bà wọn, wọn sì n gbọn, wọn sì wí pé, “Èwo nìyí tí Ọlórún ṣe sí wa yìí.”

29 Nígbà tí wọn padà dé ọ̀dò Jakọbu baba wọn ní ilẹ Kenaani, wọn ròyìn gbogbo ohun tí ó ṣẹlẹ fún un wí pé, 30 “Ọkùnrin náà tí í ṣe alábojútó ilẹ náà, sòrò lílé sí wa, ó sì fi ẹ̀sùn kàn wá pé a wá yọ ilẹ náà wò ni. 31 Şùgbọn, a wí fún un pé, ‘Rára o, olóòtítọ èniyàn ni wá, a kì í ṣe ayọ̀lẹ̀wò. 32 Arákùnrin méjilá ni wá, ọmọ baba kan náà, ọkan ti kú, èyí tí ó jẹ àbíkẹ̀yìn wà lódò baba wa ni ilẹ Kenaani.’

33 “Nígbà náà ni ọkùnrin tí ó jẹ alábojútó ilẹ náà wí fún wa pé, ‘Báyì ni n ó ṣe mọ bóyá olóòtítọ èniyàn ni yín, ẹ fi ọkan nínú àwọn arákùnrin yín sílẹ níbí, pẹ̀lú mi, ẹ sì mú oúnjẹ lọ fún àwọn ará ilẹ yín tí ebi n pa kú lọ, lẹwọ̀ iyàn. 34 Şùgbọn ẹ mú arákùnrin yín tí ó kéré jùlọ wá fún mi kí n le mọ pé dájúdájú ẹ kì í ṣe ayọ̀lẹ̀wò bí kò ṣe èniyàn tòótọ. Nígbà náà ni n ó mú arákùnrin yín padà fún un yín, lẹyìn náà ẹ le máa wá ṣe òwò bí ó ti wù yín ní ilẹ̀ yìí.’”

³⁵ Bí wọn sì ti ní tú àpò ẹrù wọn, ẹ̀nikòṣòkan bá owó tí ó san fún ojà náà lẹnu àpò rẹ! Ẹrù sì bà wọn gidigidi, àwọn àti baba wọn. ³⁶ Jakọbu baba wọn wí fún wọn pé, “Ẹ ti mú mi pàdánù àwọn ọmọ mi. N kò rí Josefu mọ, bẹ̀ẹ̀ ni n kò sì rí Simeoni náà mọ. Ẹ sì tún fẹ́ mú Benjamini lọ. Èmi ni gbogbo ohun búburú yìí wá n ẹ̀lẹ̀ sí!”

³⁷ Nígba náà ni Reubeni wí fún baba rẹ pé, “Pa àwọn ọmọ mi méjèèjì bí n kò bá mú Benjamini padà wá fún ọ, èmi ni kí o fà á lé lẹwọ, n ó sì mu un padà wá.”

³⁸ Şùgbọ́n Jakọbu wí pé, “Ọmọ mi kì yóò bá a yín lọ, ẹ̀gbọ́n rẹ ti kú, òun nìkan sì ni ó kù nínú àwọn ọmọ iyá rẹ. Bí ohunkóhun bá ẹ̀lẹ̀ sí i, ibànújẹ ni yóò sì pa mi kú ni ojọ ogbó mi yìí.”

43

Ìrìnàjò ẹ̀ẹ̀kejì lọ sí Ejibiti

¹ Bá yìí, iyàn náà sì mú gidigidi ní ilẹ̀ náà. ² Nígba tí wọn sì ti jẹ gbogbo ọkà tí wọn rà ní Ejibiti tan, baba wọn wí fún wọn pé, “Ẹ padà lọ ra oúnjẹ diẹ si wá fún wa.”

³ Şùgbọ́n Juda wí fún un pé, “Ọkùnrin náà tẹnumọ ọn nínú ìkìlò rẹ fún wa pé, ‘Ẹyin kì yóò rí ojúrere mi mọ, àyàfi bí arákùnrin yín bá bá a yín wá’. ⁴ Tí iwọ yóò bá rán Benjamini arákùnrin wa lọ pẹ̀lú wa, a ó lọ ra oúnjẹ wá fún ọ. ⁵ Şùgbọ́n bí iwọ kò bá ni jẹ kí ó bá wa lọ, àwa kì yóò lọ, nítorí ọkùnrin náà sọ fún wa pé, ‘Ẹyin kì yóò rí ojúrere mi mọ àyàfi bí arákùnrin yín bá bá a yín wá.’”

⁶ Israẹli béèrè pé, “Èéşe tí ẹ fi kó ìdààmú yìi bá mi nípa síso fún ọkùnrin náà wí pé ẹ ní arákùnrin mìrán?”

⁷ Wọn dáhùn pé, “Ọkùnrin náà fi pèlèpèlè wádìi lẹwọ wa nípa ìdílẹ wa àti àwa fúnra wa. Ó béèrè pé, ‘Şe baba yín şì wà láààyè? Njẹ ẹ tún ní arákùnrin mìrán?’ A kàn dáhùn ìbéèrè rẹ ni. Báwo ni a şe le mọ pé yóò wí pé, ‘Ẹ mú arákùnrin yín wá?’”

⁸ Juda sì wí fún Israẹli baba rẹ, “Jẹ kí ọmọkùnrin náà lọ pèlú mi, a ó sì lọ ní kíákíá, kí àwa àti iwọ àti àwọn ọmọ wa le yè, kí a má sì kú. ⁹ Èmi fúnra mi yóò şe onídùúrọ fún un, èmi ni kí o gbà pé o fi lé lẹwọ. Bí n kò bá sì mú un padà tọ ọ wá, jẹ kí ẹbi rẹ kí ó jẹ tẹmi ní gbogbo ọjọ ayé mi níwájú rẹ. ¹⁰ Bí ó bá şe pé a kò fi falẹ ni, àwa ìbá ti lọ, à bá sì ti padà ní ìgbà méjì ọtọtọtọ.”

¹¹ Nígbà náà ni Israẹli baba wọn wí fún wọn, “Bí ó bá rí bẹẹ, èyí ni kí ẹ şe, ẹ mú àwọn ohun dárádára ilẹ yìi lẹwọ lọ bí ẹbùn fún ọkùnrin náà—ìkunra diẹ, oyin diẹ, tùràrí àti òjìá, èso pisitakio àti èso almondi ¹² ilọpo owó méjì ni kí ẹ mú lẹwọ, nítorí ẹ gbọdọ dá owó tí ẹ bá lẹnu àpò yín padà. Bóyá ẹnìkan ló şèèşì fi síbẹ. ¹³ Ẹ mú arákùnrin yín lẹwọ pèlú ki ẹ sì tọ arákùnrin náà lọ. ¹⁴ Kí Ọlọrun alágbára jẹ kí ẹ rí àánú gbà lẹdọ ọkùnrin náà kí ó ba à le jẹ kí arákùnrin yín tí ó wà lẹhùn ún àti Benjamini padà wá pèlú yín. Ní tẹmi, bí mo bá pàdánù àwọn ọmọ mi, n ó şọfọ wọn náà ni.”

¹⁵ Nítorí náà wọn mú àwọn ẹbùn náà àti owó ilọpo méjì àti Benjamini, wọn sì yára lọ sí ilẹ Ejibiti, wọn sì fi ara wọn hàn níwájú Josefu. ¹⁶ Nígbà tí Josefu rí Benjamini pèlú wọn, ó sọ fún ìránşẹ ilẹ rẹ,

“Mú àwọn ọkùnrin wònyí lọ sí ilé mi, pa ẹran kí o sì ẹ̀ ẹ̀ ẹ̀; wọn ó jẹun ọ̀sán pẹ̀lú mi.”

¹⁷ Ọkùnrin náà sì ẹ̀ bí Josefu ti wí fún un, ó sì mú àwọn ọkùnrin náà lọ sí ilé Josefu. ¹⁸ Ẹ̀rù sì ba àwọn ọkùnrin náà nígbà tí wọn mú wọn lọ sí ilé Josefu. Wọn rò ó pé, “A mú wa wá sí ìhín nítorí owó tí a fi sí inú àpò wa ní ìgbà àkókó. Ó fẹ̀ bá wa jà, kí ó mú wa lẹ̀rú kí ó sì gba àwọn kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ wa.”

¹⁹ Nítorí náà wọn lọ bá ìránṣẹ̀ Josefu, wọn sì ba sọ̀rọ̀ ní ẹ̀nu-ọ̀nà àbáwọ̀lé ilé náà. ²⁰ Wọn wí pé, “Jòwọ̀ ọ̀gá, ní ọ̀títọ̀ ni àwa ti sọ̀kalẹ̀ síyìn-ín láti wá ra oúnjẹ ní ìṣáájú. ²¹ Sùgbọ̀n níbi tí a ti dúró ní ọ̀nà láti sùn ní alẹ̀, nígbà tí a tú àpò oúnjẹ wa, ẹ̀nikò̀kan wa bá owó oúnjẹ tirẹ̀ tí ó rà lẹ̀nu àpò láì lé, láì dín. Nítorí náà ọ̀n niyí, a ti mu un padà wá pẹ̀lú wa. ²² A sì tún mú owó mìíràn lẹ̀wọ̀ láti fi ra oúnjẹ. A ò mọ̀ ẹ̀ni tí ó fi owó wa sí ẹ̀nu àpò.”

²³ Ó sì wí fún wọn pé, “Àlàáfíà ni fún yín, ẹ̀ má bẹ̀rù, Ọ̀lọ̀run yín, àní Ọ̀lọ̀run baba yín ni ó fi ìṣúra sí inú àpò yín; mo rí owó tí ẹ̀ san gbà.” Nígbà náà ni ó mú Simeoni jáde tọ̀ wọn wá.

²⁴ Ìránṣẹ̀ náà mú àwọn ọkùnrin náà lọ sí ilé Josefu, ó fún wọn ní omi láti fi wẹ̀ ẹ̀sẹ̀ wọn nu, ó sì fún àwọn kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ wọn lóúnjẹ pẹ̀lú. ²⁵ Wọn pèsè ẹ̀bùn wọn sílẹ̀ fún Josefu di ọ̀sán nígbà tí yóò dé, nítorí wọn ti gbọ̀ pé ibẹ̀ ni àwọn yóò tí jẹun ọ̀sán.

²⁶ Nígbà tí Josefu dé sí ilé, wọn kó àwọn ẹ̀bùn tí wọn ti mú wá fún un, wọn sì wólẹ̀ níwájú rẹ̀. ²⁷ Ó béèrè àlàáfíà wọn, ó sì wí pé, “Sé àlàáfíà ni baba yín wà, baba arúgbó tí ẹ̀ sọ̀rọ̀ rẹ̀ fún mi, ẹ̀sé ó sì wà láààyè?”

²⁸ Wọn dáhùn pé, “Ìránṣẹ̀ rẹ̀, baba wa sì wà láààyè, àlàáfíà sì ni ó wà pẹ̀lú.” Wọn sì ẗẹ̀ríba láti bọ̀wọ̀ fún un.

²⁹ Bí ó ti wò yíká tí ó sì rí Benjamini àbúrò rẹ̀, tí í ẹ̀ ọ̀mọ̀ iyá rẹ̀ gan an. Ó béèrè lẹ̀wọ̀ wọn pé, “Ẹ̀ àbúrò yín tí ó jẹ̀ àbíkẹ̀yìn tí ẹ̀ sọ fún mi nípa rẹ̀ nìyí?” Ó sì tún wí pe, “Kí Ọ̀lórún kí ó Ẹ̀aánú fún ọ̀, ọ̀mọ̀ mi.”

³⁰ Ọ̀kàn rẹ̀ sì fà sí ì gidigidi nígbà tí ó rí arákùnrin rẹ̀, nítorí náà Josefu yára jáde láti wá ibi tí ó ti le sọkún. Ó lẹ̀ sí iyàrà rẹ̀, ó sì sọkún níbẹ̀.

³¹ Lẹ̀yìn ìgbà tí ó ti bọ̀jú tan, ó jáde wá, ó ẹ̀ ọ̀kàn ọ̀kùnrin, ó sì wí fún wọn pé, kí wọn gbé ọ̀unjẹ̀ wá kí wọn le è jẹun.

³² Wọn gbé ọ̀unjẹ̀ tirẹ̀ fún un lẹ̀tò, àti fún àwọn ará Ejibiti tí ó wá ba jẹun náà lẹ̀tò, nítorí ará Ejibiti kò le bá ará Heberu jẹun nítorí ìríra pátápátá ló jẹ̀ fún àwọn Ejibiti. ³³ A mú àwọn ọ̀kùnrin náà jòkòó lẹ̀gbẹ̀ẹ̀ rẹ̀, bí wọn ẹ̀ dàgbà sí, láti orí ègbọn pátápátá dé orí èyí tí ó kéré pátápátá, wọn sì n wò ara wọn tìyanu tìyanu. ³⁴ A sì bu ọ̀unjẹ̀ fún wọn láti orí tábilì Josefu. Ọ̀unjẹ̀ Benjamini sì tó ìlọ̀po márùn-ún ti àwọn tókù. Wọn n jẹ̀, wọn sì n mu lẹ̀dọ̀ rẹ̀ láìsí ìdíwọ̀.

44

Kọ̀d̀bù idẹ̀ nínú àpò

¹ Nígbà náà ni Josefu pàṣẹ̀ fún ìránṣẹ̀ rẹ̀ pé, “Di ọ̀unjẹ̀ kún inú àpò àwọn ọ̀kùnrin náà tó ìwọn èyí tí wọn le rù, kí o sì mú owó olúkúlùkù àwọn ọ̀kùnrin náà padà sí ẹ̀nu àpò rẹ̀. ² Nígbà náà ni kí o mú kọ̀d̀bù idẹ̀ mi sí ẹ̀nu àpò èyí tí ó jẹ̀ àbíkẹ̀yìn nínú wọn pẹ̀lú owó tí ó fi ra ọ̀kà,” ó sì ẹ̀ bí Josefu ti sọ.

³ Bí ilẹ̀ ti ń mọ̀, wọ̀n bèrẹ̀ ìrìnàjò wọ̀n padà lọ pẹ̀lú kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ wọ̀n. ⁴ Wọ̀n kò tí ì rìn jìnnà sí ilú náà tí Josefu fi wí fún ìránṣẹ̀ rẹ̀ pé, “Lépa àwọ̀n ọ̀kùnrin náà, nígbà tí o bá sì bá wọ̀n, kí o wí pé, ‘Èéṣe ti ẹ̀ fi búburú san rere?’ ⁵ Èyí ha kọ̀ ni kọ̀bù tí olúwa mi ń lò fún ohun mímu tí ó sì tún ń fi í ṣe àyẹ̀wò? Ohun tí ẹ̀ ṣe yí burú púpọ̀.’”

⁶ Nígbà tí ó sì bá wọ̀n, o sọ ọ̀rọ̀ wọ̀nyí fún wọ̀n. ⁷ Ṣùgbọ̀n wọ̀n dá a lóhùn pé, “Kí ló dé tí olúwa mi sọ irú nṅkan wọ̀nyí? Ká má rí i! Àwọ̀n ìránṣẹ̀ rẹ̀ kò le ṣe irú nṅkan bẹ̀! ⁸ A tilẹ̀ mú owó tí a rí lẹ̀nu àpò wa padà tọ̀ ọ̀ wá láti ilẹ̀ Kenaani. Nítorí náà èéṣe tí àwa yóò fi jí wúrà tàbí idẹ̀ ní ilẹ̀ olúwa à rẹ̀? ⁹ Bí a bá rí i lẹ̀wọ̀ èyíkéyí nínú àwọ̀n ìránṣẹ̀ rẹ̀, kíkú ni yóò kú, àwọ̀n tí ó kù yóò sì di ẹ̀rú fún olúwa à rẹ̀.”

¹⁰ Ó wí pé, “Ó dára, kí ó rí bí ẹ̀ ti ṣe sọ. Ènikẹ̀ni tí mo bá rí i lẹ̀wọ̀ rẹ̀ yóò di ẹ̀rú mi. Ẹ̀yin tí ó kù yóò sì wà lálẹ̀bi.”

¹¹ Olúkúlùkù wọ̀n yára sọ àpò rẹ̀ kalẹ̀, wọ̀n sì tú u. ¹² Nígbà náà ni ìránṣẹ̀ náà bèrẹ̀ sí ní í wá a, bèrẹ̀ láti orí ẹ̀gbọ̀n tí tí lọ sórí àbúrò pátápátá. Ó sì rí kọ̀bù náà nínú àpò ti Benjamini. ¹³ Nígbà tí wọ̀n rí èyí, wọ̀n fa aṣọ̀ wọ̀n ya, wọ̀n sì banújẹ̀ gidigidi, wọ̀n tún ẹ̀rú wọ̀n dì sórí kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀, wọ̀n sì padà sí inú ilú.

¹⁴ Josefu sì wà nínú ilẹ̀ nígbà tí Juda àti àwọ̀n arákùnrin rẹ̀ wọ̀lé wá. Gbogbo wọ̀n sì wólẹ̀ níwájú rẹ̀. ¹⁵ Josefu wí fún wọ̀n pé, “Èwo ni èyí tí ẹ̀ ṣe yí? Ṣe ẹ̀ kò mọ̀ pé, ènìyàn bí èmi le è rí idí nṅkan nípa ṣíṣe àyẹ̀wò?”

¹⁶ Juda dáhùn pé, “Kí ni à bá sọ̀ fún olúwa mi? Báwo ni a ṣe lè wẹ̀ ara wa mọ̀? Ọ̀lọ̀run ti tú àṣírí

èşè àwọn ìránşẹ rẹ, a ti di erú olúwa à mi báyii àwa fúnra wa àti eni náà tí a rí kòòbù lówọ rẹ.”

17 Şùgbọ̀n Josefu dáhùn pé, “Ká má rí i pé mo şe irú nńkan bẹ̀ẹ̀! Eni tí a bá kòòbù mi lówọ rẹ nńkan ni yòò di erú mi, èyin tí ó kù, ẹ máa lọ sọ̀dọ baba yín ní àlàáfíà.”

18 Nígba náà ni Juda súnmo ọ̀dọ rẹ, ó sì wí pé, “Jówọ olúwa mi, jẹ kí ìránşẹ rẹ kí ó sọ ọ̀rọ kan fún olúwa mi, má şe bínú sí ìránşẹ rẹ bí ó tilẹ̀ jẹ wí pé iwọ pẹ̀lú láşẹ bí i ti Farao. 19 Olúwa mi béèrè lówọ àwọn ìránşẹ rẹ pé, ‘Njẹ́ ó ní baba tàbí arákùnrin?’ 20 Àwa sì wí fún olúwa mi pé, ‘A ni baba tí ó ti darúgbó, ọ̀mọkùnrin kan sì wà pẹ̀lú tí a bí fún un ní ojọ ogbó rẹ. Egbọ̀n rẹ ti kú, òun nńkan sì ni ó kù nínú àwọn ọ̀mọ iyá rẹ, baba rẹ sì fẹ̀ràn án rẹ.’

21 “Nígba náà ni ó sọ fún àwọn ìránşẹ rẹ pé, ‘E mu un tọ mí wá kí n le fojú ara mi rí i.’ 22 A sì sọ fún olúwa à mi pé, ‘Ọ̀mọkùnrin náà kò le è fi baba rẹ sílẹ̀, bí ó bá dán an wò baba rẹ yòò kú.’ 23 Şùgbọ̀n iwọ wí fún àwọn ìránşẹ rẹ pé, ‘E má şe padà tọ mí wá àyàfi bí àbíkẹ̀yìn yín bá bá yín wá.’ 24 Nígba tí a padà lọ sọ̀dọ baba wa, tí í şe ìránşẹ rẹ, a sọ ohun tí olúwa à mi wí fún un.

25 “Nígba náà ni baba wa wí pé, ‘E padà lọ láti lọ ra oúnjẹ diẹ wá.’ 26 Şùgbọ̀n a wí pe, ‘Àwa kò le è padà lọ, àyàfi bí àbúrò wa pátápátá yòò bá bá wa lọ. A kò le è rí ojú ọ̀kùnrin náà àyàfi tí àbúrò wa bá lọ pẹ̀lú wa.’

27 “Baba mi, ìránşẹ rẹ wí fún wa pé, ‘E mò pé iyàwó mi bí ọ̀mọkùnrin méjì fún mi. 28 Ọ̀kan nínú wọn lọ kúrò lódọ mi, mo sì wí pé, “Dájúdájú a ti fà á ya pẹ̀rẹ̀pẹ̀rẹ̀.” N kò sì tí ì ri láti ojọ náà. 29 Tí ẹ bá

tún mú èyí lọ, kúrò lẹ̀dò mi, tí ohunkóhun bá ẹ̀ é, ìbànújẹ̀ ní ẹ̀ ó fi mú ewú orí mi lọ sí ipò òkú.’

³⁰ “Nítórí nàà, bí a bá padà tọ̀ baba wa lọ láísí ọ̀mọ̀ nàà pẹ̀lú wa nígbà tí a mò pé, ọ̀mọ̀ nàà ni èmí baba wa. ³¹ Tí ó bá ri pé ọ̀mọ̀kùnrin nàà kò wá pẹ̀lú wa, yòò kùú. Àwọn ìránṣẹ̀ rẹ̀ yòò wá mú baba wa toun ti ewú orí lọ sí ipò òkú ní ìbànújẹ̀. ³² Ìránṣẹ̀ rẹ̀ ló ẹ̀ onídùúrọ̀ fún ààbò ọ̀mọ̀ nàà lẹ̀dò baba mi. Mo wí pé, ‘Bí n kò bá mú un padà tọ̀ ọ̀ wá, baba mi, èmi ó ru ẹ̀bi rẹ̀ ní gbogbo ọ̀jọ̀ ayé mi!’

³³ “Nítórí nàà, jẹ́ kí ìránṣẹ̀ rẹ̀ kí ó dúró ní ìhín lẹ̀dò olúwa à mi bí ẹ̀rú dípò ọ̀mọ̀ nàà. Kí ọ̀mọ̀ nàà bá àwọn arákùnrin rẹ̀ padà. ³⁴ Báwo ni mo ẹ̀ lẹ̀ padà tọ̀ baba mi lọ láì bá ẹ̀ pé ọ̀mọ̀ nàà wá pẹ̀lú mi? Rára, èmi kò fẹ́ kí n rí ìbànújẹ̀ tí yòò dé bá baba mi.”

45

Josefu fi ara rẹ̀ hàn fún àwọn arákùnrin rẹ̀

¹ Josefu kò sì le è pa á mọ̀ra mọ̀ níwájú gbogbo àwọn tí ó dúró tì í. Ó sì sọkún sókè tó bẹ̀ẹ̀ tí àwọn tí ó wà ní àyíká gbọ̀ ohun ẹ̀kún rẹ̀. “Jẹ́ kí gbogbo ènìyàn kúrò ní ọ̀dò mi.” Kò sì sí ẹ̀nikẹ̀ni lẹ̀dò rẹ̀ nígbà tí ó fi ara rẹ̀ hàn fún àwọn arákùnrin rẹ̀. ² Ó sì sọkún sókè kíkankíkan tó bẹ̀ẹ̀ tí àwọn Ejibiti gbọ̀ ohun ẹ̀kún rẹ̀, àwọn ilé Farao pẹ̀lú sì gbọ̀ nípa rẹ̀.

³ Josefu wí fún àwọn arákùnrin rẹ̀ pé, “Èmi ni Josefu! Ẹ̀ baba mi sì wá láààyè?” Sùgbọ̀n àwọn arákùnrin rẹ̀ kò le è dá a lóhùn nítórí ẹ̀rù bà wọn gidigidi, ẹ̀nu sì yà wọn níwájú rẹ̀.

⁴ Nígbà nàà ni Josefu wí fún àwọn arákùnrin rẹ̀ pé, “È súnmọ̀ ọ̀dò mi.” Nígbà tí wọn sì ti ẹ̀ bẹ̀ẹ̀, ó wí

pé, “Èmi ni Josefu arákùnrin yín tí ẹ̀ tà sí ilẹ̀ Ejibiti!
⁵ Şùgbòṅ báyii, ẹ̀ má ẹ̀ banújẹ, ẹ̀ má sí ẹ̀ bínú sí ara
 yín ní títà tí ẹ̀ tà mí sí ìhín, nítorí, ọ̀nà àti gba ẹ̀mí yín
 là ni Olọrun ẹ̀ rán mi sí ìhín ẹ̀sáájú yín. ⁶ Ìyàn tí ó ti
 mú láti ọ̀dún méjì sẹ̀yìn yì yòò tẹ̀síwájú fún ọ̀dún
 márùn-ún sí i nínú ẹ̀yí tí ẹ̀nikẹ̀ni kò ní gbìn, bẹ̀ẹ̀ ni
 wọ̀n kò ni kórè. ⁷ Şùgbòṅ Olọrun rán mi ẹ̀sáájú yín sí
 ìhín láti da irú-ọ̀mọ̀ yín sí fún un yín lóri ilẹ̀ ayé àti
 láti fi ìgbàlà nílá gba ẹ̀mí yín là.

⁸ “Nítorí náà, kì í ẹ̀ ẹ̀yin ni ó rán mi wá sí ibi
 yìí, bí kò ẹ̀ Olọrun. Ó fi mí ẹ̀ baba, Olùdámòrán
 fún Farao, olúwa fún gbogbo ilẹ̀ Farao àti alákoòso
 gbogbo ilẹ̀ Ejibiti. ⁹ Nísinsin yìí, ẹ̀ yára padà sọ̀dọ̀
 baba mi kí ẹ̀ sí wí fun un pé, ẹ̀yí ni ohun tí Josefu
 ọ̀mọ̀ rẹ̀ wí, Olọrun ti fi mí ẹ̀ olúwa fún gbogbo ilẹ̀
 Ejibiti, ẹ̀ sọ̀kalẹ̀ wá láì jáfara. ¹⁰ Ìwọ̀ yòò gbé ní
 agbègbè Goşeni, ìwọ̀ kì yòò jìnnà sí mi, àwọ̀n ọ̀mọ̀
 rẹ̀ àti àwọ̀n ọ̀mọ̀ ọ̀mọ̀ rẹ̀, àwọ̀n agbo ẹ̀ran rẹ̀ àti agbo
 màlùù rẹ̀ àti gbogbo ohun tí ìwọ̀ ní. ¹¹ Èmi yòò pèsè
 fún yín níbẹ̀. Nítorí ó sì ku ọ̀dún márùn-ún gbáko ti
 ìyàn yòò fi mú. Kí ìwọ̀ àti ilẹ̀ rẹ̀ àti ohun tí í ẹ̀ tìrẹ̀
 má ba à di aláìní.

¹² “Èyin fúnra yín àti Benjamini arákùnrin mi
 pẹ̀lú rí i pé, lóòótọ̀ lóòótọ̀, èmi Josefu ni mo ní bá a
 yín sọ̀rọ̀. ¹³ Ẹ̀ sọ̀ fún baba mi nípa gbogbo ọ̀lá tí a
 fún mi ní ilẹ̀ Ejibiti àti ohun gbogbo tí ẹ̀yin ti rí, kí
 ẹ̀ sí mú baba mi tọ̀ mí wá sí ìhín yìí kíákíá.”

¹⁴ Nígbà náà ni ó dì mọ̀ Benjamini arákùnrin rẹ̀,
 ó sì sọ̀kún, Benjamini náà sì dì mọ̀ ọ̀n, pẹ̀lú omijé
 lójú. ¹⁵ Ó sì tún fẹ̀nu ko gbogbo àwọ̀n arákùnrin rẹ̀

lẹnu, ó sì sọkún sí wọn lára. Lẹyìn èyí, Josefu àti àwọn arákùnrin rẹ sọrò pọ.

¹⁶ Nígba tí ìròyìn náà dé ààfin Farao pé àwọn arákùnrin Josefu dé, inú Farao àti àwọn ìjòyè rẹ dùn.

¹⁷ Farao wí fún Josefu pé, “Wí fún àwọn arákùnrin rẹ pé, ‘Èyí ni kí ẹ ẹ, ẹ di ẹrù lé ẹranko yín kí ẹ sì padà sí ilẹ Kenaani, ¹⁸ kí ẹ sì mú baba yín àti ìdílé yín tọ mí wá. Èmi yòò fún un yín ní ibi tí ó dára jùlọ ní ilẹ Ejibiti, ẹyin yòò sì le è gbádùn ilẹ yí.’”

¹⁹ “A pàṣe fún ọ láti sọ fún wọn pé, ‘È ẹ èyí. ẹ mú kẹkẹ ẹrù láti ilẹ Ejibiti fún àwọn ọmọ yín àti àwọn aya yín. Kí ẹ sì mú baba yín tọ mí wá. ²⁰ È má ẹ àníyàn nípa ohun ìní yín nítorí èyí tí ó dára jù nínú ilẹ Ejibiti yòò jẹ tiyín.’”

²¹ Àwọn ọmọ Israẹli sì ẹ èyí. Josefu fún wọn ni kẹkẹ ẹrù bí Farao ti pàṣe, ó sì fún wọn ní óúnjẹ fún ìrìnàjò wọn pẹlú. ²² Ó fún ẹni kọ̀ọkan wọn ní aṣọ tuntun. Şùgbọ̀n Benjamini ni ó fún ní ọ̀dọ̀dúnrún (300) ẹyọ owó idẹ fàdákà àti ìpààrọ̀ aṣọ márùn-ún. ²³ Àwọn nńkan wọnyí ni ó kó ránşé sí baba rẹ: kẹ́tẹ́kẹ́tẹ́ mẹwáá tí ó ru àwọn ohun mèmèrè ilẹ Ejibiti àti abo kẹ́tẹ́kẹ́tẹ́ mẹwáá tí ó ru ọkà àti oríşíríşíí óúnjẹ. ²⁴ Nígba náà ni ó rán àwọn arákùnrin rẹ lọ, bí wọn ẹ ní pinya, ó wí fún wọn pé, “È má ẹ ja ní ọ̀nà o!”

²⁵ Báyií ni wọn jáde kúrò ní ilẹ Ejibiti wá sí ọ̀dọ̀ Jakọbu baba wọn ní ilẹ Kenaani. ²⁶ Wọn wí fún un pé, “Josefu şì wà láààyè! Kódà òun ni alá kódòso ilẹ Ejibiti.” Ẹnu ya Jakọbu, kò sì gbà wọn gbọ. ²⁷ Şùgbọ̀n nígba tí wọn sọ ohun gbogbo tí Josefu ti sọ fún wọn fún un tí ó sì rí kẹkẹ ẹrù tí Josefu fi ránşé láti gbé e padà wá, iyè Jakọbu, baba wọn sọ. ²⁸ Israẹli sì

wí pé, “Mo gbà dájúdájú wí pé, Josefu ọmọ mi wà láààyè. Èmi ó lọ rí i kí n tó kú.”

46

Jakọbu lọ sí Ejibiti

¹ Báylí ni Israẹli mú ìrìnàjò rẹ pọn pẹlú ohun gbogbo tí ó ní, nígbà tí ó sì dé Beerşeba, ó rú ẹbọ sí Ọlọrun Isaaki baba rẹ.

² Ọlọrun sì bá Israẹli sọrọ ní ojú ìran ní ọru pé, “Jakọbu! Jakọbu!”

Ó sì dáhùn pé, “Èmi nìyí.”

³ Ọlọrun sì wí pé, “Èmi ni Ọlọrun, Ọlọrun baba rẹ, má şe bẹrù láti sọkalẹ lọ sí ilẹ Ejibiti nítorí, èmi yóò sọ ọ di orílẹ-èdè nílá níbẹ. ⁴ Èmi yóò sì sọkalẹ pẹlú rẹ lọ sí Ejibiti, èmi yóò sì tún mú ọ padà wá. Ọwọ Josefu fúnra rẹ ni ìwọ yóò sì kú sí.”

⁵ Nígbà nàà ni Jakọbu kúrò ní Beerşeba, àwọn ọmọ Israẹli sì mú Jakọbu baba wọn àti àwọn aya wọn àti àwọn ọmọ wọn, wọn sì kó wọn sí inú kẹkẹ ẹrù tí Farao fi ránşé fún ìrìnàjò rẹ. ⁶ Wọn tún kó àwọn ohun ọsìn wọn àti gbogbo ohun ìní tí wọn ti ní láti ilẹ Kenaani, Jakọbu àti gbogbo irú-ọmọ rẹ sọkalẹ lọ sí Ejibiti. ⁷ Ó kó àwọn ọmọ rẹ ọkúnrin pẹlú àwọn ọmọ ọmọ rẹ ọkúnrin, àwọn ọmọ rẹ obìnrin pẹlú àwọn ọmọ ọmọ rẹ obìnrin, gbogbo irú-ọmọ rẹ lọ sí Ejibiti.

⁸ Èyí ni orúkọ àwọn ọmọ Israẹli (Jakọbu àti ìran rẹ) tí ó sọkalẹ lọ Ejibiti:

Reubeni àkọbí Jakọbu.

- 9 Àwọn ọmọkùnrin Reubeni:
Hanoku, Pallu, Hesroni àti Karmi.
- 10 Àwọn ọmọkùnrin Simeoni:
Jemueli, Jamini, Ohadi, Jakini, Sohari àti
Saulu, tí ìyá rẹ̀ jẹ́ ọmọ̀bìnrin ará Kenaani.
- 11 Àwọn ọmọkùnrin Lefi:
Gerṣoni, Kohati àti Merari.
- 12 Àwọn ọmọkùnrin Juda:
Eri, Onani, Şela, Peresi àti Sera (şùgbọ̀n Eri àti
Onani ti kú ní ilẹ̀ Kenaani).
Àwọn ọmọ Peresi:
Hesroni àti Hamulu.
- 13 Àwọn ọmọkùnrin: Isakari!
Tola, Pua, Jaşibu àti Şimroni.
- 14 Àwọn ọmọkùnrin Sebuluni:
Seredi, Eloni àti Jahaleli.
15 Wọ̀nyí ní àwọn ọmọkùnrin Lea tí ó bí
fún Jakọbu ní Padani-Aramu yàtọ̀ fún
Dina ọmọ̀bìnrin rẹ̀. Àwọn ọmọkùnrin rẹ̀
àti ọmọ̀bìnrin rẹ̀ wọ̀nyí jẹ́ mètálélógbọ̀n
(33) lápapọ̀.
- 16 Àwọn ọmọkùnrin Gadi:
Sefoni, Haggi, Şuni, Esboni, Eri, Arodi, àti
Areli.
- 17 Àwọn ọmọkùnrin Aşeri:
Imina, Işifa, Işfi àti Beriah. Ará̀bìnrin wọ̀n ni
Sera.
Àwọn ọmọkùnrin Beriah:
Heberi àti Malkieli.
18 Wọ̀nyí ní àwọn ọmọ tí Jakọbu bí nípasẹ̀
Silipa, ẹnì tí Labani fi fún Lea ọmọ̀bìnrin

rẹ. Gbogbo wọn jẹ m̀erindínlógún lápapọ.

19 Àwọn ọmọkùnrin Rakeli aya Jakọbu:
Josefu àti Benjamini.

²⁰ Ní Ejibiti, Asenati ọmọ̀b̀nrin Potifera, alábojútó àti àlùfáà Oni, bí Manase àti Efraimu fún Josefu.

21 Àwọn ọmọ Benjamini:
Bela, Bekeri, Aşbeli, Gera, Naamani, Ehi, Roşi, Mupimu, Huppimu àti Ardi.

²² Wònyí ni àwọn ọmọkùnrin tí Rakeli bí fún Jakọbu. Wọn jẹ m̀erinlá lápapọ.

23 Àwọn ọmọ Dani:
Huşimu.

24 Àwọn ọmọ Naftali:
Jasieli, Guni, Jeseri, àti Şillemu.

²⁵ Wònyí ni àwọn ọmọ tí Biliha ẹnì tí Labani fi fún Rakeli ọmọ rẹ bí fún Jakọbu. Wọn jẹ méje lápapọ.

26 Gbogbo àwọn tí ó lọ pẹ̀lú Jakọbu sí Ejibiti, àwọn tí ó jẹ ìran rẹ tààrà láika àwọn aya ọmọ rẹ, jẹ ènìyàn m̀erindínláàádórin. ²⁷ Pẹ̀lú àwọn ọmọkùnrin méjì tí a bí fún Josefu ní Ejibiti àwọn ará ilé Jakọbu tí ó lọ sí Ejibiti jẹ àádórin lápapọ.

28 Jakọbu sì rán Juda şáájú rẹ lọ sódò Josefu, kí wọn bá à le mọ ọ̀nà Goşeni. Nígba tí wọn dé agbègbè

Goṣeni, ²⁹ Josefu tójú kèkè-ẹṣin rẹ ó sì lọ sí Goṣeni láti pàdé Israeli baba rẹ. Bí Josefu ti dé iwájú baba rẹ, ó dì mọ baba rẹ ó sì sọkún fún ìgbà pípé.

³⁰ Israeli wí fún Josefu pé, “Wàyí o, mo le kú, níwọn bí mo ti rí i fún ara mi pé, o wà láààyè síbè.”

³¹ Nígà náà ni Josefu wí fún àwọn arákùnrin rẹ àti fún àwọn ará ilé baba rẹ pé, “Èmi yóò gòkè lọ, èmi yóò sì bá Farao sọrọ, èmi yóò sì wí fún un pé, ‘Àwọn arákùnrin mi àti ìdílé baba mi tí ń gbé ní Kenaani ti tọ mí wá. ³² Darandaran ni àwọn èniyàn náà, wọn ń tójú ẹran ọ̀sìn, wọn sì kó agbo ẹran wọn àti agbo màlúù wọn àti gbogbo ohun tí wọn ní pẹ̀lú wá.’ ³³ Nígà tí Farao bá pè yín wọ̀lé tí ó sí bèèrè irú iṣẹ tí ẹ ń ṣe, ³⁴ ẹ fún un lésì pé, ‘Àwọn ìránṣẹ rẹ ń tójú ẹran ọ̀sìn ni láti ìgbà èwe wa wá gégé bí a ṣe ba a lówọ àwọn baba wa.’ Nígà náà ni wọn yóò fún un yín láààyè láti tẹ̀dó sí ilẹ̀ Goṣeni, nítorí pé àwọn ará Ejibiti kóríra ẹnikẹni tí ó bá jẹ darandaran.”

47

¹ Josefu lọ sọ fún Farao pé, “Baba mi àti àwọn arákùnrin mi, pẹ̀lú agbo ẹran, agbo màlúù àti ohun gbogbo tí wọn ní, ti dé láti ilẹ̀ Kenaani, wọn sì ti wà ní ilẹ̀ Goṣeni báyí.” ² Ó yan márùn-ún àwọn arákùnrin rẹ, ó sì fi wọn han Farao.

³ Farao bèèrè lówọ àwọn arákùnrin rẹ pé, “Kí ni iṣẹ yín?”

Wọn sì fèsì pé, “Darandaran ni àwọn ìránṣẹ rẹ, gégé bí àwọn baba wa ti jẹ darandaran.” ⁴ Wọn sì tún sọ fun un síwájú sí i pé, “A wá láti gbé ìhín yìi fún ìgbà diẹ nítorí iyan náà mú púpọ̀ ní ilẹ̀ Kenaani, àwọn ohun ọ̀sìn àwa ìránṣẹ rẹ kò sì rí ewéko jẹ.

Nítorí náà jòwọ má sàì jẹ kí àwọn ìránṣẹ rẹ tẹdó sí ilẹ Goṣeni.”

⁵ Farao wí fún Josefu pé, “Baba rẹ àti àwọn arákùnrin rẹ tọ ọ wá, ⁶ ilẹ Ejibiti sì nìyí níwájú rẹ, mú àwọn arákùnrin rẹ tẹdó sí ibi tí ó dára jù nínú ilẹ náà. Jẹ kí wọn máa gbé ní Goṣeni. Bí o bá sì mọ ẹnìkẹni nínú wọn tí ó ní ẹbùn ìtọjú ẹran, fi wọn ẹ olùtọjú ẹran ọ̀sìn mi.”

⁷ Nígbà náà ni Josefu mú Jakọbu baba rẹ wólé wá sí iwájú Farao. Lẹyìn ìgbà tí Jakọbu sùre fún Farao tán. ⁸ Farao béèrè lẹwọ Jakọbu pé, “Ọmọ ọdún méló ni ọ?”

⁹ Jakọbu sì dá Farao lóhùn, “Ọdún ìrìnàjò ayé mi jẹ àádóje, ọjọ mi kò pọ, ó sì kún fún wàhálà, síbẹ kò ì tí ì tó ti àwọn baba mi.” ¹⁰ Nígbà náà ni Jakọbu tún sùre fún Farao, ó sì jáde lọ kúrò níwájú rẹ.

¹¹ Josefu sì fi baba rẹ àti àwọn arákùnrin rẹ sí ilẹ Ejibiti, ó sì fún wọn ní ohun ìní ní ibi tí ó dára jù ní ilẹ náà, ní agbègbè Ramesesi bí Farao ti pàṣe. ¹² Josefu sì pèsè oúnjẹ fún baba rẹ àti àwọn arákùnrin rẹ àti gbogbo ìdílé baba rẹ gégé bi iye àwọn ọmọ wọn.

Josefu àti ìyàn ní ilẹ Ejibiti

¹³ Sùgbọ́n kò sí oúnjẹ ní gbogbo ilẹ náà nítorí tí ìyàn náà mú púpọ tó bẹẹ tí ilẹ Ejibiti àti ilẹ Kenaani gbẹ nítorí ìyàn náà. ¹⁴ Josefu gba gbogbo owó tí ó wà ní ilẹ Ejibiti àti Kenaani ní ìpààrọ fún tí ọkà tí wọn n rà, ó sì mú owó náà wá sí ààfin Farao. ¹⁵ Nígbà tí owó wọn tán pátápátá ní Ejibiti àti Kenaani, gbogbo Ejibiti wá bá Josefu, wọn wí pé, “Fún wa ní oúnjẹ, èéṣe tí a ó fi kú ní ojú rẹ? Gbogbo owó wa ni a ti ná tán.”

16 Josefu wí pé, “È mú àwọn ẹran ọ̀sìn yín wá, èmi yóò fún un yín ní ọ̀unjẹ ní ìpààrọ̀ fún ẹran ọ̀sìn yín, níwọn bí owó yín ti tan.” 17 Nítorí náà wọn mú àwọn ẹran ọ̀sìn wọn to Josefu wá, ó sì fún wọn ní ọ̀unjẹ ní ìpààrọ̀ fún ẹ̀şin, àgùntàn, ewúré, màlúù àti kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ wọn. Ó sì mú wọn la ọ̀dún náà já, tí ó n fún wọn ní ọ̀unjẹ ní ìpààrọ̀ fún ẹran ọ̀sìn wọn.

18 Nígba tí ọ̀dún náà parí, wọn padà to ọ wá ní ọ̀dún tí ó tẹ̀lé, wọn wí pé, “A kò le fi pamọ fun olúwa wa pé níwọn bí owó wa ti tan tí gbogbo ẹran ọ̀sìn wa si ti di tirẹ pé, kò sí ohunkóhun tókù fún olúwa wa bí kò ẹ ara wa àti ilẹ wa. 19 Èéşe tí àwa yóò fi parun lójú rẹ, ra àwa tìkára wa àti ilẹ wa ní ìpààrọ̀ fún ọ̀unjẹ, àwa àti ilẹ wa yóò sì wà nínú ìgbékùn Farao. Fún wa ni ọ̀unjẹ kí àwa kí ó má ba à kú, kí ilẹ wa má ba à di ahoro.”

20 Nítorí náà Josefu ra gbogbo ilẹ tí ó wà ní Ejibiti fún Farao, kò sí ẹnikan tí ó ẹ̀kù ní Ejibiti tí kò ta ilẹ tirẹ nítorí ìyàn náà mú jù fún wọn. Gbogbo ilẹ náà si di ti Farao, 21 Josefu si so gbogbo ará Ejibiti di ẹ̀rú láti igun kan dé èkejì. 22 Şùgbọ̀n ẹ́, kò ra ilẹ àwọn àlùfàà, nítorí wọn n gba ìpín ọ̀unjẹ lẹwọ Farao, wọn si ní ọ̀unjẹ tí ó tó láti inú ìpín tí Farao n fún wọn. Ìdí nìyí tí wọn kò fi ta ilẹ wọn.

23 Josefu wí fún àwọn ẹ̀niyàn náà pé, “Níwọn ìgbà tí mo ti ra ẹ̀yin àti ilẹ yín tan lónù fún Farao, irúgbìn rée, ẹ lo gbìn ín sí ilẹ náà. 24 Şùgbọ̀n nígbà tí ìre oko náà bá jáde, ẹ ó mú ìdàkan nínú ìdámárùn-ún rẹ fún Farao. È le pa ìdámẹ̀rin tókù mọ fún ara yín àti ìdílẹ yín àti àwọn ọ̀mọ yín.”

25 Wọn dá á lóhùn pé, “O ti gbà wá là, nẹ́jẹ kí a rí ojúrere níwájú olúwa wa, àwa yóò di ẹ̀rú Farao.”

²⁶ Nítorí náà Josefu sọ ọ di òfin nípa ọrọ ilẹ̀ ni Ejibiti, ó sì wà bẹ̀ẹ̀ di òní olóní pé, idákan nínú idámárùn-ún ìre oko jẹ̀ ti Farao, ilẹ̀ àwọn àlùfàà nìkan ni kò di ti Farao.

²⁷ Àwọn ará Israẹli sì tẹ̀dó sí Ejibiti ní agbègbè Goṣeni. Wọn ní ohun ìní fún ara wọn, wọn sì bí sí i tó bẹ̀ẹ̀ tí wọn pọ̀ si gidigidi ní iye.

²⁸ Jakọbu gbé ní Ejibiti fún ọdún mètàdínlógún iye ọdún ọjọ ayé rẹ̀ sì jẹ̀ ẹ̀tádínlàádójo (147). ²⁹ Nígbà tí àkókò ñ súnmọ̀ etílẹ̀ fún Israẹli láti kú, ó pe Josefu, ọmọ rẹ̀, ó sì wí fún un pé, “Bí mo bá rí ojúrere ni ojú rẹ̀ fi ọwọ̀ rẹ̀ sí abẹ̀ itan mi, kí o sì ẹ̀ ìlérí pé ìwọ̀ yòò fi àánú àti òtítọ̀ hàn sí mi. Má ẹ̀ sin òkú mi sí ilẹ̀ Ejibiti. ³⁰ Şùgbọ̀n, nígbà tí mo bá sinmi pẹ̀lú àwọn baba mi, gbé mí jáde kúrò ní Ejibiti kí o sì sin mí sí ibi tí wọn sin àwọn baba mi sí.”

Josefu sì dáhùn wí pé, “Èmi ó ẹ̀ bí ìwọ̀ ti wí.”

³¹ Jakọbu wí pé, “Búra fún mi,” Josefu sì búra fún un. Israẹli sì tẹ̀ orí rẹ̀ ba, bí ó ti sinmi lé orí ibùsùn rẹ̀.

48

Manase àti Efraimu

¹ Lẹ̀yìn ìgbà díẹ̀ sì, a wí fún Josefu pé, “Baba rẹ̀ ñ şàìsàn,” nítorí náà, ó mú àwọn ọmọ rẹ̀ méjèèjì, Manase àti Efraimu lẹ̀wọ̀ lẹ̀wọ̀ pẹ̀lú rẹ̀. ² Nígbà tí a sọ fún Jakọbu pé, “Josefu ọmọ rẹ̀ wá sí ọdọ̀ rẹ̀,” Israẹli rọ̀jú dide jókòó lórí ibùsùn rẹ̀.

³ Jakọbu wí fún Josefu pé, “El-Şaddai,* fi ara hàn mí ní Lusi ní ilẹ̀ Kenaani, níbẹ̀ ni ó sì ti sùre fún mi.

47:29 Ge 49.29-32; 50.6. **48:3** Ge 28.13,14. * **48:3** El-Şaddai tí ó túmọ̀ sí, Olọrun Olódùmarè

4 Ó sì wí fún mi pé, ‘Èmi yóò mú kí o bí sí i, iwọ yóò sì pọ sí i, èmi yóò sì sọ ọ di orílẹ̀-èdè nílá, èmi yóò sì fún iwọ àti irú-omọ rẹ lẹyìn rẹ ní ilẹ̀ yì gégé bí ohun inú ayérayé.’

5 “Nítorí náà báylí, àwọn omọ rẹ méjèjè tí a bí fún ọ ní ilẹ̀ Ejibiti, kí èmi kí ó tó tọ ọ wá ní ìhín, ni mo sọ di omọ mi fúnra mi. Manase àti Efraimu yóò jẹ̀ tẹ̀mi gégé bí Reubeni àti Simeoni ti jẹ̀ tẹ̀mi. 6 Àwọn omọ miiran tí iwọ bá bí lẹyìn wọn yóò jẹ̀ omọ rẹ. Ní ilẹ̀ tí wọn yóò jogún, orúkọ arákùnrin wọn ni a ó máa fi pẹ̀ wọn. 7 Bí mo ti n padà láti Padani, Rakeli kú ní ọ̀nà nígbà tí ó sì wà ní ilẹ̀ Kenaani, èyí tó mú ibanújé bá mi, níbi tí kò jìnnà sí Efrata. Nítorí náà èmi sì sin ín sí èbá ọ̀nà tí ó lọ sí Efrata” (tí ẹ̀ Betilẹ̀hemu).

8 Nígbà tí Israẹli rí àwọn omọ Josefu, ó béèrè wí pé, “Àwọn wo nìyí?”

9 Josefu fún baba rẹ̀ lésì pé, “Wònyí ni àwọn omokùnrin tí Olórún ti fi fún mi ní ìhín.”

Nígbà náà ni Israẹli wí pé, “Kó wọn wá sí ọ̀dọ̀ mi kí èmi kí ó ba à le sùre fún wọn.”

10 Báylí, ojú Israẹli ti n di bàibàì nítorí ogbó, agbára káká sì ni ó fi n ríran. Josefu sì kó àwọn omọ rẹ̀ sún mọ̀ ọ̀dọ̀ rẹ̀, baba rẹ̀ fẹ̀nukò wọn ni ẹ̀nu, ó sì dì mọ̀ wọn.

11 Israẹli wí fún Josefu pé, “Èmi kò lérò rára pé, mo tún le rí ojú rẹ̀ mọ̀ láéláé, ẹ̀gbọ̀n Olórún tún fún mi ní ànfààní, mo sì tún rí àwọn omọ rẹ̀ pẹ̀lú.”

12 Nígbà náà ni Josefu kó àwọn omọ náà kúrò ní orí eékún baba rẹ̀, ó wólẹ̀, ó sì teríba. 13 Josefu sì mú àwọn méjèjèì, Efraimu ni o fi sí ọ̀wọ̀ ọ̀tún òun tìkára rẹ̀, èyí tí í ẹ̀ ọ̀wọ̀ ọ̀sì fún Israẹli, ó sì fi Manase sí ọ̀wọ̀

òsì ara rẹ, èyí tí ó bọ sí ọwọ ọtún Israẹli. ¹⁴ Israẹli sì na ọwọ ọtún rẹ jáde, ó sì gbe lé Efraimu lórí, bí ó tilẹ jẹ pé òun ni àbúrò, ó sì fi ọwọ rẹ tàsé ara wọn, ó sì na ọwọ òsì lé Manase lórí, bí ó tilẹ jẹ pé Manase ni àkóbí.

¹⁵ Nígba nàà ni ó sùre fún Josefu wí pé,
 “Njẹ kí Olọrun, ẹni tí baba mi
 Abrahamu àti Isaaki rìn níwájú rẹ,
 Olọrun tí ó ti jẹ olùtójú àti aláàbò
 mi ní gbogbo ọjọ ayé mi títí di òní,

¹⁶ Angẹli tí ó dá mi ní ìdè kúrò lẹwọ gbogbo ewu,
 kí ó sùre fún àwọn ọmọkùnrin wọnyí.
 Kí a máa fi orúkọ mi pè wọn àti orúkọ àwọn baba
 mi
 Abrahamu àti Isaaki,
 kí wọn kí ó sì pọ sí i lẹpẹlẹpẹ
 lórí ilẹ ayé.”

¹⁷ Nígba tí Josefu rí i pé baba òun gbé ọwọ ọtún lé Efraimu lórí, inú rẹ bàjẹ, ó sì gbá ọwọ baba rẹ mú láti gbé ọwọ rẹ kúrò lórí Efraimu lọ sí orí Manase.
¹⁸ Josefu wí fun pé, “Rára, baba mi, èyí ni àkóbí, orí rẹ ni kí ìwọ kí o gbé ọwọ ọtún rẹ lé.”

¹⁹ Sùgbọn baba rẹ kò gbà, ó wí pé, “Mo mọ, ọmọ mi, mo mọ. Òun nàà yòò di orílẹ-èdè, òun nàà yòò sì di òlá. Sùgbọn àbúrò rẹ yòò di ẹni òlá jù ú lọ, irú-ọmọ rẹ yòò sì di ọpọlọpọ orílẹ-èdè.” ²⁰ Ó sùre fún wọn lẹjọ nàà pé,
 “Ní orúkọ yín ni Israẹli yòò máa sùre yìí pé,
 ‘Kí Olọrun ẹ ọ bí i ti Efraimu àti Manase.’”
 Ó sì gbé Efraimu gégé bí ẹgbọn sí Manase.

²¹ Nígba náà ni Israẹli wí fún Josefu pé, “Ojọ ikú mi súnmọ etílẹ̀, sùgbọ̀n Ọlọrun yóò wà pẹ̀lú yín, yóò sì mú un yín padà sí ilẹ̀ àwọn baba yín. ²² Pẹ̀lúpẹ̀lú èmi yóò fún ọ ní ìpín kan ju ti àwọn arákùnrin rẹ̀ lọ. Ilẹ̀ tí mo fi idà àti ọ̀kọ̀ mi gbà lẹ̀wọ̀ àwọn ará Amori.”

49

Orọ̀ ikeyìn Jakọbu sí àwọn ọmọ rẹ̀

¹ Nígba náà ni Jakọbu ránsẹ̀ pe àwọn ọmọ rẹ̀, ó sì wí pé, “È kó ara yín jọ pọ̀, kí n le è sọ ohun tí yóò ṣẹ̀lẹ̀ ní ojọ iwájú fún un yín.

² “È kó ara yín jọ pọ̀, kí ẹ̀ sì tẹ́tí, ẹ̀yin ọmọ Jakọbu; ẹ̀ fetí sí Israẹli baba yín.

³ “Reubeni, iwọ̀ ni àkọbí mi,
agbára mi, ìpilẹ̀ṣẹ̀ ipá mi,
títayọ̀ ní olá àti títayọ̀ ní agbára.

⁴ Èni ríru bí omi Ọ̀kun, iwọ̀ kì yóò tayọ̀ mọ̀,
nítorí pé iwọ̀ gun ibùsùn baba rẹ̀,
lórí àkẹ́tẹ̀ mi, iwọ̀ sì bà á jẹ̀
(iwọ̀ bá ọ̀kan nínú àwọn aya baba rẹ̀ lẹ̀pọ̀).

⁵ “Simeoni àti Lefi jẹ̀ arákùnrin—
idà wọn jẹ̀ ohun èlò ogun alágbára.

⁶ Kí ọ̀kàn mi má ṣe ni àṣepọ̀ pẹ̀lú wọn,
kí n má sì ṣe dúró níbí ìpéjọpọ̀ wọn,
nítorí wọn ti pa àwọn èniyàn ní ìbínú wọn,
wọn sì dà àwọn màlúù lóró bí ó ti wù wọn.

⁷ Ìfíbú ni ìbínú wọn nítorí tí ó gbóná púpọ̀,
àti fún ìrunú wọn nítorí tí ó kún fún ìkà!
Èmi yóò tú wọn ká ní Jakọbu,
èmi ó sì fọ̀n wọn ká ní Israẹli.

- 8 “Juda, àwọn arákùnrin rẹ yóò yìn ọ,
 ọwọ rẹ yóò wà ní ọrùn àwọn ọtá rẹ,
 àwọn ọmọkùnrin baba rẹ yóò foríbalẹ fún ọ.
- 9 Ọmọ kìnniún ni ọ, ìwọ Juda,
 o darí láti igbó ọde, ọmọ mi.
 Bí i kìnniún, o ba mọlẹ, o sì sùn sílẹ bí i abo kìnniún,
 ta ni ó tó bẹẹ, kí o lé e dide?
- 10 Ọpá oyè kì yóò kúrò ní Juda
 bẹẹ ni ọpá-ìṣàkóso kì yóò kúrò láàrín ẹsẹ rẹ,
 tí tí tí Şilo tí ó ni í yóò fi dé,
 tí gbogbo àwọn orílẹ̀-èdè yóò máa wá rí fún un.
- 11 Yóò má so ọmọ ẹṣin rẹ mọ igi àjàrà,
 àti ọmọ kétékété rẹ mọ ẹka tí ó dára jù.
 Yóò fọ aṣọ rẹ nínú wáinì
 àti ẹwù rẹ nínú omi-pupa ti ẹso àjàrà.
- 12 Ojú rẹ yóò rẹ dọdọ ju wáinì lọ,
 eyín rẹ yóò sì funfun ju omi-oyàn lọ.
- 13 “Sebuluni yóò máa gbé ní etí Òkun,
 yóò sì jẹ èbúté fún ọkọ ojú omi,
 agbègbè rẹ yóò tàn ká tí tí dé Sidoni.
- 14 “Isakari jẹ kétékété alágbára
 tí ó dùbúlẹ láàrín agbo àgùntàn.
- 15 Nígba tí ó bá rí bí ibi isinmi oun ti dára tó,
 àti bí ilẹ rẹ ti ní ìdẹra tó,
 yóò tẹ ẹjìká rẹ ba láti ru àjàrà,
 yóò sì fi ara rẹ fún iṣẹ ipá.
- 16 “Dani yóò ẹe ìdájọ àwọn èniyàn rẹ
 gégé bí ọkan nínú àwọn ẹyà Israẹli.
- 17 Dani yóò jẹ ejò ni pópónà

àti paramólẹ ní èbá ònà,
 tí ó bu ẹṣin jẹ ní ẹṣẹ,
 kí ẹni tí n gùn ún bá à le è ṣubú sẹyìn.

18 “Mo n dúró de itúsílẹ rẹ, OLÚWA.

19 “Ègbẹ ogun àwọn ẹlẹṣin yóò kọlu Gadi,
 ṣùgbọn yóò kọlu wọn ní gígíṣẹ wọn.

20 “Oúnjẹ Aṣeri yóò dára;
 yóò ṣe àṣẹ tí ó yẹ fún ọba.

21 “Naftali yóò jẹ abo àgbọnrín
 tí a tú silẹ tí ó n bí ọmọ dárádára.

22 “Josefu jẹ àjàrà eléso,
 àjàrà eléso ní etí odò,
 tí ẹka rẹ gun orí odi.

23 Pẹlú ìkorò, àwọn tafàtafà dojú ìjà kọ ọ,
 wọn tafà sí í pẹlú ìkanra.

24 Ṣùgbọn ọrun rẹ dúró ni agbára,
 ọwọ agbára rẹ ni a sì mu lára le,
 nítorí ọwọ alágbára Jakọbu,
 nítorí olùtọjú àti aláàbò àpáta Israẹli,

25 nítorí Ọlórún baba rẹ tí ó ràn ọ lọwọ,
 nítorí Olódùmarè tí ó bükún ọ
 pẹlú láti ọrun wá,
 ìbükún ọgbìn tí ó wà ní ìsàlẹ,
 ìbükún ti ọmú àti ti inú.

26 Ìbükún baba rẹ pọ púpọ
 ju ìbükún àwọn òkè nílá ìgbàani,
 ju ẹbùn nílá àwọn òkè láéláé.
 Jẹ kí gbogbo èyí sọkalẹ sí orí Josefu,

lé ìpènpéjú ọmọ-aládé láàrín arákùnrin rẹ.

27 “Benjamini jẹ ìkookò tí ó burú;
ní òwúrò ní ó jẹ ẹran ọḍe rẹ,
ní àṣálé, ó pín ìkógun.”

28 Gbogbo ìwònyí ni àwọn ẹyà Israẹli méjilá, èyí sì ni ohun tí baba wọn sọ fún wọn nígbà tí ó sùre fún wọn, tí ó sì fún ẹnikòḍkan ní ìbùkún tí ó tọ sí i.

Ikú Jakọbu

29 Nígbà náà ni ó fún wọn ní àwọn ìlànà yìí, “Ọjọ ikú mi kù fẹ́rẹ́. Kí ẹ sin mí sí iboji pẹ́lú àwọn baba mi ní inú àpáta ní ilẹ́ Hiti ará Efroni. ³⁰ Ihò àpáta tí ó wà ní ilẹ́ Makpela, nítòsí Mamre ní Kenaani, èyí tí Abrahamu rà gégé bí ilẹ́ ìsínkú lówọ́ Efroni ará Hiti pẹ́lú ilẹ́ rẹ. ³¹ Níbẹ́ ni a sin Abrahamu àti aya rẹ́ Sara sí, níbẹ́ ni a sin Isaaki àti Rebeka aya rẹ́ sí, níbẹ́ sì ni mo sìnkú Lea sí. ³² Ilẹ́ náà àti ihò àpáta tí ó wà nínú rẹ́ ni a rà lówọ́ ará Hiti.”

³³ Nígbà tí Jakọbu ti pàṣe yìí fún àwọn ọmọ rẹ, ó gbé ẹṣẹ rẹ sókè sórí ibùsùn, ó sì kú, a sì ko jọ pọ́ mọ́ àwọn ènìyàn rẹ.

50

¹ Josefu sì ṣubú lé baba rẹ, ó sọkún, ó sì fẹ́nukò ó ní ẹnu. ² Nígbà náà ni Josefu pàṣe fún àwọn oníṣẹ̀gùn tí ó wà ní ikáwọ́ rẹ pé kí wọn kí ó ṣe òkú Israẹli baba rẹ lójò, àwọn oníṣẹ̀gùn náà sì ṣe bẹ́ẹ́. ³ Fún ogójì ọjọ́ ni wọn fi ṣe èyí, nítorí èyí ni àsìkò tí a máa ń fi ṣe ènìbáàmù òkú. Àwọn ará Ejibiti sì ṣọfọ́ rẹ fún àádórin ọjọ́.

⁴ Nígbà tí ojò ìṣòfò náà kojá. Josefu wí fún àwọn ará ilẹ̀ Farao pé, “Bí mo bá bá ojúrere yín pàdé, ẹ̀ bá mi sọ fún Farao. ⁵ ‘Baba mi mú mi búra ó sì wí fún mi pé, “Mo ti fẹ̀rẹ̀ kú: sinmi sínú ibojì tí mo gbẹ̀ fún ara mi ní ilẹ̀ Kenaani.” Nísinsin yìí, jẹ́ kí n lọ kí n sì sìnkú baba mi, lẹ́yìn náà èmi yòò padà wa.’”

⁶ Farao wí pé, “Gòkè lọ, kí o sì sin baba rẹ, bí ó tí mú ọ búra.”

⁷ Báyií ni Josefu gòkè lọ láti sìnkú baba rẹ. Gbogbo àwọn ìjòyè Farao ni ó sìn ín lọ—àwọn àgbàgbà ilẹ̀ rẹ, àti gbogbo àwọn àgbàgbà ilẹ̀ Ejibiti. ⁸ Yàtò fún gbogbo àwọn ará ilẹ̀ Josefu àti ti àwọn arákùnrin rẹ àti àwọn tí ó jẹ́ ilẹ̀ baba rẹ, àwọn ọmọ wọn nìkan àti agbo ẹran pẹ̀lú agbo màlúù ni ó sẹ̀ kù ní Goṣeni. ⁹ Kẹ̀kẹ̀-ẹ̀sin àti àwọn ẹ̀lẹ̀sin pẹ̀lú gòkè lọ. Àìmoye ènìyàn ni ó lọ.

¹⁰ Nígbà tí wọn dé ilẹ̀ ìpakà Atadi, ní ẹ̀bá Jordani, wọn pohùnréré ẹ̀kún, nìbẹ̀ ni Josefu sì tún dúró sọfò baba rẹ̀ fún ojò méje. ¹¹ Nígbà tí àwọn ará Kenaani tí n gbé nìbẹ̀ rí i bí wọn ti n sọfò náà ni ilẹ̀ ìpakà Atadi, wọn wí pé, “Ọfò nílá ni àwọn ará Ejibiti n ẹ̀ yìí.” Ìdí èyí ni a fi n pe ibẹ̀ ní Abeli-Misraimu.* Kò sì jìnnà sí Jordani.

¹² Báyií ni àwọn ọmọ Jakọbu ẹ̀ ohun tí baba wọn pàṣẹ̀ fún wọn. ¹³ Wọn gbé e lọ sí ilẹ̀ Kenaani, wọn sì sìn ín sínú ihò àpáta tí ó wà ní oko Makpela, ní tòsí i Mamre tí Abrahamu rà gẹ́gẹ́ bí ilẹ̀ isìnkú lówó Efroni ará Hiti, pẹ̀lú ilẹ̀ náà. ¹⁴ Lẹ́yìn ìgbà tí ó ti sìnkú baba rẹ̀ tan, Josefu padà sí Ejibiti pẹ̀lú àwọn

50:5 Ge 47.29-31. * **50:11** Abeli-Misraimu tí ó tùmọ̀ sí, ìṣòfò àwọn ará Ejibiti **50:13** Ap 7.16.

arákùnrin rẹ àti àwọn m̀ìràn tí ó tẹ̀lẹ̀ e lọ láti sin baba rẹ.

Josefu fi ọkàn àwọn arákùnrin rẹ balẹ

¹⁵ Nígba tí àwọn arákùnrin Josefu rí i pé baba wọn kú, wọn wí fún ara wọn pé, “Njẹ́ bí ó bá ẹ pé Josefu ẹ̀ fi wá sínú n kọ, tí ó sì fẹ́ gbẹsan gbogbo aburú tí a ti ẹ sí i?” ¹⁶ Nítorí náà wọn ránṣẹ́ sí Josefu wí pé, “Baba rẹ fi àṣẹ yìí sílẹ́ kí ó tó lọ wí pé, ¹⁷ ‘Èyí ni kí èyin kí ó sọ fún Josefu, mo bẹ ọ kí o dáríjì àwọn arákùnrin rẹ, gbogbo ẹ̀ṣẹ̀ àti aburú tí wọn ẹ sí ọ, èyí tí ó mú ibi bá ọ’. Nísinsin yìí, jòwọ́ dárí ẹ̀ṣẹ̀ àwọn ìránṣẹ́ Ọlọrun baba rẹ jì wọn.” Nígba tí iṣẹ́ ti wọn rán dé ọdọ̀ rẹ, Josefu sọkún.

¹⁸ Àwọn arákùnrin rẹ wá, wọn sì wólẹ́ níwájú rẹ, wọn wí pé, “Èrú rẹ ni a jẹ́.” ¹⁹ Şùgbọ́n Josefu wí fún wọn pé, “È má ẹ̀ bẹ̀rù, èmi ha wà ní ipò Ọlọrun bí? ²⁰ Bí ó tilẹ́ jẹ́ pé ẹ̀ gbèrò láti ẹ̀ mi ní ibi, şùgbọ́n Ọlọrun gbèrò láti fi ẹ̀ rere tí n ẹ̀ lówọ́ yìí; ni gbígba èmí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ènìyàn là. ²¹ Nítorí náà, ẹ̀ má ẹ̀ bẹ̀rù. Èmi yóò pèsè fún èyin àti àwọn ọ̀mọ́ yín.” Ó tún fi wọn lókàn balẹ́, ó sì sọ ọ̀rọ̀ rere fun wọn.

Ikú Josefu

²² Josefu sì n gbé ní Ejibiti pèlú gbogbo ìdílẹ̀ baba rẹ. Ó sì wà láààyè fún àádọ́fà ọdún. ²³ Ó sì rí ìran kẹta ọ̀mọ́ Efraimu-Àwọn ọ̀mọ́ Makiri, ọ̀mọ̀kùnrin Manase ni a sì gbé le eékún Josefu nígbà tí ó bí wọn.

²⁴ Nígba náà ni Josefu wí fún àwọn arákùnrin rẹ pé, “Mo ti fẹ́rẹ́ kú, şùgbọ́n dájúdájú Ọlọrun yóò wá sí ìràn lówọ́ yín, yóò sì mú un yín jáde kúrò ní ilẹ̀ yìí lọ sí ilẹ̀ tí ó ti şèlẹ́rì ní ìbúra fún Abrahamu, Isaaki àti Jakọbu.” ²⁵ Josefu sì mú kí àwọn ọ̀mọ́ Israẹli búra

májẹ̀mú kan wí pé, “Dájúdájú Ọlórún yóò wá sí ìrànlọ́wọ́ yín, nígbà náà ni ẹ gbọdọ́ kó egungun mi lọ́wọ́ kúrò ní ìhín.”

²⁶ Báyií ni Josefu kú nígbà tí ó pé àádọ́fà ọdún. Lẹyìn ìgbà tí wọ́n ẹ̀ ọ̀kú rẹ̀ lọ́jọ́ tan, a gbé e sí inú pọ́sì ní Ejibiti.

**Biblica® ní oore ọfẹ láti lo Bíbélì Mímọ ní Èdè
Yorùbá Ọ̀de-Ọ̀nì**
**Yoruba: Biblica® ní oore ọfẹ láti lo Bíbélì Mímọ ní Èdè
Yorùbá Ọ̀de-Ọ̀nì (Bible)**

copyright © 2017 Biblica, Inc.

Language: Yorùbá

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open Yoruba Contemporary Bible™

Copyright © 2009, 2017 by Biblica, Inc.™

Used with permission. All rights reserved worldwide.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

All content on open.bible is made available under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 License (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>).

You are free to:

Share – copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt – remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially

Under the following conditions:

Attribution – You must attribute the work as follows: “Original work available for free at www.biblica.com and open.bible” Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike – If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Use of trademarks: Biblica® is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. and may not be included on any derivative works. Unaltered content from open.bible must include the Biblica® trademark when distributed to others. If you alter the content in any way, you must remove the Biblica® trademark before distributing your work.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this

translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-12-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 19 Sep 2023

de909672-7c71-5683-96dd-f0d21f08d35f